

Obec

Javorník – Tejmlov

Založena: R 1926

přepsal Antonín Ulrych

Starosta

Josef Šalát

1

Ve stínu lesů naší Šumavský leží ukryty vesničky Javorník a Tejmlov. Kraj krásný, ale chudý. Obyvatelé nemají zde blahobytu, ale přec nevidíme na ustaraných tvářích nespokojenost, naopak, každý s láskou a radostí obdělává ten kousek svého políčka v naději, že odměnou bude mu chléb. Nestačí ovšem k výživě rodiny, proto musí skoro všichni muži v létě jít na práci, aby rodina netrpěla hladem. Ženy a děti samy pak v létě starají se o chudičké hospodářství. Velkým dobrodincem našeho lidu jest les. Jím snad příroda chce nahradit ostatní nedostatky. Ovšem přes to, jako všude, i bída jest zde někdy hostem, ale přec každý miluje svou chodičku vesničku a jistě nezaměnil by svůj domov s nikým.

Vznik vesnice

Javorník a Tejmlov leží v okrese kašpersko horském a patří k hejtmanství sušickému. Vznikly as postupem jako všechny naše vesničky a města. Prvním stavením zde bylo Dolejšů p. Hucek v Tejmlově, ostatní pak pomalu přibývaly.

Příslušnost obec. a škol.

Obě vesnice náležely k obci stachovské, která v minulosti byla jednou z největších na Šumavě. Také děti navštěvovaly školu stachovskou. Teprve kolem r. 1860 zřízena byla škola soukromá a zároveň

3

obě vesnice zproštěny všech platů ke škole farní.

Dávky školní

Dříví však museli stachovské škole dávat jako dřívě a sice Javorník půl sáhu a Tejmlov sáh.

Způsob vyučování

Tehdy každý souseď musel ve své světnici nechati vyučovati a sice tolik týdnů, kolik dítek měl. P. učitele po ten čas musel živiti, mimo toho měl učitel plat 1 zl. 20 kr. ročně z jednoho dítky. Vyučovalo se hlavně čtení, psaní a náboženství, poněvadž k ostatnímu

nebylo prostředků. Náboženství vyučoval obyčejně také učitel, duchovní zavítal do školy jen příležitostně. Tito první rozsévači vzdělanosti v zapadlém kraji, ač již mrtvi, žijí posud v paměti bodrého lidu, který s láskou dosud jich vzpomíná. Zvláště naše dobré babičky rýdy o svých učitelích vyprávějí pohádky vnoučatům.

Zrušení šk. soukromé

Později však šk. Zákon zapověděl školy pokoutní a ani žádosti občanů nebylo vyhověno. (Aby vyučovalo se podomně i nadále).

Pronajmutí místnosti

Panu Vyvrhelovi, starostovi stachovskému c. k. šk. rada nařídila, aby pronajal byt pro školu (V Tejmlově u p. K. Vintra, kde se vyučovalo až do r. 1878).

Dary obce

Obec, ač chudičká přec koupila pro školu obraz císaře Fr. Jos. I., prince Rudolfa, princezny Stefanie, kříž, mapu království českého a razítka. Později pak skříň.

Okresní školní rada, hledě k chudobě obce, darovala škole naši počítadlo.

Místní školní rada pak nákladem

4

obecním zřídila šk. Zahrádku, měřící 45 sáhů. Ze školky přečínské pak později do zahrádky byly dány a nasázeny stromky. Později jeden jasan ze šk. zahrady přesazen byl za stodolu „Kovářových“. Později místní školní rada koupila pro školu teploměr. Prvním dozorcem místní šk. R. byl p. K. Uhlíř z Javorníku.

Poměry obce

Aby tato kronika ukazovala v budoucích časech jasný obraz v Javorníku a Tejmlově, nutno podotknouti, že následkem připojení k obci stachovské, nemohla své poměry jinak zlepšiti a že již dávné přání obyvatelů bylo míti svého starostu, své zastupitelstvo. Bohužel k tomu došlo teprve nedávno. Znemožňovaly to jednak chudoba a pak také jakási nesvornost občanů tejmlovských a javornických. Počala pro stavbu školy.

Stavba školy

Obec přes své bídné poměry pomýšlela na stavbu školy. Javorničtí i Tejmlovští žádali zemský výbor o podporu, kteréž se jim dostalo v obnose 2.000 zl. Teď ale nebylo rozhodnuto, má býti škola v Javorníku či Tejmlově? Okr. šk. rada, aby učinila konec rozbrojům, rozhodla, že škola bude státi v Tejmlově a sice na pozemku, který dal zdarma Aug. Uhlíř, kovář v Tejmlově. Všeobecný úsudek však o této škole není příznivý. Jednak stojí na místě vlhkém a i místnosti mají své nevýhody. Obec má z toho velkou škodu, poněvadž mimo jiných oprav, podlahy velmi brzy hnijí. Později museli občané

5

po mnohých hádkách udělali kol školy kanál. Tolik as o budově školní.

Svěcení školy

Obyvatelé přáli si také míti svou školu posvěcenou. Dali k tomu účelu obnos 3 zl. K tomu došlo však teprve r. 1887, ač škola stála již několik roků.

Vysázení stromů

R. 1891 v dubnu vysázeny stromy při cestě od statku Fer, Vintra k chalupě p. Kramla v Tejmlově (20 topolů), u kříže „Horejších“ dvě lípy a na cestě u školy k Jvorníku 4 jeřáby. Později přisázeny stromy jiné.

Dar

Bedřich Knorré, hraběcí lesmistr ze Zdíkova daroval pro okrasu naší školy 2 lípy.

Nedostatek vody

R. 1893 byl velice suchý podzim, takže v době od 2. února do konce března byla nouze o vodu

Požár v Javorníku

Od r. 1893 nestalo se u nás ničeho zvláštního. Až dne 1. července 1897 o 2 hodině ranní vypukl neznámým způsobem oheň v Javorníku u Jana Kramla (u Vacků), jenž rozšířil se na 2 sousední stavení Jana Kramla (U Sylvínů). Vše shořelo úplně a obyvatelé s nouzí zachránili dobytek a peřiny. Pohořelí byli na vše pojištěni.

Drahota

R. 1898 byla celou zimu velice drahá mouka (1 kilogram (č. 1) mouky stál 30 h.). Tato okolnost a menší úroda loňská přivedla lid zdejší do dluhů a přinutily lid dříve než obvykle do „světa“ na výdělek. Dítky tehdy ani mnoho do školy choditi nemohly, poněvadž konaly práce polní. Příčinou

6

byla také válka španělská s Amerikou, která skončila 19. srpna 1898. V létě však bylo levněji, jelikož úroda týž rok byla hojná.

Lidová knihovna

R. 1901 „Národní jednota pošumavská věnovala nám skříň (za 24 K) pro lidovou knihovnu, která tehdy čítala 50 svazků. Tyto dary vyprosil řídící učitel p. Třesoňavský a knihy půjčoval lidem sám. Odboru „Národ. jed. pošum.“ Dosud v obci nebylo.

Uvítání arcivévodý Rainera

Téhož roku jel přes Stachy arcivévoda Rainer, k jehož uvítání dostavili se i obyvatelé naší vesničky.

Osyvky u dětí

Dne 7. července onemocnělo zde 19 dítek spalničkami. Tehdy i škola na několik neděl musela být uzavřena.

Tuhá zima

Zima v r. 1902 byla s počátku velmi krutá. Teprve v březnu r. 1903 byla mírnější, takže o sv. Jiří byl krásný sluneční den. Ale již v dubnu začal padat sníh a byly veliké vánice. Sněhu bylo cm.

Krupobití a subvence

16.června toho roku bylo zde strašné krupobití. Státní pokladna udělila našim občanům subvenci v obnosu 1.000 K, která rozdělená byla 19. prosince 1908.

Tělocvična

Nákladem 12 zl. zřízena byla r. 1903 tělocvična (letní) pro školní dívky.

Jednání o 2. třídu

V létě 1905 jednáno o zřízení 2. třídy šk., poněvadž jedna třída nestačila pro značný počet dítek. 1906 zemská šk. Rada dovolila zřízení II. Tř. postupné. Vyučovati se v ní počalo 1908, a sice výmínečně

7

a na čas potřebný pronajata byla místnost v Javorníku. Učitelem stanoven p. Kniha.

Napadnutí sněhu

R. 1905 v polovici října napadlo u nás přes půl metru sněhu, který vydržel 18 dní.

Krutá zima

Zima r. 1906 byla velmi krutá. Závěje zde byly až 2 metry vysoké a u Štourákovíc lesa nebylo vůbec ničeho viděti kromě sněhu 3 vysokého. I zvěř pomrzla.

Odbor „Nár. jed. poš.“

V březnu 1907 ustavil se zde odbor „Nár. Jednoty Pošumavské“, pro Javorník a Tejmlov. Čechů bylo 48 a předsedou byl p.Fr. Hanalík v Javorníku čp. 5.

Volby do z. sněmu

Dne 28. února 1908 byly volby do zemsk. Sněmu.

Jubilejní stromky

V květnu na památku 60ti letého panování císaře Fr. Josefa I. rozdány některým občanům stromky k sázení.

Ferd. Kraml čp. 72	5 stromků
K. Uhlíř čp. 15	3 -,-
K. Uhlíř čp. 6	2 -,-
Ig. Fišper čp. 83	1 -,-
Fr. Kraml čp. 10	1 -,-

Polévkový ústav

Dnem 7. ledna 1909 počíná zde polévkový ústav, t. j. které zůstávaly přes poledne ve škole byly poděleny zdarma polévkou.

Silnice ze Strašeně přes Javorník do Stachů

20. května 1909 konalo se zde šetření o zřízení silnice ze (Stachů) Strašeně do Stachů a Vacova. Okresní výbory měli schválit její zřízení přes Tejmlov.

8

Úmrtí učitele Pasovského

Dne 2. července 1911 zastřelil se ve svém bytě v Javorníku učitel Pasovský, následkem duševní choroby, která byla na něm pozorována.

Veliká sucha

Téhož roku byla veliká sucha. V celém Tejmlově, mimo čp. 2 a 13, nebyla voda, v Javorníku než v čp. 6, 10 a 9.

Mírná zima

Proti dřívějším létům, byla r. 1912 ku podivu mírná zima s malou sněhem. Kde jinde byly metrové závěje, tam tentokrát asi 15 cm sněhu nebylo. Počátkem března ani sníh vidět nebyl.

Jednání o přístavbě školy

22.11.1913 byla zde státní komise a nařídila, aby byl zřízen plán přístavby II. Třídy. Při dvou schůzích občané usnesli se stavět patro, ale pro nedostatek peněz nepokročeno sice ve stavbě hned a tu vypukla světová válka.

Válka

Světová válka měla původ v napětí mezi Německem a Anglií, které trvalo již 20 roků. Povstaly tak dvě skupiny, Rakousko-Uhersko s Německem proti trojdohodě Anglie, Rusko a Francie. Itálie utvořila pak trojspolek s Rakouskem a Německem.

Podnět k válce

26. června 1914 zavražděn byl v Srbsku následník Rakousko-Uhers. Trůnu Fr. Ferdinand d'Este s manželkou. Rakousko žádalo na Srbské vládě záruku proti štvání v Bosně. Srbská vláda na všechny podmínky nemohla přistoupit a tak Vídeň vypověděla 28. července 1914 Srbsku válku.

Rusko

Německo brzy na to vypovědělo válku Rusku.

Turkové

Později k Rakušanům a Němcům přidružilo se Turecko a k Srbsku Černá Hora. Itálie však přidala se r. 1915 k

9

trojdohodě, čímž povstala „Čtyřdohoda“ (Itálie, Anglie, Francie a Rusko).

Čtyřspolek

Proti ní bojoval Čtyřspolek (Rakousko-Uhersko, Německo, Turecko a Bulharsko) Válka vedena na 4 frontách evropských (ve Francii, Polsku, Srbsku a Itálie) 2 asijských (v Egyptě a Dardanelách).

Rozhodující události války

1914

R. 1914 pronikli Němci Belgií až k hranicím Francie a spěchali k Paříži. K ústupu však přinutil je v bitvě na Marně velitel francouzský Joffre (Žofr). Rakousko také v Srbsku utrpělo porážku, ačkoliv Srbové trpěli nouzí a řádil mezi nimi tyf a cholera. Rusové zmocnili se Lvova a pronikli až do Uher – Generál Hindenburg (Němec) však v zimě připravil Rusům krutou porážku Mazurských jezer. Rusové pak zmocnili se Krakova Přemyšlu.

1915

Rusové zatlačeni k Varšavě. Vojska rakousko-uherská v Karpatech přezimovala, a trpěla strašně mrazem a spoustami sněhu, poněvadž na zimu nebyla opatřena. Srbsko napadeno přesilou nepřátelů hájilo se s hrdiností, jakou dějiny posud nepoznaly. Němci a Rakušané se spojenci páčila města a vesnice, vraždili, zmrzačovali a zabíjeli děti, ženy a starce, po krutých a zoufalých bojích zmocnil se čtyřspolek přec Srbska a Černé Hory.

Čtyřspolek, či ústřední mocnosti ocitli se na vrcholu moci, takže se zdálo, že budou vítězem ve

10

světové válce.

1916

Němci vrhli se nyní na Verdun, aby tudy otevřela se jiná cesta do Paříže. Ale Francouzové obětavostí a vytrvalostí způsobili jim ztráty. Tento nezdar těžce poškodil slávu Němců. I na řece Sommě byli od Francie a Anglie poraženi. Vůdcem čtyřspolkových vojsk byl maršálek Hindenburg. Porážka Rumunů. Největší námořní bitva t. r. byla u Skageraku, která zůstala nerozhodnuta. Němci počali užívat ponorek, které potápěly nejen lodí válečné, ale i obchodní. Z toho vzrostlo i nepřátelství Německa a států severoamerických. Ústřední mocnosti překvapily svět prohlášením Polska zas dědičné království. 21. 1. zemřel Fr. Josef I. a na trůn Rakous.-her nastoupil degenerovaný, slabý a nerozhodný Karel. T. r. objevilo se první mírové hnutí, ale pro zpupnost Němců nedošlo k mírovému jednání.

1917

Největším nepřítelem Němců byla Anglie. Proto tito vyhlásil jí válku ponorkovou. Učinili jí sice veliké škody, ale nezničili. Válka ponorková škodila zvláště farmářům severoamerických a proto president Wilson vypověděl Němcům válku. V bitvě na Sommě užili Němci proti Francouzům i jedovatých plyn a chrličů plamenů. Vynálezem Angličanů byly tangy (brněné vozy). Současně bojováno i u Šmen de Dam. Obnoveno také jednání o mír, které však bylo hr. Ot. Černínem zamítnuto, čímž tento

11

nevědomky přispěl k rozkotání Rakouska-Uherska. V březnu vypukla v Rusku revoluce, car byl sesazen a prohlášena republika. Skvělých vavřínů dobyla československá brigáda v bitvě u Zborova. Němci však měli opět naději na vítězství a tím naděje Slovanů na osvobození byly opět oddáleny.

1918

v tomto roce rozhodnut generálem Fochem konec války a zároveň i konec Rakouska-Uherska.

Válečné půjčky

Naše beztoho chudičká obec byla také donucena k upisování válečných půjček.

Červený kříž

Správa školy během války několikrát konala sbírky pro Červený kříž, načež došlo sem i poděkování od ministerstva.

Drahota

Ačkoliv vláda pečovala dosti o mírné ceny všeho potřebného a vydávala maximální ceny, byla ve světové válce drahota nesmírná. Průměrně vystoupily ceny 3 – desateronásobně a sice i v produktech, kde to bylo neodůvodněné, ku příkladu v mýdle, svíčkách a podobně.

Opatřování mouky

V prvním roce války bylo v Tejmlově a Javorníku zle. Nikdo, ani úřady nestaraly se o stravování. Obec nedbala, neb ve výbor byli většinou kupci a rolníci, kteří měli své zásoby. Nyní se ukázalo, že „zlá rada svého pána bije“. Majitelé č. 6 a 12 této obce zkazili jednání k odtrhnutí naše obce od Stachů vedeného

12

a proto tato obec musela trpěti takovou bídu. Teprve velkým úsilí správy školy a žen z Tejmlova a Javorníka podařilo se pohnouti hejtmanství, aby dovolilo mlynáři v z Druždí u Malče semlíti 7 q žita, pro nás vykázaného. Také ženy z Pařezí a Stachů šly do Sušice k p. hejtmanovi a do zásobovacího výboru zvolen správce naší školy a p. farář ze Stachů. Společnému úsilí těchto mužů podařilo se umožniti pravidelnější dovoz mouky.

Co vše zkusili jsme během války, ani vypsati se nedá. Dnes zdá se nám býti vše snem a proto zbytečno o tom psáti.

Zemřelí ve válce

Nelítostná válka vyžádala i naší vesničky své oběti. Na ruské frontě padl p. Karel Uhlíř, rolník čp. 6 v Javorníku. Zemřel, střelen kulí z pušky do hlavy. Na srbské frontě, dne 6. února 1915 zemřel V. Uhlíř, syn z čp. 2 v Tejmlově. Raněn byl šrapnelem. Dále Fr. Voldřich, Fr. Venclík, Fr. Uhlíř, Fr. Havlík, Fr. Blahout. V. Grabmiller, Fr. Blahout, všichni z Javorníka. R. Kraml, Fr. Vintř, J. Kraml, Fr. Vrtílka, Fr. Franta, K. Kraml a V. Uhlíř, z Tejmlova.

Poměry finanční

Hned po vypuknutí války zmizely z oběhu zlaté a stříbrné peníze, byvše většinou poschovány opatrným obecním. Zkvétalo proto papírové hospodářství a záplava papírových peněz byla příčinou všeobecné drahoty. Přes to však lidé, ačkoliv měli

13

peníze a prosili, ničeho nedostali, nebylo.

Poměry hospodářské

Stát s nedostatkem zakročil proti obyvatelstvu rekvisicemi, které drancovaly lid, zvířectvo a půdu. Při všech dodávkách trpěly Čechy nejvíce. Lidu vydávány cukřenky, chleбенky, tabačenky a j., někdy ovšem zůstal lidem jen papír, neboť poukázané věci ani nedostali. Nebylo tedy divu, že za války trpěli jsme nejhorší bídou, hladem a různými chorobami. Hladové zástupy žen a dětí, které celé dny i noci čekali „ve frontách“, na bochníček páchnoucího kukuřičného chleba, neb trochu zkažené mouky, byly udržovány v klidu jen násilím. Všichni schovávali před rekvisicemi co měli, a ze strachu před hladem sháněli za každou cenu potraviny, s tlumokem na zádech, a v noci.

Úpadek mravů

Válka ničila nejen tělesně a hospodářsky, ale i duševně. Zvláště lichvářství a krádeže byly v „rozkvětu“.

Prohlášení české samostatnosti

24. října 1918 rakouské armády byly poraženy a zbylé vojsko se rozutíkalo. Rakousko žádalo okamžité příměří. Této okolnosti využili politikové našeho národa sdružení v Národním výboru ku prohlášení samostatnosti. 28. října 1918 vydán první zákon, jímž prohlášeno jest zřízení samosprávného státu československého. Všichni jsme slibovali poslušnost nové prozatímní vládě a

14

po všech nivách vlasti zavládla nevyhlášená radost.

Epidemie chřipky

Na podzim r. 1918 panovala u nás epidemie chřipková. Lid náš nazval ji plicním morem. Skoro každý onemocněl bolením hlavy, silným kašlem a Horečkou 40°. Mnohým lidem, zejména mladším, tekla krev z nosu a úst. Celé rodiny najednou ležely. I úmrtnost byla značná (as 15%).

Oslava naroz. pres. Masaryka

Dne 7. března 1920 slaveny u nás i ve všech oblastech republiky 70 leté narozeniny prvního presidenta, tatíčka T. G. Masaryka. Slavnost odbývala se ve škole za účasti občanů i šk. Dětek. V den tento vyhlášena i ústava a spjaty proto navždy s tímto, pro nás všechny tak významným dnem. Prapory, jež tento den vlají po celé republice, nechť jsou hlasateli, že položen byl základ našeho ústavního života, že po 420 letech náš stát má opět ústavu, s podpisem osvoboditele, Masaryka.

Mobilizace

Dne 25. října 1921 vyrušeno opět nejen obyvatelstvo naší obce, ale celé republiky. Zvláštní povel totiž přinesl zprávu, kterou vyzváni vojíni narození v r. 1895 a mladší, aby ve 24 hodinách dostavili se k vojsku. Vyhláška vyvolala velký rozruch, neboť přestala

hrozná válka, už zase hrozila jiná. Příčina, bývalý císař Karel dal se převést do Maďarska, aby

15

se tam zmocnil vlády. Plán se však nezdařil a tím odpadla i příčina k válce. Vojáci byli proto již v listopadu

Samostatnost obce

R. 1922 po dlouhé a namáhavé práci vešla v platnost samostatnost naší obce Javorníku – Tejmlova. Máme od té doby své obecní zastupitelstvo, svého starostu, svou místní školní radu. Prvním naším starostou je p. J. Šatát. Řídí obec ke spokojenosti všech a tato pod jeho rukou zkvétá. Odměnou budiž mu myšlenka, že až jeho zde nebude, bude žítí jeho světlá vzpomínka naší zapadlé vísce a že naše šumné lesy budou vyprávěti o prvním našem starostovi. Kéž ještě dlouhý čas řídí obec naši!

Stavba nové školy

Již před rokem vyskytly se hlasy o stavbu nové školy v Javorníku. Ale neuskutečnilo se z toho ničeho, jen plány, které stály 600 K. O placení těchto vznikl nový spor, jehož rozřešení dalo obci mnoho práce. Pak asi tento obnos dán rozpočtu nově ustanovené obce Javorníku.

Pomník

Horečka stavění pomníků padlým vojínům ve světové válce, zachvátila i naši obec. Všude pomník, všude pamětní deska a my máme zůstatí vzadu? Ne! Postavili jsme si pomník s nákladem

16

1.100 Kč. Posvěcen byl p. farářem Čechem v r. 1923. Jsme na naň hrdí, vždyť připomínati bude i v době budoucí jména hrdinů naší vesničky, kteří za vlast život obětovali. Jdouce okolo smekněte a zašeptejte: „Spěte klidně v cizí zemi, vy osvoboditelé naši! Kéž ta cizí země vám jest lehkou a měkkou, jako naše česká hrouda! Jste mrtví pro svět, ale v paměti naši žijete vždy a v každé době!“

Národní pouť

V červenci 1924 konala se u nás první národní pouť, na podnět Nár. jed Pošumavské (odbor Kašperské Hory). Výnos peněžní má býti věnován na stavbu rozhledny na vrchu Javorníku. O zřízení této jednalo se již před válkou, ale tato umlčela všechem zájem. Teprve nyní opět naši turisté ocenili znovu krásu rozhledu z vrchu a odvážili se k velkému dílu. Zvláštní dík musíme mimo jiných vysloviti p. řediteli Šafhauserovi a p. starostovi Šalátovi, kteří o zdar slavnosti se velice přičinili.

Druhá národní pouť konána v červenci 1925.

Krupobití

V srpnu 1925, několik dní slunce přímo pálilo, takže se zdálo, že vše velikým vedrem zhyne. Jednoho dne večer však na západě náhle „vylezl“ malý mráček. Ani ne za půl hodiny na západě obloha nabyla barvy šedé, blýskalo se z dále duněl hrom. As ve 21 hodin začal veliký vichr a padati kroupy tak hustě, že v 5 minutách

17

byla celá krajina bílá. Kroupy byly veliké jako ořech. Nebylo tedy divu, že v mnohých domech i okna byla vytlučená. Při tom však neustále se blýskalo, čili (jak naše babičky říkají), „nebe bylo stále otevřené“. Nikdo ničeho podobného nepamatoval, ačkoliv žijí zde lidé již dosti staří. Pravá hráza objevila se však teprve ráno. Po úrodě ani památky. Vše do země zatlučeno, takže stěží jsme poznali, kde které obilí včera bylo. Veliké neštěstí potkalo tehdy naši milovanou Šumavu. Jinde nebyly sice kroupy, ale za to veliká povodeň, takže i domy byly odplaveny. Bodří naši lidé, mnozí čekali konec světa. Následkem této pohromy zkusili jsme dosti bídy a nouze!

Rok 1926

Vichřice

Dne 25. dubna řádila v naší krajině hrozná vichřice. Vítr byl docela teplý, ale veliký. V našich hvozdech udělal veliké škody. Bylo až úzko, podívati se v lese na ohromné stromy, ležící i s kořeny vyvráceny, jeden přes druhý. U některého stálo půl kmene, druhá půl ležela daleko ulomena. Na některých místech zničen byl celý kus lesa. Před léty zmařil nám sousty lesa brouk – lýkožrout, o němž píše zvláště náš šumavský spisovatel Klostermann

18

ve spisech „Z ráje pobroučkovského“. Škoda, že již zemřel, jistě se slzou v oku a žalem v srdci zvěčnil by nám perem i tuto pohromu našich milých strážců pohraničních.

Přeškolení čp. 56 v Úbislavi

Pan Karel Voldřich, majitel domku čp. 56 v Úbislavi, podal si žádost o přeškolení trvalé ke šk. Obci tejmlovské. Důvody závažné znány a na místo dostavila se 28. května 1926 komise. Jakkoliv zástupce obce a školy úbislavské byli proti trvalému přeškolení a naznačovali kratší cesty a pěšinky, bylo odborníky uznáno, že dítky nejmenovaného domk ani v létě, natož v zimě nemohou do školy úbislavské chodili a žádosti na základě toho bylo vyhověno.

Národní pouť

Letos slavili jsme třetí „Národní pouť“. Slavnost se díky příznivému počasí a zájmu obecnstva zdařila. Význam zřízení rozhledny krásně vylíčil p. Titěra a p. Šafhauser ve své řeči. I školní děti účinkovaly a hry jejich se všeobecně líbily, takže jsme byli hrdými na náš milý dorost. Zvláště pražským výletníkům se děti naše líbily. I peněžitý úspěch byl dosti značný. Přejeme jenom podporovatelům naší budoucí rozhledny zdar !!

Počasí

Letošního roku jsme ani nevěděli, že nastalo jaro, dokonce léto. Chladna, mlhy obestíraly okolí, takže pobyt

19

v našem krásném jinak kraji není příjemný. To doplňují vydatné deště, které se denně opakují. Přesycená země nepřijímá již vody, tato stéká tedy do údolí, kde jest ještě hůře. Ze všech stran hlásí se povodně, provázené neštěstími všech druhů.

V polovici srpna nastalo konečně lepší počasí a trvalo (až na malé výjimky) celé září. Úroda však velice dřívějšími dešti utrpěla, takže s obavou hledíme budoucnosti vstříc. Následky již se pomalu ukazují, potraviny stoupají v cenách.

Oprava stropu ve II. tř. na Javorníku

O prázdninách obec spravila strop v najaté místnosti šk. V Javorníku. Od 1. září pak II. tř. přeložena do Tejmlova a I. tř. na Javorník, poněvadž tato místnost jest menší a počet dětí v první třídě jest také menší. Ovšem ozývaly se i hlasy, aby obě třídy spojeny v jednu, k čemuž však nedošlo.

Zima

Byla celkem možno říci, vzhledem k naší nadmořské výšce, dosti mírnou. Závěje byly (sněhu) větrem nanesené, největší asi 1 m. Mrazy největší byly při vánocích.

Divadelní spolek

Před 4 léty založen v naší obci i spolek divadelních ochotníků. Koupili si i vlastní, pěkné jeviště, které letos podařilo se zaplatiti úplně.

Stavba

Václav Voldřich vystavěl sobě domek,

20

(proti Balkánu) a tak opět naše vesnička se trochu zvětšila, čemuž jsme skutečně rádi. Dotyčný nedbal úsudku jiných, proč jiný si nepostaví domek někde v kraji! Ne, vždyť mají naši lidé ten chudý kout přec nejradyji.

Rok 1927

Národní pouť

Péčí národní jednoty pošumavské, pořádána byla v červenci u nás 4. pouť, výtěžek několik set korun, věnovány opět ve prospěch budoucí rozhledny. Návštěva vyla dosti hojná, přes to že polední déšť dosti pokazil. Za péči o vypravení „Hájku“ k slavnosti, děkujeme p. řídícímu ze Lhoty, Čalounovi a panu místnímu starostovi Šalátovi.

Úmrtí

Krutá smrt odvedla nám letos několik obyvatelů v různém věku. Každým ale pohnula zpráva o úmrtí Karla Vintra z Tejmlova, jinocha starého kol 20 let. Zdráv vždy, a tu chřipky, která opět u nás dosti řádila, učinila. Skoro náhle konec tak mladému životu.

Spalničky

V květnu rozšířily se mezi školními dětmi spalničky, tak že vyučování ve škole bylo na 14 dní přerušeno. Nevyžádaly si však

21

žádných obětí.

Volby starosty

Volby u nás prováděny nebyly, poněvadž občané uradili se na jedné kandidátní listině. Starostou zvolen p. Josef Uhlíř, truhlář v Javorníku.

Minulému starostovi, p. J. Šalátovi, který k spokojenosti všech naši obec po čtyři léta velice rozumně řídil, neseme všichni vřelý dík za vše!

Každý, kdo trochu zasvěcen je do záležitostí naší obce, uzná jeho práci a snahu. On to byl, který v pravdě stal se zakladatelem naší obce! On vše zařídil, nezištně připravil, takže dnes můžeme se rovnati každé jiné pokrokové obci. On nejen to, on vše, co se vedení obec. úřadu týče, pro své zástupce připravil a tím více v paměť všech občanů zapsal. Mimo toho i několik tisíc korun v obecní pokladně hotových předával.

Autobus do Vacova

Dne 15. listopadu slavnostně zahájena nová trať autobusová Volyně – Vacov, od níž i naše vesnička mnoho očekává, neboť tím umožněna značná návštěva turistů, kteří chtějí shlédnout bohatou přírodní krásu našeho okolí.

22

Počasí

Letos bylo počasí převahou suché, ani bouří v létě mnoho nebylo. Přes to ze všech stran hlášeny hrozná krupobití, jehož však naše krajina byla ušetřena. Podzim byl krásný,

suchý. Sníh počal padati v polovici října a skoro zároveň přišly i značné mrazy. V některých místech byla nouze o vodu.

Úroda

Žito neurodilo se u nás následkem loňských dešťů skoro žádné. S bídou vymlátili jsme semena a někde ani ty ne. Ovsy byly prostřední jakosti. Za to bramborů byla úroda.

Rok 1928

Divadelní kroužek

V zimě sehrálo se zde několik divadelních her. K veliké radosti všech mohli jsme z výtěžku zaplatiti dluh za naše jeviště. Vyskytli se sice v našem kroužku i různé podvrtné živly, které však, díky našemu předsednictvu, podařilo se zahladiti.

Škola

Doléhá na nás veliká starost, kam ubytovati 2. třídu naší školy? „Na Balkáně“ špatná střecha nedovoluje další umístění.

Zima

Mrazy byly letos veliké, sněhu však mnoho nebylo. Na mnohých místech byl veliký

23

nedostatek vody.

Jaro

O jaru jse skoro ani nevěděli. Toliko několik pěkných dnů bylo. Jinak stále zima a déšť. Mrazy byly i v květnu, takže květ stromů většinou zmrzl.

Národní pouť

Dne 29. července byla přičiněním národní jednoty pošumavské pořádána národní pouť. Program byl velice pestrý a bohatý. Žel, až ku konci slavnosti se počasí trochu pokazilo. Čistý výtěžek věnován pro stavbu rozhledny

Úroda

Letošního roku měli jsme v našem kraji ač chudém, velkou úrodu, takže všechna naše píle a namáhavá práce byla řádně odměněna.

Rok 1929

Zima

Letošního roku udeřila tak krutá zima, že v obci nebylo na podobnou pamětníka. Napadly spousty sněhu, ze kterých ohromné víchry navály metrové závěje. V lesích pod tíží zmrzlého sněhu polámána spousta stromů. Doprava byla nemožná nejen pro auta, nýbrž i pro povozy, ač se téměř ob den neúnavně sinice prohazovala. Korunou zimy byly mrazy, jež byly nejkřutější v únoru. Zvěř i ptactvo hromadně hynula jednak zimou, jednak hladu.

I lidé zimou velmi trpěli. U nás největší mráz byl 30°C, u vody a nížeji

24

mnohem větší

Jaro

Teprve po velikonocích začlo býti trochu mírnější počasí. Na polích se začlo sice pracovati, leč práce chvílemi byla zmařena novým nečasem. Po velkých sněhách mnohá pole byla tak zubožena, že velmi těžko se vzpamatovala. Dlouho se zdálo, že celé jaro a snad i léto zůstane bez kvetoucích a zelených stromů. Konečně přece se pod hřejivým sluníčkem stromy obalily, ač mnoho jich zůstalo mrtvých následkem velkých mrazů

Úmrtí starosty

Dne 4. května zemřel nám zasloužilý obecní starosta Josef Uhlíř ve věku 37 let. Nemoc jeho netrvala dlouho, jen asi týden.

Veškeré občanstvo neslo velmi těžce jeho odchod, neb pro svou obětavost, úslužnost a milé jednání byl od všech oblíben a vážen, Byl každému bratrem a upřímným rádcem, proto také každý želel jeho odchodu a dlouho dlouho trvalo, než přivykli všichni na tuto smutnou pravdu, že je mrtev.

V plném počtu vyprovázen byl svými občany i širou veřejností za upřímné lítosti na poslední cestě na stachovský hřbitov, kde byl dne

25

7. května uložen k věčnému spánku. Čest budiž jeho památce!

Doplňek voleb

Dne 14. května byla vykonána doplňovací volba obecního starosty. Za zemřelého Josefa Uhlíře zvolen byl starostou Josef Hercík z Tejmlova č. 1

Krupobití

Dne 4. července o 6. hodině odpolední sneslo se na zdejší krajinu katastrofální krupobití, provázené ohromnou větrnou smrští. Veškerá úroda byla 100 % zničena, celé části lesů úplně vyvráceny, zbylé stromy orvány o plody, listí, jehličí i kůru. Porosty až do 15 let byla

nutno vykácet. Lidé, kteří doufali, že budou mít část obživy z chudých políček, byli oklamáni. Hmotné jejich poměry utvářely se pro zimu mnohem hůře než se očekávalo.

Národní pouť

Dne 21. července příčiněním národní jednoty Pošumavské a výboru pro zbudování rozhledny na Javorníku uspořádána byla národní pouť. Pěkný program přivábil mnoho návštěvníků. Čistý výnos byl věnován ve prospěch rozhledny.

Žně

Žně nebyly žádné, jelikož úroda byla krupobitím zničena. Jediné brambory se vydařily.

Podzim

V podzimu bylo velice krásné

26

počasí, jen málo deštivých a mlhavých dnů.

Dne 12. prosince rozpoutala se dosti silná bouře, provázená sněhovou prášenicí. V okolí na dvou místech uhodilo.

Zima

Dne 25. prosince zemřel v naší obci mladý muž ve věku 24 let po 3 denní nemoci. Zemřelý Augustin Venclík byl pro ochotnost a dobrotu k lidem velice oblíbený a jeho náhlý odchod zarmoutil všechny občany. Čest jeho památce!

Rok 1930

Zima

Letošním roce byla velice mírná zima. Jaro bylo studené a deštivé. Léto velice krásný; úroda velmi pěkná, obzvláště žito narostla velice dlouhá a dobře odkvetla a hodně sypaly.

Podzim

Podzim byl deštivý. Sníh nebyl do vánoc skoro žádný. V letošním roce žádná zvláštní událost nebyla.

Rok 1931

Zima

Zima letošního roku byla mírná, sněhu málo, mrazy dostavily se až v měsíci lednu, které nebyly v dlouhém trvání. Tím zachráněna byla i zvíř, které letošní zima neublížila.

27

Místní osvětová divadelní činnost

Místní osvětová komise v Javorníku sehrála v tomto roce divadelní představení „Šťestí u lože umírající matky“ a „Tulácké dobrodružství“, v dobrém úspěchu.

Státní stravovací akce

Tohoto roku byla přidělována zdejším chudým nezaměstnaným státní stravovací akce.

Zvláštní události žádné

Rok 1932

Zima

Zima v tomto roce byla dosti mírná, málo sněhu, bez vánic.

Úroda

Úroda byla letošního roku uspokojivá, což zdejším zemědělcům v chudičké vesničce bylo odplatou za jejich práci, polím věnovanou.

Žně

Žně byly při hezkém počasí brzy skončeny.

Divadelní činnosti

Téhož roku sehrála „Místní osvětová komise“ divadelní představení „Drama na statku“ a „Šťastní otcové“ v dobrém úspěchu.

Sekce mládeže od kom. strany

V tomto roce činěny byly „Místní osvětové komisí“ různé nepříjemnosti sekcí mládeže, která stále útočila o zapůjčení jeviště, na kterém chtěla sehrát divadlo, které se do zdejší obce nehodí vůbec. Jelikož „Místní osvětová komise“ jest složkou nepolitickou, nepodpořila a jeviště nezapůjčila sekci mládeže, jako složce politické, které stál v čele občan Vrtilka. Z důvodů těch Místní osvětová komise odmítla jednání se sekcí mládeže.

Strav. akce

Státní stravovací akce místním chudým nadále přidělována.

28

Rok 1933

Zima

Zima letošního roku byla dosti tuhá, sníh dostavil se počátkem listopadu a trval až do února, zvěř byla v lesích krmena, ptactvo tlačilo se do příbytků hospodářů, kde byla pro ně jediná záchrana.

Úroda

V době když obilí kvetlo dostavila se mlha která zničila obilí někde na 80% hlavně ozimá žita a ječmeny podlehly zkáze.

Tábor lidu

Dne 25. června měl se konati v Javorníku tábor lidu o který se hlavně staral známý činovník komunistické strany občan Vrtilka Frant.

Okresní úřad v Sušici tábor lidu pod vedením komunistické strany nepovolil jelikož by byli z toho vyvoděny nepříjemné důsledky, bez kterých se ale mnozí neobešli. Když okresní úřad dal tomuto táboru zákaz – byla pořádána důvěrná schůze podle shromažďovacího zákona u pana Ferd. Kramla hostinského v Javorníku, která též neměla úspěchu.

Účastníci na táboru

Asi 300 účastníků přišlo z přilehlých obcí na tábor lidu, aniž by mnohý účastník byl si vědom toho, co tábor lidu má za účel.

Okresní úřad v Sušici, aby zabezpečil klid a pořádek vyslal v den tábora do Javorníku četnickou asistenci, v jejíž čele stál pan komisař. Těsně před zahájením důvěrné schůze vstoupil do nashromážděné místnosti pan komisař – a zjistil, že schůze jest na špatném podkladě

29

svolána, že v místnosti jsou osoby nepovolané, schůze že nebyla zahájena v stanovenou hodinu a svolavatelé, že neznali přítomné některé osoby ve schůzi a z důvodů těch jménem zákona schůzi rozpustil a žádá aby všichni přítomní místnost opustili.

Shromážděnému lidu se nezdálo místnost opustiti, protož zakročila četnická asistence k vyklizení místnosti, což se podařilo a účastníci byli nuceni místnost opustiti. Někteří místní občané ubírali se do svých domovů a většina účastníků šla po silnici směrem knížecímu lesu, kde pak účastníci odbočili a postupovali směrem k „myti“ Javornických pastvin, kde se podařilo četnické asistenci lid rozehnat na dva díly a konečně rozprášiti do svých domovů. Tím ale nebylo vše skončeno.

Účastníci k soudům předvolávání

Po táboru za krátko bylo různé vyšetřování a postoupeno vše k soudům. Lid byl po vyšetřování tábora byl předvolán k soudu do Kašp. Hor a Klatov. Když účastníci tábora byli odsouzeni, poznali, že nechali se klamem nalákat, aniž by tábor přinesl pro ně lepší životní zaopatření a odsuzovali viníka, který tábor lidu horečně připravoval.

Nepřátelé a rozvrat. Místní osvět. komise

Roku 1933 pokoušeli se mnozí nepřátelé odstoupiti lidovýchovou činností „Místní osvětovou komisí“, divadelní odbor v tom smyslu, že veškerý majetek chtěli dostat do svých rukou.

Výbor místní osvětové komise postavil se proti tomuto nesprávnému jednání a hájil majetek, jakož i lidovýchovu do krajnosti, což se mu také podařilo a sice dobrým vedením předsedou Jos. Šalátem, který stál v čele „Místní osvětové komise“.

Pořádání divadla Místní osvětovou komisí

Přes všechny překážky a útoky sehrála „Místní osvětová komise“

30

tři divadelní představení: „Zámecké strašidlo“ „Ferda detektivem“ a „Hajný v lese usnul“ s dobrým úspěchem při režisování Ladisl. Voldřicha.

Věnovaný dar od Místní osvět. komise

Dne 29. července roku 1933 věnovala darem „Místní osvětová komise“ na obecní knihovnu Kč. 500 a školním dítkám na školní pomůcky věnováno Kč. 300. Knihy do obecní knihovny byly zakoupeny a uloženy v obecní knihovně pro čtenáře místních občanů. Věnovaná částka Kč. 300 školním dítkám byla svěřena panu řídícímu Jindř. Linhartovi, který věnované peníze prokoupil za školní pomůcky.

Nezaměstnanost

Roku 1933 zůstalo doma hodně občanů bez výdělku a tím utrpěli mnozí životních nedostatků, neb nepatrné úspory byly brzy nezaměstnaností vyčerpány.

Zvýšená státní stravovací akce

Jelikož místní nezaměstnaní dožadovali se u příslušného okresu o zvýšení státní stravovací akce – uznáním okresu byla tato akce zvýšena a chudým nezaměstnaným byli přidělovány i cukřenky jedenkrát byli přiděleny.

Mimořádná výpomoc dětem chudým

Okresní úřad přidělil místním nezaměstnaným poukázky k Vánočním svátkům, které byly výhradně jen pro dítky do 14 roků

Sociální komise státní stravovací akce

Tyto přiděly rozdělovali sociální komise státní stravovací akce, ale při nejlepším uvědomělém rozdělování se uchazečům nezavděčila a sice. Že nemohla rozdělit tolik, aby každý byl spokojen a tím vystřídal se několik takových komisí, ale žádná se neosvědčila, neb uchazeči o poukázky byli málokdy spokojeni.

31

Rok 1934

Sucho

Rok 1934 byl velice suchý, čímž utrpěla úroda značných škod, v místech bylo nedostatek vody.

Javorníku suchý rok ovšem tolik neublížil, jelikož ve zdejších katastru snese větší sucha nežli půda níže položená

Krupobití

V měsíci červenci když obilí dozrávalo, zničily kroupy úrodu na 20% ale přesto žita sypala uspokojivě, ječmeny ovšem podlehly zkáze.

Značná úroda hub

Letošního roku značná úroda hub, že ani staří už pamětníci takový vzrůst hub nepamatují, neb rostly houby i na pastvinách a místech nepatrných. Lesy byly zaplaveny krásnými hříbků tolik, že lidé chodili na houby nůšemi. Cena hub zpočátku pohybovala se od Kč. 4 až Kč. 6, později nebyla již o houby poptávky.

Národní pouť v Javorníku

Dne 22. července 1934 konala se národní pouť v Javorníku. Místní občané zametali před poutí cesty od chalupy k chalupě, ozdobili pomník padlých vojáků kyticemi. Odpoledne o 2. hodině zahrála hudba u pomníku padlých vojáků národní píseň a pak průvodem se šlo k „Háječku“ kde byly pronesené proslovy výboru klubu čl. Turistů. Poutě tato odbývá se vždy za účelem zbudování rozhledny v Javorníku.

Počasí o pouti bylo krásné, poutníků dosti.

Nezaměstnanost

V tomto roce zůstaly živitelé rodin doma bez práce, neb naděje na práci v různých městech, kam naši živitelé rodin zjara odjížděli nebyla žádná, neb každý okres zaměstnával své místní dělníky.

32

Poměry v obci

Obyvatelé zdejší chudé vesničky prožívají pátý rok hospodářské krize, ztěžší mnohý platí úroky a daně, jelikož domkař nemá žádného příjmu a jest odkázán na svoje hospodářstvíčko, které nedá mnohému ani to, co pro svoji obživu potřebuje

Úmrtí pana Kramla Ferd.

Dne 24. října 1934 zemřel v Javorníku náš oblíbený hostinský Ferd. Kraml, narozen 1. listopadu 1875 v Javorníku. „Ferda“, kterého tak na jeho přání každý nazýval, byl velice dobrým, svědomitým občanem, členem obecního zastupitelstva, členem divadelní lidovými a dobrým živnostníkem. Když „Kašperů“ zvon odzváněl předobrému „Ferdovi“ hrana, bylo pro každého překvapení komun to asi zvoní? vždyť „Ferda“ nejevil žádné známky k smrti. Zvoní to „Ferdovi“ šlo od úst k ústům, tomu věrnému občanu, kterého všichni želíme – i ty malé dětičky, které on tak rád míval, neb dobré srdce jeho žádnému neublížilo – svoji lásku prokázal chudému i bohatému.

Pohřeb

Dne 27. října 1934 rozloučili a doprovodili Javorničtí občané jakož i divadelní korporace „Ferdu“ na tu poslední cestu, odkud není více návratu, toho dobrého občana a kamaráda, který po všechna léta svého pobytu, žil mezi námi upřímným občanem.

Těžké poměry „Ferdy“

Těžkých poměrů, v nichž „Ferda“ v mládí žil a nebál, neb svým přičiněním staral se o svoji budoucnost poctivě a převážně byl odkázán dobývati si životních potřeb v cizině, kde získal si i zásluhy své živnosti hostinské. Ze středu svých nejmilejších a ze středu svých kamarádů, pracovníků odešel na vždy a občané ztrácí v něm dobrého člověka, kterého oplakali.

33

Občané hřeší milovaného „Ferdu“ s kterým se na vždy rozloučili, duch jeho zůstal, bude i nadále žít ve vzpomínkách občanů.

„Ferda“ byl jinak na oko přísný pán, proto mu Pražští výletníci říkali „Ferda Krobián“.

Místní osvětová komise ztrácí člena

„Místní osvětová komise“ v Javorníku hluboce cítí ztrátu dobrého člena „Ferdy“ s kterým se na tomto světě více neshledá a jenom vzpomínku mu věnovati může. „Ferdu“ znalo celé Pošumaví a byl vyhlášen dobrým poctivcem a kdo jej znal každý ho měl rád.

Odpočívaj v pokoji na Stachovském hřbitůvku – již více nepřijdeš mezi nás.

Podzim

Podzim byl krásný, teplý, bez sněhu až do Vánoc, takže si domkáři pohodlně svá políčka obdělali.

Nedostatek vody v Tejmlově

Následkem suchého roku bylo hodně Tejmlovských občanů bez vody, neb jejich studánky vypověděly službu. Museli choditi pro vodu ke „Štouralů lesu“ na „Smětskýho loučku“.

I v samotném Javorníku nebylo dostatek vody, neb studna na „Balkáně“ byla celé léto prázdná, u „Hájků“ a Heřmánků pumpy vodu vůbec neměly. U Kašperů bylo vody též málo a naproti tomu tam byli odkázáni občané choditi pro vodu z celé dolejší části Javorníku.

Martinské posvícení

Martinské posvícení, které se u nás vždy hlučně slavilo bylo letos následkem nezaměstnanosti mdlé.

Vánoce

Taktéž i Vánoční svátky nebyly tak veselé jako dříve, neb místní občané jsou finančně vyčerpáni, lid chudý odkázán na státní akce stravovací.

34

Liška

Tohoto roku odnesla liška 35 kusů slepic, pro které si chodila až skoro ke stavení, rovněž v Tejmlově a přilehlých obcích spoustu slepic odnesla. Doupě její bylo ve skále pod „Valachem“ kde byla pronásledována hajným Šalátem a pak se usadila ve Lhotecké a Horské skále. Odnášení slepic dělo se v měsících jarních a letních.

Stravovací akce v Javorníku

Příděl stravovací akce pro chudé a nezaměstnané byl okresem zvýšen, jelikož převážná většina lidu byla bez práce doma. V dohledné době bude Okres stavěti silnici na trati Javorník – Lazna, kde bude pak více obživy pro nezaměstnané.

Založení soc. dem. strany

Tohoto roku založena byla organizace soc. dem. V Javorníku.

Rok 1935

Zima

Zima letošního rok byla dosti krutá, neb měsíc leden byl bohatý na sních. V měsíci lednu pracovali na odhazování sněhu 20 až 45 dělníků po dvou až čtyřech dnech, závěje byly 2 m vysoké.

Mrazy

Měsíc únor nebyl lepší, neb dostavily se kruté mrazy, které trvaly do polovice března, i mlha nestyděla se přijít mrazům na pomoc.

Jaro

O tomto roce nebylo ani znáti, že dostavuje se jaro, neb koncem března a celý duben byl deštivý, zimy konečně o Velikonočních svátcích napadnulo 20 cm sněhu. Koncem dubna se pak počasí trochu zlepšilo.

35

Sních v květnu

Dne 17. května napadal v Javorníku a celém Pošumaví sních, což mnozí ani nepamatují.

Volby do senátu a posl. sněmovny

Dne 19. května 1935 byly vykonány volby v Javorníku do poslanecké sněmovny a do senátu.

Výsledek voleb:

sociální demokraté obdrželi hlasů posl. sněmovny	63	soc.
soc. dem. do senátu	55	demokratická
komunisté obdrželi hlasů do posl. sněmovny	63	komunisté
komunisté do senátu	55	
agrární strana obdržela do posl. sněmovny	25	agrární
agrární do senátu	25	
národní socialisté obdrželi do poslanecké sněm.	4	nár. soc.
nár. soc. senátu	3	
lidová strana do poslanecké sněmovny	6	lidovci
lidová strana do senátu	4	

fašisté do poslanecké sněmovny	1	fašisté
fašisté do senátu	0	
Prohlášené hlasy za neplatné	4	

Volby měly průběh klidný

Volby do země a okresu

Dne 26. května 1935 konaly se volby do okresu a země h nichž obdrželi

sociální demokraté do země hlasů	48	do okresu	48	hlasů
komunisté do země hlasů	57	do okresu	58	hlasů
agrárníci do země hlasů	25	do okresu	26	hlasů
lidovci do země hlasů	6	do okresu	4	hlasů
český socialisté do země hlasů	4	do okresu	4	hlasů

Cesta k rozhledně

Letošního roku započato bylo s cestou k rozhledně, která má být v dohledné době postavena u trigonometrického bodu, na pozemku Schwarzenberské lesní správy.

36

Dozorem nad stavbou cesty stanoven jest p. Jos. Šalát, který má zásluhy s panem Schafhauserem na této cestě a budování rozhledny.

Rok 1936

Zima

V letošním roce byla velice mírná zima, sněhu málo. Jaro bylo deštivé a studené. Léto bylo pak velice krásné, úroda v tomto roce velice pěkná. Podzim pak byl studený, deštivý. Sněhu bylo také málo.

Stavba silnice Javorník - Podzuklín

Letošního roku bylo započato se stavbou silnice na trati Javorník – Lazna na pozemku Schwarzenberském nad Zuklínem v délce 2 km, která spojuje přímou trať na Strašeň.

Ne této silnici byli zaměstnání zdejší nezaměstnaní prostřednictvím Okresního úřadu v Sušici, kde oživeny byly chudé rodiny po dobu jednoho roku.

Nezaměstnanost

V letošním roce se trochu poměry nezaměstnanosti zlepšily, kde živitelé zdejších rodin odjížděli na práci do různých měst za výdělkem, ponejvíce do Prahy, kde jest nejvíce stavebního ruchu.

Autobusová doprava osob

Následkem zlepšení stavebního ruchu v Praze byla pak zřízena autobusová doprava osob soukromými autodopravci tak, že místní Šumavští dělníci dojížděli za prací do Prahy a zpět každého týdne.

37

Poměry obce

V těchto letech byla veliká krize a mnoho nezaměstnaných bez práce. Protož byla zavedena stravovací akce s různými přiděly na zdejší nezaměstnané, tím byl nejvíce zatěžován obecní úřad. Proto musel býti zvolen obecní pokladník. Zvolen byl prvním pokladníkem Jaroslav Vintr Javorník čp. 4.

Volba prezidenta republiky

Dne 14. prosince 1935 vzdal se svého úřadu prezident republiky Dr. T. G. Masaryk. Vláda republiky převzala do svých rukou s min. předsedou Hodžou řízení našeho státu. T: G: Masaryk nemohl zastávat svého úřadu pro nemoc, vydal ku svému vzdání se úřadu toto prohlášení: Prezidentský úřad je těžký a odpovědný a vyžaduje proto plné síly. Vidí, že již nestačím a proto se vzdávám. Byl jsem čtyřikrát zvolen prezidentem naší republiky, snad mi to dává legitimace, abych Vás poprosil a celý život československý i spoluobčany národností ostatních, abyste při správě státu pamatovali na to, že státy se udržují těmi ideály z nichž se zrodily. Sám jsem si toho byl vždycky vědom. Potřebujeme dobrou zahraniční politiku a doma spravedlnost ke všem občanům, ať jsou kterékoliv národnosti. Rád bych vám ještě řekl, že za svého nástupce doporučuji . Beneše. Pracoval jsem s ním za hranicemi i doma a znám ho. Mám plnou důvěru, že vše půjde dobře a dovolí-li Bůh budu se na Vás ještě chvíli dívat, jak to vedete. Vás, pane ministerský předsedo prosím, abyste vzal mou rezignaci na vědomí a zařídil

38

co je třeba.

18. prosince 1935 došlo ve Vladislavském sále pražského hradu k volbě nového prezidenta republiky bývalý ministr zahraničních věcí Dr. Edvard Beneš.

Přejeme prezidentu Osvoboditeli a prezidentu republiky mnoho zdaru, zdraví a dlouhých let života.

Požár

V pátek 7. května vypukl ráno v 1/2 9 hod. zhoubný požár, který zničil celý dům čp. 12 v Tejmlově, až do základů. Za pomoci občanů zachráněn byl postiženému Václ. Zaglaunerovi alespoň hovězí dobytek. Protože nebylo možno hasiti pro nedostatek vody, museli lidé pohlížeti, až dravý živel dokoná své dílo zkázy. Na požářišti začal postižený se stavbou budov ihned, aby mohl kde v zimě bydlet. Byl to prvý požár po 20 ti letech ve zdejší obci.

Rok 1937

Počasí

V letošním roce byla zima dosti mírná, jaro i léto deštivé. Úroda poměrně příznivá. Podzim přikročil k nám letos brzy a ukazoval nám na dlouhou zimu. Již brzy před vánoci napadlo hodně sněhu a velkými závějemi, tak že naše obec byla odříznuta komunikačně od světa.

Válka ve Španělsku

Lidé celého světa sledují s napětím válku „bez vypovězení války“ ve Španělsku, která projevila se

39

nelidským vražděním lidí, žen a dětí. Stojí proti sobě vojsko vlastní, vlastního státu, proti vzbouřencům, vojsko generála Franka. Cíl sledován jest ve svržení vlády, zrušení zřízení demokratického a nastolení diktatury, respektive monarchie. Na pomoc Frankovi přichází Itálie a Německo, nás i demokratické státy učí. Pomáhají revoluční straně, aby sami urvali sami pro svojí zem kus zisku, ale hrouť se jak finančně, tak hospodářsky. Nevíme dosud, kdy nevinné toto vraždění ustane.

Válka čínsko Japonská

V současné době rozvíjí se obdobná válka na dálném východě, Čínsko Japonská. Čína bez příčiny napadena Japonskem, dosud se houževnatě brání.

Národní pouť

V létě v měsíci červenci pořádána byla ve zdejší obci obvyklá Národní pouť, jejíž výtěžek určen jest vždy ku zbudování rozhledny na vrchu Javorníku. Konečně přece nastřádaný peníz jest schopen svojí výší, že bude započato definitivně se stavbou této rozhledny, která přinese naší obci oživení turistického ruchu.

Změna správy lesů

Zdejší okolní lesy tvořící hranici našeho katastru patřící od nepaměti bavorskému knížeti Schwarzenbergovi byli jím letošního roku zjara prodány okresu strakonickému a tím dostaly zdejší lesy nového pána.

Úmrtí prezidenta Osvoboditele

Dne 14. září letošního roku ve 3 hod. 29 min. roznesla se nejen po naší republice, ale po celém

40

světě truchlivá zpráva o úmrtí našeho milovaného tatíčka prezidenta Osvoboditele. Vypustil svoji šlechetnou duši ve věku 87 let na svém sídle v Lánech, kamě též za smutku celého národa uloženo bylo jeho tělo, které nám odešlo do nenávratna, ale duše jeho dlí a dlíti bude se svými myšlenkami pro národ stále mezi námi. Budeme pokračovati se svým vůdcem, prezidentem republiky prezidentovi Osvoboditeli. Čest jeho památce.

Rok 1938

Jaro

Jaro v tomto roce bylo příznivé, ozimá žita zůstala na poli uchráněna od mrazů z minulé zimy.

Nepokoje v pohraničí

V měsíci květnu bylo povoláno vládou ČSR část záložních vojáků na mimořádné cvičení k udržení klidu a pořádku v našem pohraničním území.

Léto: mobilizace, Mnichovské memorandum

V měsíci září 24. byla vyhlášena mobilizace I. zálohy do 40 roků. Občané přijali tuto mobilizaci klidně, neb každý věděl, že jest nutná povinnost hájiti a brániti hranice ČSR. Protož povolání záložníci nadšeně a rychle odjížděli ku svým útvarům. Z obce Javorník – Tejmlov bylo narukováno 35 záložníků, kteří během měsíce byli propuštěni domů, jelikož dohodnutím vládnoucích činitelů nedošlo k válečnému nebezpečí.

41

Zabrání území říšským vojskem

Když říšská vojska zabírala dle Mnichovského paktu pohraniční území naší republiky zasáhlo v zabírání i Šumavu, kde část území bylo říši postoupeno. Sušický okres ztratil tím mnoho vesnic a lesů. Počet obyvatelů hodně zmenšen.

Stachy

Na Stachovsku byly zabrány říší tyto osady: Něm. Chalupy, Říhov, Kusov, Krousov, Churáňov, Michalov, Jirkalov a postupně k Vimperk. Tyto osady byly zase v měsíci říjnu Stachům vráceny, takže Stachy zůstaly s přilehlým neztenčenými mimo lesů.

Nové vlády

V tomto roce podala vláda čsl. Demisi a ihned byla sestavena nová. V jejím čele byl generál Sirový. Vláda tato neudržela se dlouho a v měsíci říjnu sestavena vláda nová a v listopadu zvolen byl II. prezidentem republiky Dr. Emil Hácha.

Rozhledna vyší 1065 m

Javorník jako nejvyšší hora v čsl. Dočkal se Klostermanova plánu, který před 20 lety šířil projekt rozhledny v Javorníku. Po dlouhé době uskutečnilo se Klostermanovo přání a letos v měsíci červenci a srpnu rozhledna byla vystavěna klubem čsl. turistů*) a také slavnostní pouť byla u rozhledny uspořádána, kde promluvil okr. tajemník Šafhauser a členové klubu atd.

Houra stavitel

Stavbu této rozhledny provedl stavitel Houra ze Sušice. Otevření rozhledny: 28. srpna 1938

*) viz oprava

Rozhledna (kamenná) nebyla vystavěna Klubem čsl.turistů, který o ni vůbec neměl zájem, nýbrž z výtěžku sbírek, které jsem jménem Výboru pro zbudování rozhledny během 20 let shromažďoval a z podpor státních, které jsem z laskavosti příznivce rozhledny, min. rady v prezidiu, JUDr. Frant. Staška (žalářovaného po 6 let nacisty) získával. Dopltek staveb. nákladu asi Kčs 14.000 byl uhrazen již z výtěžku vstupného na rozhlednu. Rozpočet činil na stavbu kolem Kčs. 60.000 Jos.
Šafhauser 15/8 1948

Tolik dle pravdy

akt. řed. v.v.

Zaměst.

V tomto roce byla dosti dobrá konjunktura neb naši sezónní dělníci, kteří převážnou

42

většinou jsou stavebníci odjížděli jako obvykle za prací do celé čsl. r., hlavně do Prahy. Nezaměstnanost byla tím omezena v jisté části. Dělníci pracující v obvodu Prahy odjížděli a přijížděli střídavě autokary alespoň za 14 dnů ku svým rodinám.

Léto

Léto bylo obstojné, teplé, úroda uspokojivá

Volby starosty

A odešlého starostu Jos. Hercika – Tejmlova zvolen byl starostou občan Vintr Vít Javorník s nově sestaveným obecním zastupitelstvem.

Podzim

Počasí na podzim bylo krásné, dlouho bez mrazu, dešťů a sněhu.

Slintavka, kulhavka

Do obce Javorník byla zanesena slintavka a kulhavka, v menším nebezpečí ze sousedních obcí.

Zima

Zima byla krutá, spíše mrazivá, sněhu místy 1 m. Rozhledna přilákala sportovce ze vzdálených míst od Javorníku, hlavně lyžaře.

Divadlo

Kroužek div. Ochot. Jos. K. Tyl pořádal několik divadel a výtěžek věnován k dobročinným účelům.

43

Rok 1939

Zima

Nový rok začal teplým počasím v lednu a v únoru. Zato v polovině března překvapily velké vánice po několik dní, které způsobily ve zdejším kraji opravdovou dopravní kalamitu

Státoprávní změna

V tomto čase vyvrcholila politická krize II. republiky, když Slováci žádali svou samostatnost.

Pan státní prezident D. Emil Hácha rozřešil situaci tím, že odjel do Berlína, kde předal naši zemi pod ochranu Velkoněmecké říše. Zřízený Protektorát Čechy a Morava má zrušenou národní a kulturní autonomii v rámci Velkoněmecké říše.

Nová vláda

Byla jmenována nová vláda za předsednictví gen. Ing. Eliáše.

Národní souručenství

Z popudu pana státního prezidenta začalo se s organizováním jednotné strany Čechů „Národní souručenství“.

Stavba Švehlovy chaty

Změnu poměrů přivodila v našem kraji rozmach turistiky a lyžařství. Nová rozhledna – zásluhou p. řed. Jos. Šafhausera zřízená – stala se cílem mnoha turistů.

Plánovitého řešení turistiky ujal se okres Strakonice a započal se stavbou velké turistické Švehlovy chaty, která má poskytnout dostatečné ubytování mnoha turistům

Válka v Polsku

Na sklonku léta po předchozích kritických

44

chvilkách vypukla válka polsko-německá. To mělo za následek vypovězení válek Francie a Anglie s Německem.

Během září Polsko kapitulovalo a SSSR vystoupil se svými požadavky na ochranu svých soukmenovců. Zjednanou dohodou mezi oběma interesovanými mocnostmi bylo Polsko rozděleno ve prospěch obou zmíněných států.

Úroda

Úroda t.r. byla dobrá, třebaže počasí nebylo právě příznivé. Podzim byl trvale chladný a deštivý.

Rozvoj turistiky

Turistický ruch byl v létě velmi silný. Snad každá chaloupka, která měla volnou místnost byla obsazena výletníky. Několik desítek škol navštívilo nejvyšší vrchol v Čechách – rozhlednu na Javorníku.

Zřízení oddělení finanční stráže

Javorník, obec ležící na samých hranicích, stala se sídlem oddělení finanční stráže.

Změna starosty obce

Po p. Jos. Hercikovi, který se pro stáří úřadu vzdal, stal se starostou p. Frant. Vintř v Tejmlově čp. 13

Divadlo

Místní ochotnický spolek J. K. Tyl sehrál dvě divadla ve prospěch humanitních účelů.

Ustavení Národní Matice

Za bývalou Národní Jednotu Pošumavskou ustaven byl odbor Národní Matice.

45

Založení lyžařs. spolku

Na podporu turistiky a lyžařství ustavil se na Javorníku lyžařský kroužek z místní mládeže.

Zdraví občanů

Toho roku zdraví občanstva bylo dobré

Tuhá zima

Rok se rozloučil velkými sněhovými vánicemi a trvalými mrazy, které trvaly přes celý prosinec i na počátku nového roku. Sněhu, který ležel trvale přes celou zimu, bylo tolik, že toho není pamětníka. Mělo to za následek nedostatek paliva v domácnostech a nařízenou pracovní pomoc pro všechny občany na házení sněhu.

Zatčení

19. března byli zatčeni za stranu KSČ Frant. Holeček, Bohdal Šimon, Václav Blahout, Josef Kraml, Vít Vintr, Frant. Voldřich, převezeni do Sušice a týž den do Prahy na Pankrác.

Propuštění po výsledku a podepsání reversů 19. dubna 1939 na svobodu.

1. září 1939 zatčen znovu gestapem z Klatov Frant. Holeček na stavbě Švehlovy chaty v Javorníku v 9 hod. dopoledne. Doma zanechal manželku Boženu a 3 děti – 5, 3 a ½ roku staré, bytem Tejmlov č. 14.

46

26. November 1945

To the people of Javornik:

My soldiery and I have greatly enjoyed our stay at Javornik. We have learned to love your country and its people. It is with deep regret that we must now leave you. May the richness of success and good fortune be yours forever

Sincerely

Eugene W. Gerlck Major

Medical Corps

United States Army

114 So Sistle Street

Columbia, Pennsylvania

United States of America (Jeho civilní adresa)

26. listopadu 1945

Lidem z Javorníku

Moji vojáci a já jsme se opravdu těšili z pobytu na Javorníku. Naučili jsme se milovat vaši vlast a její lid. Jest to velkým politováním, že vás musíme opustiti. Necht' vzácnost štěstí a dobrá (šťastná) budoucnost vás provázejí provždycky.

V oddanosti

Major Gerlk

47

26. November 1945

To the people of Javornik

My stay in Czechoslovakia ha been very pleaaant amid the beautiful scenery on top of Mount Sumava. I shall always cherish fond thoudhta of my visit to your country.

Bernard I. Mc Namara

432 Nashville Ave

1. st Lt Mac US Army

New Orleans, La, USA

26. listopadu 1945

Lidé Javorničtí

Můj pobyt v Československu byl velmi příjemný uprostřed překrásné krajiny na vrcholcích pohoří Šumavy. Budu dle chovati pěkné myšlenky o mojí někdejší návštěvě vaší země

Bernard I. Mc Namara

48

26. listopadu 1945

Všem svým přátelům z Javorníku

Žil jsem nyní 6 měsíců v Československu a upřímně jsem se z toho těšil. Jedině můj jazyk byl překážkou, kterou jsem cítil – zakusil a viděl jsem povahu a rozum Čechů, jejich

pohostinství a přátelství. Stále budu chovati vzpomínky na Československo a připomínati si mrav demokratických zemí. Děkuji Javorníku a Československu za příjemný pobyt říkáme – Sbohem

Donald Q. In. Crachen

Ten 5 US Army

49

To The People of Javornik

I wish to thank all of you sincerely for the pleasant times I have had in your scenic little village. Probably if I had to select the most beautiful spot I have seen in Czechoslovakia for a month or all Europe I would pick Javornik. I hope that you all have as pleasant memories of it as we will have of you.

5733 Mc Pherson Ave

Leonard Knezekoff

St. Louis, Mo

1 st. Lt. Mc. US Army

USA

Lidé z Javorníku.

Přeji si poděkovat všem z Vás za vaši oddanost a příjemný pobyt který jsem měl ve vaší krajině – v malé vesničce. Pravděpodobně, kdybych měl volit nejkrásnější místo které jsem viděl v Československu nebo záleželo-li na tom v celé Evropě vybral bych Javorník. Doufám, že vy všichni máte také příjemné vzpomínky na nás tak jako my budeme mít na vás.

Leone Knezekoff

50

To The People of Javornik

After a six months stay in your lovely country, the time has now come at last when we must leave. It has been a most pleasant stay you filled with lifelong memories. I re-found thanks to you, the people of Javornik, your hospitality and beautiful scenery has been most appreciated.

I must say and a sincere

Sbohem

Joseph Euenberg

5 st S. Boibrood ave

t/5 US Army

Staten Island 6,

New York, USA

Lidem Javornickým.

Po šestiměsíčním pobytu ve vaší milované zemi už se chýlí ke konci, když my vás musíme opustit. Byl to ten nejpříjemnější pobyt, který zaplnil život stálými vzpomínkami. Velice Vám děkuji lidé Javorničtí, vaše pohostinství a ošetřování bylo nejvíce oceněno.

Musím říci s nemalou lítostí

Sbohem

Joseph Euenberg

51

Zápisy od r. 1939

Do 5. V. 1945

Rok 1940

Poměry v tomto roce byly jak pro hospodáře jak i pro dělnictvo dobré až na nedostatek krmiva – slámy. Hospodáři svůj dobytek dobře zpeněžili a dělnictvo bylo po celý rok zaměstnáno na stavbě chaty, silnice a Baťova domu, vodovodu a úpravě parku. Mzda pro dělníky byla 3.60 K; pro zedníky 5 K; a za každou odpracovanou hodinu 0,50 K drahotní přídavek.

Stavby

Letošního roku byla dostavěna hlavní budova Švehlovy chaty a dána do provozu v měsíci březnu. S přístavbou levé části s garážemi bylo započato v jarních měsících. Vedením zednických prací byl pověřen stavební asis. Hanzlík Jaroslav Javorník č. 5. tato druhá část chaty byla přístupna veřejnosti až o vánočních svátcích, kdy celá chata byla plně obsazena zimními hosty. Stavba vodovodu byla též dokončena v jarních měsících a odevzdána k svému účelu. Vodovod má sloužiti podle přípisu Zemského úřadu horní části obce Javorníka a také z toho důvodu byla na tuto stavbu poskytnuta subvence Zemským úřadem. Avšak obec s touto stavbou žádné závazky neměla.

53

Také rekonstrukce a dlažba státní silnice přes Javorník byla dokončena a taktéž odbočka od hostince „Kramlů“ k chatě a na rozhlednu od Baťova domu k vile „Javorině“. Veškeré Trámy, prkna a ostatní řezivo bylo zpracováno na místní pile, která byla k tomuto účelu postavena za Javorníkem pod chatou v lese „Háječku“. Dříví na všechny stavby bylo

káceno v okresním lese strakonickém v odděleních 22 a 23. Dřevo káceli místní dřevaři. Taktéž i místní občané využívají vystavěné ply a nechávají si nařezati prkna a vše potřebné pro svoji potřebu. T. r. vystavěl Ladislav Voldřich vlastní dům. Pozemek pod stavbu koupil od svého bratra Václava. V tomto čase byla také dostavěna vila Ing. Kohouta v Tejmlově. Pozemek byl koupen od Karla Uhlíře v Tejmlově.

Úmrtí

V měsíci únoru zemřel František Hanzlík výměnkář č. 5 ve věku 73 let. Za mladých let jezdíval k cirkusu, kde si nahospodařil slušné peníze a tak si dopomohl k menšímu hospodářství. V pozdějších letech pracoval doma jako dřevař ve zdejších lesích, které patřily knížeti Schwanzenbergovi a několik let před smrtí stal se pověstným výrobou dřeváků.

V březnu zemřel František Blahout bydlící v č. 23 v „Hapatice“. Zanechal po sobě ženu Marii a syna Františka.

Dne 15 dubna zemřel Eduard Voldřich č. 10 ve věku 78 let. Za mladých let jezdíval do
54

Německa a Rakouska jako zedník a později pracoval jako dřevař taktéž u knížete Schwanzenberga. František Hanzlík a Eduard Voldřich byli dlouholetými funkcionáři v obecním zastupitelstvu.

Kaple

V posledních dnech měsíce července byla za dozoru pověřených zástupců okresního úřadu ve Strakonících a Zemského úřadu dostavována kaplička, která má do budoucnosti nésti upomínku našemu zemřelému státníku Antonínu Švehlovi.

Dne 4. srpna za veliké účasti okolního občanstva a letních hostů byla tato kaplička vysvěcena sv. Antonínu. Kaple i klíč byly odevzdány do správy stachovskému faráři Hanusovi. Kapli vysvětil kardinál Krocher z Prahy.

Krásný projev k občanstvu provedl kaplan Němec z farního úřadu ze Stachů. Mimo jiné uvedl, aby občanstvo v dnešní válečné době i v pozdějších dobách hledalo útulek v této kapli a aby zde bylo jednáno o lepší budoucnost českého národa. Na to vyzval všechny přítomné, aby se pomodlili za to, co si všichni ze srdce přejí. To znamenalo abychom byli brzy zbaveni nacistického teroru, který byl na český národ uvalen.

Finanční stráž

V měsíci říjnu byla zrušena finanční stráž, která byla umístěna v č. 45 u Václava Voldřicha. Velitelem fin. Stráže byl respicient fin. Stráže Jan Hančl, který se za dobu působení v Javorníku oženil. Začátkem listopadu

všichni odjeli a byli přiděleni k různým úřadům.

Nový hajný

Hajný Ant. Jankovský se přistěhoval v měsíci dubnu 1939

Učitel

T. r. zde vyučoval řídící učitel Šachl Frant.

Přidělení tajemníka

Začátkem měsíce října byl obecnímu úřadu přidělen tajemník od finanční stráže na výpomoc při rozdělování potravinových lístků a vedení zásobovací agendy obce. Až do tohoto času vydával potrav. Lístky pro Javorník Voldřich Václav Javorník č. 10.

Potravinové lístky začaly se vydávati v říjnu 1939. Obyvatelstvo si těžce zvykalo na tento způsob nákupu potravin a trvalo dlouho než si na odběr potravin zvyklo. Nákup potravin byl největší v prodejně Z. K. D. v Úbislavi.

Odvádění obilí

Obec Javorník byla povinna odváděti 145 q obilí t. j. pšenice, ječmene, ovsa a 20 q brambor. Následkem špatné úrody byly podány ústní stížnosti jak starosty obce, tak i členů obecního zastupitelstva a žádáno snížení dodávkové povinnosti jak obilí, tak i brambor.

Okresní úřad v zastoupení Ing. Podreze snížil dodávkovou povinnost na tolik, že každý odvedl obilí co mohl. Obec toho času odevzdala asi 20 g. Brambory 10 q byly odevzdány na chatu.

Povinná dodávka dobytka

Obec je povinna dodávati každý měsíc 2 kusy hovězího skotu. Jelikož jest obec malá a chudá byly také obci učiněny výhody

56

a někdy také nebyl odveden kus žádný. Cena za 1 kg živé váhy 4,50 – 8,50 K. Dobytek se musel voditi do Čkyně.

Odvádění másla

Za účelem odvádění másla byli všichni držitelé krav povinni hlásit, kolik kdo nadojí a máslo odevzdávati sběrně. Kontrolou od Českomoravského svazu bylo zjištěno, že někteří držitelé krav to neudávají správně a byla jim uložena pokuta ve výši od 10 K – 300 K ač v některých případech kontroloři nepostupovali správně a zemědělci byli nevinně pokutováni.

Odvádění vajec

Držitelé nosnic jsou povinni z jedné nosnice odvésti 60 kusů vajec. Tuto povinnou dodávku většina držitelů nosnic nesplnila, avšak nebyla za to pokutována.

Vojáci

Vojáci říšské branné moci přišli na Javorník na podzim. Nejdříve byli ubytováni u "Šafářů" v č. 28 a později se odstěhovali na chatu. Později jim byla vystavěna strážnice vedel rozhledny. Přístup do rozhledny byl civilnímu obyvatelstvu zakázán.

Dražba

V měsíci prosinci byl v sodní dražbě v Sušici prodán dům „hapatika“ po rodině Machových za 10.000 K. Nastávajícím majitelem Josef Mezera, stavitel z Prahy II, Ječná 13.

Počasí

Toho roku bylo velice nepříznivé. mnoho sněhu a hodně deště.

Úroda

Byla dosti špatná a byl veliký nedostatek krmiva. Sláma byla kupována až za 100 K 1 q.

57

Vožení kamene

Národní souručenství – ústředí darovalo obci Javorník 10.000 K na úpravu cest v obci. Příčinností různých osob, jež mají zájem na vybudování letoviska Javorník. Peníze byly dány na dovoz kamene na novou obecní cestu pod Javorníkem. Vožením kamene na louky nastaly různé spory mezi sousedy neboť někteří nechtěli pozemek pod silnicí poskytnouti a jiní zase poskytnutím různých výhod toto schvalují. Silnice se má stavěti brzy v jarních měsících.

Budování letoviska

Výstavbou a budováním letoviska v Javorníku provádí Zemský úřad v zastoupení pan vl. rady Valiny a vypracováním regulačního zastavovacího plánu byl pověřen arch. Faigl, rovněž od Zemského úřadu. taktéž sušický i strakonický okresní úřad se všemožně stará o vybudování letoviska na Javorníku.

Obyvatelstvo rado vidí toto upravování terénů, stavby silnic a turistických stezek, avšak jenom potud pokud jim nejsou zabráný pozemky. Tu však nastávají různé nepříjemnosti s pány a velmi těžko se oželi pozemek na kterém otec, děd i praděd hospodařili. A však se nemůže zakazovat, úřady jednoduše pohrozí vyvlastněním a teprve se spisuje smlouva o poskytnutí pozemku za různé ceny 2 a 5 K za 1 m². Pozemky zatím zaplacený nejsou aa majitelé jsou nuceni čekat až po provedení kolaudace.

Kácení stromů

Ježto nemá býti porušen hornatý

58

ráz krajiny jest zakázáno porážeti v obci veškeré listnaté okrasné stromy.

Rok 1941

Počasí

Zima t. r. byla dosti krutá. Sněhu bylo dosti, který ležel až do konce dubna. Lét bylo spíše vlhké než suché. Na podzim napadl sníh již 16. října takové množství, že byly přerušeny veškeré práce.

Úroda

Byla celkem špatná neboť ozimá žita neobstály tam, kde ležel dlouho sníh a proto byly zaorány následkem špatného letního počasí, jaře také nebyly zvlášť pěkné.

Elektrisace

Na elektrickou síť byly v tomto roce zapojeny čp. 23, Baťův dům a čp. 10. Ohledně elektrisace dolní části Javorníka bylo jednáno osobně u Jihočeských elektráren v Čes. Budějovicích, avšak veliký peněžní náklad a pro nedostatek materiálu jest toto odloženo. Bylo žádáno místním přípravným výborem pro založení elektrického družstva u okresu strakonického, aby Švehlova chata přistoupila za člena družstva, avšak okres toto odmítl a různými osobními styky s funkcionáři Jihočes. elektráren bylo zjištěno, transformátor a síť od něho darovaly Jihočes. elektr. Švehlově chatě a tím se také má snížit položka na pavstání sítě v dolní části obce. Rozpočet byl na 98.000 K.

Stavby

Dr. Kubína očního lékaře z Plzně. Stavbu prováděl stavitel Houra ze Sušice.

59

Opavy byly provedeny na čp. 23 a čp. 10. Tyto práce provede stav. Mezera z Prahy. Baťův dům byl též dostaven. Prováděl stav. Frank ze Strakonice, kde byla pak umístěna.

Četnická stanice

A později správkárna obuvi a četnický strážní oddíl, který drží stráž na chatě za účelem přepadení v době kdy jest obydlena německými dětmi.

Dělnictvo

Bylo zaměstnáno na místních stavbách na silnici jako dřevaři v lese a někteří v Praze a v Říši. Vydělky byly uspokojivé.

Úmrtí

Zemřel Adolf Blahout z čp. 25 ze staré hájovny, který v posledních letech vykonával službu obec. posla a byl pro svoji rychlou chůzi rád viděn a oblíben protože svěřená mu práce obecním úřadem byla rychle vykonána. Funkci tuto vykonával za 20 K. měs. A později mu bylo poselné zvýšeno na 40 K. Obyvatelstvo ho na poslední cestě v hojném počtu vyprovodilo.

Dále zemřel Jaroslav Vitr ve věku asi 75 let, bratr Krankotského. Zanechal po sobě ženu Marii

Krmiva

Sena a slámy bylo málo a dováželo se ze všech stran až za 100 k 1 q.

Domácí porážky

Byly povolovány při živé váze vepře 90 kg. Do měsíce po porážce muselo býti odevzdáno do 100 kg masa 4 kg škvařeného sádka nejlepší jakosti, do 120 kg 6,5 kg, 140 kg 8 kg atd. Sádlo muselo býti dodáno do Obvodní sběrný sádla v Sušici. Každému samozásobiteli masem

60

náleží 4 kg masa včetně tuku na osobu na měsíc. Dávky tyto jsou propočteny podle váhy vepřů několik období ku předu a lístky na maso a tuky jsou odebrány.

Vejce

Vejce jsou odevzdávány z každé nosnice 60 ks, avšak vyskytly se případy, že povinná dodávka nebyla dodržena a držitelé nosnic byly pokutováni.

Máslo

Kontingent másla není stanoven. Držitelé krav byli vyzváni, aby odevzdali co nejvíce.

Len

Větší chalupníci a hospodáři větších usedlostí byli povinni síti len, který museli pak odevzdati za nízkou cen.

Zima

Byla tohoto roku krutá, Sníh napadl již 16. října 1941 a ležel až do 15. prosince kdy teprve sváží hospodáři ozimá žita.

Hosté

Jsou z Prahy a Plzně. Byli ubytováni po celém Javorníku v hojném počtu. Za nocleh se vybíralo včetně dávky do obce (1 K) 7 – 9 K.

Rok 1942

Zima

Byla krutá a sníh ležel do polovice dubna. Pro velké zimy a nedostatek topiva byly školní budovy zavřeny až do 10. února.

Lyžaři

V této době byl Javorník hodně vyhledáván. Za nocleh se vybíralo 15 K.

Polní práce

Byly o něco dříve vykonány než roku minulého a proto i žně byly o něco dříve.

Léto

Bylo deštivé a chladné až konec srpna a v září a

61

v říjnu bylo krásné počasí jaké již nebylo dlouhý čas.

Sníh

Začal padati po Martině, ale do polovice prosince zase sešel. Vánoční svátky byly tentokráte beze sněhu.

Úroda

Byla dosti slušná až na ozimá žita.

Úmrtí

Zemřeli Josef Kraml, Terezie Kramlová manželé a výměnkáři v Tejmlově čp. 14. Jako nový hospodář jest na tomto čísle Frant. Mach obuvník z Úbislave č. 49, který se oženil s jejich dcerou Anastázií.

Vastlová J. č. 9, Blahout Václav č. 28, Vintrová Rosalie č. 4. Dále zemřela Rosalie Hanzlíková čp. 41.

Krmiva

bylo letošního roku velký nedostatek. Bylo žádáno u Okr. úř. O přiděl. Přiděleno bylo 15 q slámy. Byla rozdělena po 50 až 200 kg.

Úprava

terénu u pomníku byla provedena na jaře,

Občané Javorníku byli na toto upozorněni oběžníkem, aby se pokud možno každý zúčastnil této úpravy. Občané pochopili nutnost této úpravy až na některé jednotlivce, kteří ani dobrou vůli neprojeví účast na tak ušlechtilé práci.

Přidělení obce

Javorníku do okresu Strakonice bylo provedené od 1. července 1942. místní obyvatelstvo tuto změnu rádo nepřivítalo jelikož okres sušický pokud bylo možno místní obec podpořili, což asi nemůžeme očekávat podle okr.

62

a za druhé do Sušice blíže než do Strakonic.

Přidělení obce

Javorníka do obce Stachy bylo zažádáno obcí Stachy resp. Vládním komisařem němcem Prokešem. Ve schůzi obec. zastupitelstva v Javorníku bylo toto připojení jednohlasně zamítnuto a byla naopak podána žádost o zvětšení obce o Lhotu ⁿ/R., Horu Benešovu a Úbislav. Jako důvod bylo v žádosti uvedeno, že uvedené obce namají

- za
- 1) silniční spojení
 - 2) nemají četnické stanice
 - 3) poštovní úřad

Výmlat obilí byl proveden mlátičkou, cepovkou p. Fr. Voldřicha z Bošic.

Úřad práce

Byl zřízen v Sušici a ve Strakonících. Pobočky v Nezdicích a ve Volyni. Dělníci a ženy byly na vyzvání tohoto úřadu povinni dostaviti se odvodu a po lékařské prohlídce přidělena jim práce v Říši.

Dar

V létě navštívil bývalý vrchní číšník p. Hodina ze Švehlovy chaty a daroval pro místní školní děti 400 K. Jest to první případ, by byly místní školní děti jedním z mnoha hostů takto obdarováni. Občanstvo pochválilo tento šlechetný čin a všichni pana vrchního rádi vidíme a potkáváme pro jeho milou povahu.

P. Šafhauser

Jako každý rok tak i letos navštívil ředitel okr. péče o mládež v Sušici a zakladatel spolku pro vybudování rozhledny na Javorníku jako slavný tvůrce postavení tohoto krásného díla „Klostermanovo rozhledny“. Občanstvo rádo vítá jeho osobu do

63

svých domácností, neboť ve všem rád poradí na veškerou úpravu obce a obstarává pokud je možno jak pro obec, tak pro její obyvatele veškeré záležitosti jak na okr. úřadě, tak na příslušných úřadech v Praze.

Mléko a máslo

Do 7. prosince musel každý držitel krav odváděti mléko a máslo a to 48 kg (počítáno 25 l mléka na 1 kg másla) ročně z jedné krávy včetně vlastní spotřeby. Odevzdávala tudíž čtyřčlenná rodina z jedné krávy 4,20 kg másla ze dvou krav 52,20 kg másla. Na obyčejný lístek na mléko pro dospělé bylo vydáváno $\frac{1}{5}$ l mléka denně pro děti $\frac{3}{4}$ l. Samozásobitel dostává $\frac{3}{4}$ l včetně másla.

Dodávka masa

Povinná dodávka masa byla stanovena z ha 85 kg hovězího a 20 kg vepřového. Na lístek na maso se dostává 1,20 kg, cukr 30dkg na měsíc.

Kontrola

na dobytek byla provedena 2x. Jednou protektorátní orgány a po druhé říšskou policií.

Hoblovačky a motor

Si první zřídil Karel Uhlíř č. 6 a byla umístěna v č. 10.

Rok 1943

Zima

Byla mírná, sněhu docela málo a proto také zimní hosté Javorník pro lyžaření nevyhledávali a návštěva byla malá.

Jaro

Bylo krásné, teplé avšak málo dešťů což mělo

64

za následek nedostatek sena a brambor.

Úroda

Byla v tomto roce velice pěkná, což se v naší obci stává velice zřídka.

Povinné dodávky

Dodávky obilí byly o něco vyšší než rok předchozí, avšak odvádělo se u nás jen to co zbývalo po samozásobitelských dávkách.

Mléko

Dodávky pro samozásobitele pro dospělé 0,25 l + 0,25 l mléka na máslo- Celkem 0,50 l mléka. Pro děti 0,75 l mléka odstředěného denně, pro děti do 6 let 0,75 l, do 9 let 0,50 l, do 14 let 0,25 l mléka plnotučného denně.

Kontingent

Hovězího dobytka byl stejný jako roku minulého, vepřového totéž. Avšak chov vepřů byl značně omezen pro nedostatek krmiva.

Zemřela

Anna Voldřichová z čp. 40 ve věku 82 let.

Ob. dávky

Tohoto roku byla poprvé vybírána plná dávka z používaných místností, která vynesla obci 9.950 K.

Stavby

Žádné nebyly.

Různé

Na počátku války šířily časopisy zprávy, že v roce 1943 bude konec války. V prvních rocích války nikdo nepomyslel na to, že by válka se mohla rozšířit do tak velkého prostoru. Snad ani dějiny nepsaly o tak velké frontě, která byla až od Ledového moře k moři Černému, na které válčily: německo pod vedením Adolfa Hitlera a Sovětský svaz pod velením maršála Stalina.

Švehlova chata byla po celý rok obývána německými

65

děťmi z Hamburgu.

Elektrické motory si zřídili Bejček Václav č. 7, Honzík Fr. Č. 5, Hanzlík Karel č. 9 a Václav Voldřich č. 10.

P. O.

Místnost pro hlídku P. O. byla určena v Bačovně v prodejně, kde měla hlídka přenocovat. Pověřencem byl K. Uhlíř, truhlář č. 6, velitelem starosta Fr. Vintr

Dozorcem

při odvozu obilí do mlýna byl opět Fr. Hanzlík.

Školní místní rada

Tohoto roku byla změněna a působnost její přešla na starostu obce.

Předseda Svazu zem. a lesnictví

Byl opět Josef Hercik. Členi svazu byli všichni zemědělci v obci.

Obecní pokladna

Vykazovala ku konci roku 31. XII. 1943 pokladní přebytek přes 10.000 K. Tyto peníze byly opět dány do rozpočtu na úhradu pro rok 1944.

V tomto případě nutno vytknouti obec. zast. chybu. Za tyto peníze mohl být zakoupen pozemek pro chudobinec a zřízen nábytek pro obecní kancelář.

Zima

Ku konci roku byla mírná.

Rok 1944

Zima

Počátkem roku byla krásná a bez sněhu až do 5. února, kdy začal padat sníh až do výše 1 m. Sněhové vánice trvaly až do konce března, pak nastala obleva. Třikrát byla vyhlášena

66

pracovní povinnost na házení sněhu.

Léto

Bylo více vlhké než-li suché

Úroda

Byla mnohem horší než v roce minulém.

Podzim

I nastávající zima byli dosti mírné.

Dodávky

Tohoto roku odevzdali místní zemědělci jen málo obilí na povinnou dodávku, jelikož obec byla postižena krupobitím, hlavně horní část osady Tejmlova, kde z obilí nezbylo nic.

Úmrtí

Zemřela Růžena Grabmüllerová, svobodná ve věku 22 let, dcera Jana Grabmüllera čp. 21, Růžena Kramlová, hostinská vdova.

Živnost

Živnost po Ferdinandu Kramlovi převzala Anežka Štruncová t. č. rozvedená.

Dále zemřela Anežka Machová ve věku 81 let.

Dům s pozemky převzal Šimon Bohdal, který se do Javorníku přičlenil. Toto manželství bylo bezdětné.

Divadla

Mládež z Javorníka a Tejmlova sehrály vzájemnou shodou pod N. S. dvě divadla „Dohazovač Krákora“ a „Na potoce za mlýnicí“. Zvláštní pochvaly si zasloužil Láďa Uhlíř z Tejmlova č. 35

Zásobování

Vedením zásobovací agendy byl pověřen okr. úřadem ze Strakonice bývalý respicient fin. stráže p. Kotrch ze Stachů, který do Javorníku docházel dvakrát v týdne.

Kontrolorem přes zásobování byl zvolen Voldřich Václav z Javorníka čp. 10. Tato funkce zpočátku neměla významu, ale později když nastávaly spory s vydáváním poukazů začal

67

se jmenovaný funkcionář o věci zajímat což by bývalo pověřeným orgánům vedení zásobování neprospělo, byla rafinovaným způsobem zaměněna pouze osoba kontrolora, avšak jméno zůstalo stejné tak jak bylo hlášeno okr. úřadu.

Nový kontrolor byl Voldřich Václav Javorník čp. 43.

Obecní plemenitba

V předešlých dobách a v dobách nynějších válečných mělo obecní zastupitelstvo příliš velké potíže s chováním obecního býka a berana. Ba plemeníky musili chovatelé krav a bahnic vydržovati. Nadřízené úřady vydaly směrnice o udržování plemeníků, avšak tak malé obce jako naše byly tím velice poškozeny, neboť sazby byly příliš veliké.

Chovatelé žádali platy dle směrnic a obecní zastupitelstvo se zdráhalo uzavřít s nimi smlouvu na tak velikou částku. Tohoto roku se platilo z obecního býka 4.800 Kčs, z berana 1.200 Kčs. Oba plemeníci byli majetkem chovatelů krav a bahnic.

Besedy

Občané po dobu války ve večerních hodinách chodívali k Kašperům vyslechnout zprávy z rádia o pohybu fronty východní a západní. Podle toho jak se která fronta nastávaly milé chvíle a také důvěrnější sblížení lidu. Později se tyto besedy konaly u šafářů. V neděli pak byly větší besedy v hostinci u Kramlů, kam přicházeli i občané z okolí, hlavně z Bošic.

Čepovalo se jen pivo, neboť lihoviny po dobu války byly značně omezeny.

Řídící učitel

Jan Smolík byl povolán na práci a vyučování

68

na škole prováděla jeho paní.

Práce v lese

Všichni zemědělci z obce ve výměře do 5 ha musili třídny v týdnu pracovat v okresním lese a to od 1. XI do 31. III 1944.

Předsedou

Spolku zemědělství a lesnictví byl zvolen Jar. Vintr z Javorníku č. 4.

Pověřencem Protiletické ochrany byl zvolen Voldřich V. čp. 10.

Vánoce

O vánocích byli na lesní práce do zdejších lesů zasláni němečtí vojáci k výrobě tankového dříví. Bydleli u Kramlů v sále. Obec musela opatřit lůžka. Byli zde 14 dnů.

Chata

Byla obydlena dětmi z Vídně

Křest

První křtiny v kapli sv. Antonína byly Karla Kafky, syna nájemce Švehlovy chaty.

Druhý byl Miloslav Vintr, syn Fr. Vintra t. č. starosty obce.

Třetí Růžena Vintrová, dcera Jaroslava Vintra č.

Dále se nar. Jaroslava Voldřichová č. 10

Marie Holečková, dcera v. Holečka.

Úmrtí

Zemřela Marie Grabmüllerová, žena v. Grabmüllera v Javorníku č. 18 a

Marie Voldřichová, žena Václava Voldřicha z čp. 18.

Svatby

Marie Hercíková, Tejmlo č. 1 a Jan Štoural Úbislav

Karel Uhlíř, Javorník č. 6 a Milada Dryjáková díly

Frant. Pojer respicient fin. str. t. č. u požární policie a Marie Uhlířová č. 6

Zima

Na konci roku mírná

Zimní hosté o vánocích nebyli. Vánoce byly smutné.

Rok 1945

Jaro

Se přihlásilo dosti brzy. V březnu se již prováděli polní práce. Avšak dne 2. května napadl sníh a ležel 3 dny.

Škola

Byla od 1. II. t. r. zavřena, žáci docházeli jen pro úkoly jednou týdně. Později pak byla zabavena pro uprchlíky z východu a vyučováno bylo v Baťovně až do poloviny května, kdy bylo opět pravidelně vyučováno ve škole v Tejmlově.

Dříví generátorové

Tohoto roku poprvé museli majitelé lesů odevzdati do 5 ha $\frac{1}{2}$ m³ nařezaného a nasekaného generátorového dříví a dopravit do Volyně. Za m³ o váze 350 – 360 kg bylo placeno 180 K. Další dřevo také pro tento účel mělo být odevzdáno do konce března. Každý majitel lesa 3 4 m. Majitelé lesů se zdráhali a oddalovali tuto dodávku, až konečně nadešel den osvobození českosl. armádou a veškeré tyto předpisy o dodávce padly a tím bylo od dodávky upuštěno.

Potrav. lístky

Pro období od 7.3. do 4.4. platily až do 19.4. t. j. 5 týdnů. Na tento týden nebyly přidělovány žádné potraviny.

V. Blahout

Dne 23. III, byl zatčen místním čet. str. Vejsadou. Spolupracoval v podzemním hnutí ve zdejší kraji. Z vyšetřovací vazby z Klatov byl odvezen do Terezína, kde byl 7. V. 1845 umučen. Dále byli umučeni v koncentračních táborech tito občané: bratři Venclíkové čp. 34, Hanzlík Jarda čp. 41, Václav Mach čp.23 a Josef Blahout Tejmlov.

Čest jejich památce !

Z koncentračního tábora vrátil se pouze Holeček Frant. Tejmlov 14 a Vrtilka František. Pohřešuje se Karel Blahout syn Karla Blahouta č. 18, který byl totálně nasazen do Říše na práci.

5. květen

5. května vypukla v Praze revoluce. Po slyšení volání čs. rozhlasu o pomoc zapojila se i naše obec do povstání.

V dopoledních hodinách přišla posila 8 mužů e sousední vesnic

70

Bošic a Rohanova, kteří s místními muži podnikli opatření proti německým vojákům na rozhledně a chatě. Místní četnictvo se do této akce nezapojilo, neboť činilo opatření v obci Úbislavi, kde byli něm. uprchlíci.

Vojáci na rozhledně nekladli žádný odpor a všechny zbraně vydali. V chatě bylo též několik mužů od SS se kterými byly větší potíže. V této době se přihlásila západní fronta, které něm. armáda nekladla žádného odporu. 7. května dosáhli Američané naší obce, kde byli slavnostně přivítáni. V noci na 7. května prožili občané nejhroznější chvíle. Všichni muži museli držeti stráž kolem celé obce, neboť se čekalo že nepřítel při klidném ústupu bude se mstít na českém obyvatelstvu. Ženy s dětmi byly připraveny k evakuaci při nebezpečí.

Části am. vojska obsadily chatu a všechny muže SS odzbrojily a odvezly do zajateckého tábora do Strakonice. Po odjezdu amer. armády byly též evakuovány ženy a děti, která byly ve zdejší chatě většinou ze zámožných německých rodin, proto zde musely ponechat část svých věcí, které byly rozděleny mezi místní obyvatelstvo a část odvezena do Strakonice.

MNV

Při těchto akcích působil též revoluční národní výbor, jehož předseda byl Chlebovna Václav a 4 členové Václav Voldřich č. 10, Václav Voldřich č. 45, Karel Blahout čp. 18 a Holeček Václav 29.

12.5.1945 v noci byli postřeleni při konání své hlídky pod Švehlovou chatou soudr, Holeček Václav čp. 29 a Voldřich František z Javoriny neznámým pachatelem.

Po odjezdu amer. armády bylo místní obyvatelstvo ohroženo potulujícím se německým vojskem a proto MNV povolal ze Strakonice čet partyzánů „Niva“, která prohlížela zdejší lesy a zajímala německé vojáky, z nichž několik jich bylo také zastřeleno. Skupina partyzánů pak byla vystřídána amer. armádou, která se pak zdržela několik měsíců.

Počasí

Jaro bylo dosti krásné a úroda byla dosti příznivá až a ozimy, které

71

vyhynuly.

Pouť

konala se za průvodu obcí s hudbou, který šel ke kapličce a pohromadě na rozhlednu, kde promluvil několik řečníků o významu našeho nového státu.

Požár

Dne 8. V. vyhořel Karel Hanzlík č. 9, kterému vyhořelo celé hospodářství a zásoby krmiv. Zachránil se ten dobytek. Pomáhala také hasit americká armáda. Požár zavinily děti, které zapálily slámu v kůlně.

Popis vězně z r. 1939

František Holeček zatčen 1/9. 1939 gestapem, převezen do Klatov. Po krátkém výslechu předán do transportní síně, kde se sešel s ostatními zatčenými z Klatovska, Domažlicka a Sušicka. Ze Sušicka tam byli Josef Kopelent tovární dělník, Stanislav Plicka profesor české reálky v Sušici, Josef Kubista, ředitel měšť. školy v Sušici a Dr. Mareš v té době okresní hejtman v Sušici. Týž den v počtu 48 osob převezeni do věznice městečka Chamu v Bavorsku, Zde drženi 6 dnů. Nakládáno s námi jako se zločinci.

6. září odpoledne přebrány gestapem z Řezna naloženi do autokaru (při čemž tekla už krev, každý druhý byl zasažen gestapáckými důtkami neb botou) a převezeni do Řezna a v noci nahnáni do vagónů, což se dělo za ještě horších podmínek. Ve voze při každých třech stál gestapák s puškou. Nakládáno jako s vrahy.

7. září jsme dojeli do Weimaru (hlavní město Duryňska Düringen)- Zde jsme byli vykládáni v počtu 700 osob. Byli jsme označováni jako nebezpeční váleční zločinci, což bylo hlášeno rozhlasem po celém nádraží. Z vagónů

72

nás každé 3 osoby vedli 2 polní četníci plně ozbrojeni a před nádražím naložili do krytých nákladních vozů (lidé padali hlady a žízní, krev tekla). Auty nás převezli do koncentračního tábora Buchenwaldu.

7. září 1939 jsem překročil hraniční čáru koncentráku a 18. května 1945 jsem ji překročil podruhé opačným směrem.

Život v táboře (t. č. 5.000 osob)

R. 1939 až 1942 byla léta s tendencí co možno nejvíce vězňů zničit – persekucí, prací a hlady. Denní výživa při celodenní práci 1939 – 1942 300 gr. chleba, 80 gr. krvavého salámu, 2,5 gr. margarínu, 1 l řepné polévky a ¼ l černé hořké kávy. Úmrtnost byla většinou hlady, zvláště v zimním období. 1942 – 1945 počet osazenstva 20.000 – 80.000 osob, lágrová tendence vybrat schopné osoby a udržet je schopnými práce, ostatní zničit. Toto prováděli důsledně. Výživa se lepší. Pracující ne válečném průmyslu dostávají přídatky a to dalších 300g chleba, 100 g salámu a někde i ½ l polévky. Povoleno do lágru posílat balíky s potravinami. Tím životní úroveň stoupá o více jak 100 %. Persekuce se však stupňuje denně před očima celého lágru se vešší vězňové a veřejně ubíjí.

V r. 1944 lágř napaden anglo-americkými letouny a veškerý průmysl a okolí lágř vypáleno, oheň zasáhl i část lágř. Bylo zničeno přes 10.000 vězňů a 1.000 osob příslušníků SS. V lágř byla živá činnost politická, orientovaná zahraničním rozhlasem.

V r. 1943 založena ileg. Vojenská organizace uvnitř lágř.

73

R. 1945 únor, březen až duben začala evakuace lágř. Persekuce se stupňuje, vězňové jsou popravováni po desítkách denně.

5. dubna 1945 začíná hromadná evakuace.

9. dubna 1945 političtí vězňové odmítají nastoupiti k evakuaci. 10. dubna 1945 političtí vězňové dělají vzpouru, odmítli vzpouru „SS“.

„SS“ nastupuje po 1 h s plnou výzbrojí do lágř a pomoci zbraní žene vězně k nástupu. Vězňové nastupují, přichází nálet, musí zpět do lágř. Vězňové mají spojení s Americkou armádou vzdálenou 25 km od lágř, volají od 9./4. „SOS“. 11. dubna 1945 celé dopoledne nad lágřem krouží hloubkaři, odpoledne se blíží Americká armáda a ve 3.15 hod. ilegální vojenská organizace vydává vězňům zbraně. Dostávám funkci kapitána velitele roty.

11. dubna ve 3.30 hod. odpoledne Americká armáda se přiblížila na 5 km. Vězňové poloozbrojeni poráží lágřový plot, dobývají hlavní bránu a vyvěšují bílou vlajku na hlavní stožár. Během 1 hodiny vězňové zapomenuvší na hlad a utrpení mají lágř obsazen a od „SS“ vyčištěn, V 5 hodin přijíždí Americká armáda, vězňové ji vítají se zbraní v ruce, jedou však dál dobývat Weimar. Vrací se po 6 dnech na Buchenwald, kde přebírají vedení lágř.

17. května organizuje se větší transport do ČSR. Přihlásil jsem se a jelikož to byl transport jen starších osob a jeden se vzdal, že pojede až později, zařadili mě do transportu.

18. května 1945 zase v nákladním autu opouštím lágř a 20. května po 5 a ¾ roku se vítám se svojí

74

rodinou v Tejmlově č. 14. Jmenovaní spoluvězňové Josef Kopelent, Stanislav Plicka, Josef Kubišta a Dr. Mareš se vrací současně domů.

21. května jsem oficiálně uvítán Javornickými občany.

Rok 1946

Počasí

Zima byla dosti mírná až na několik prudkých vánic. Mrazy byly dosti mírné a silnice se protahují pluhly taženými koňskými potahy.

Počasí v letních měsících bylo krásné. Úroda dobrá, ale přede žněmi přišly kroupy a všechnu úrodu zničily.

Volby

Dne 26. května t. r. konaly se volby do Ústavodárného shromáždění po celé republice. V naší obci volilo celkem 108 občanů.

Strany Národní fronty získaly zde tyto hlasy:

komunisté	71 hlasů
strana lidová	21 „
„ soc. dem.	9 „
„ nár. soc.	7 „

Volba starosty

Předsedou Místního národního výboru byl zvolen Václav Voldřich čp. 10

Rekreace

Místní Švehlova chata byla zakoupena ministerstvem zdravotnictví a otevřena jako státní dětská ozdravovna v Javorníku. Přítomen byl ministr zdravotnictví Václav Procházka.

Zemřelí

Zemřela Marie Uhlířová z Javorníku čp. 6

75

Divadlo

5. května bylo sehráno místní osvětovou radou a Svazem České mládeže a za spoluúčasti osvětové rady ve Lhotě ⁿ/Roh. Divadlo „Za svobodu národa“. Bylo hráno v tento de dvakrát vždy při velké návštěvě. Tímto činem se připomnělo lidu, aby nezapomínali na doby německého vykořisťování v našich zemích.

Národní pouť

V měsíci červnu se konala na Javorníku „Národní pouť“ za přítomnosti oficiálních osob z Okresního národního výboru ze Sušice, klubu Českých turistů a j. Krásné odpolední počasí dovolovalo k pěknému pořadu, který řídil p. řídící učitel ze Lhoty ⁿ/R. Byly nacičeny básně. Písně. Recitace a národní tance „české besedy“. Večer se pořádala taneční zábava v host. pí Štruncové.

Rok 1947

Zima

Poměrně málo napadlo sněhu, mrazy byly ponejvíc malé a pohybovaly se od 10° do 20° C.

Jaro

Jaro bylo suché, přičemž nepršelo celé tři měsíce.

Nemoc zvířectva

V měsíci dubnu hynula drůbež a v jednotlivých případech vyhnula až na 100 %. Prasata v tomto létě hynula a obrnu a červenku.

Květen

Pátého května byli zde odvody, při kterých byli odvedeni Albrecht Ludvík z č. 40 a Blahout Miloslav z č. 28., za doprovodu místního předsedy Václ. Voldřicha z . 10.

Léto

V těchto letních měsících následkem velkého sucha bylo málo vody, takže na příklad v Ozdravovně, kde je vody velká spotřeba, se musela dovážet, ačkoliv mají

76

svoji vodárnu. Úroda byla také následkem sucha špatná, takže se zemědělci museli zbavovat dobytka kvůli krmení. Příklad potravin byly sníženy u některých druhů to následkem sucha. Zde přišel nám Sovětský svaz s pomocí, velkým množstvím obilí pro republiku, abychom nemuseli trpět hladem. Detailně vypsáno, jest snížena dávka cukru z 1,50 kg, na 1,20 kg a u vajících ze 4 kusů na 2 kusy měsíčně.

Dět. nemoci

Letos navštívili spalničky jen dvě děcka a to v čísle 20, a v čísle 9, následků po nich žádných nebylo.

Pouť

Národní pouť, která připadala na den 20. června, byla hojně navštívena okolními vesničany, kteří se scházeli u kaple sv. Antonína a u rozhledny.

Svatba

Dne 23. srpna bylo požehnáno v chrámu páně ve Staších našemu občanu Adolfu Blahoutovi z č. 25 a jeho družce Marii Kramlové, též z Javorníku č. 20.

Úmrtí

Ale i po radostných zprávách musím vepsat i zprávu smutnou a to Marii Uhlířové z Tejmlova č. 39, zemřelé de 12. června a Marie Grabmüllerové z Javorníku č. 45, která zemřela 30. října.

Lavičky a lípy

Pro okrasu obce bylo postaveno 5 laviček pro oddech našich občanů, ba i pro cizince, kteří sem dojíždí na letní pobyt. Na tomto má velkou zásluhu zdejší cestář Václav Blahout z Tejmlova č. 39. Též schválil Místní národní výbor vysázení lip po obou stranách silnice a občané vykopání jam a sázení uskutečnili. Pak zde byly vysázeny dvě pamětní lípy a to na paměť padlých občanů ve druhé světové válce a počest americké armády, která osvobodila naši obec a tím nás ochránila před Němci, kteří by nám bývali udělali hojně zármutku. Tyto dvě lípy daroval předseda Místního nár. výboru Václav Voldřich č. z 10.

77

Rozhlas

Dále se dotýčný předseda V. Voldřich přičinil o místní rozhlas, poslechu místního občanstva.

Podzim

Podzimní počasí, v září ještě suché, v říjnu částečné zlepšení, t. jest déšť kterého ale bylo stále málo na tak suchý rok, jako je tento.

Rok 1948

Počasí v zimě

Zima letos byla dosti mírná, více bez sněhu, až na březen, kdy napadl sníh do výše 40 cm. Mrazy byly střídavé, nejvyšší mráz naměřen 25° pod nulou.

Únor

Únor jest měsíc pro naši republiku památným únorem. Památného 25. února. Kdy vládní krize způsobená dvěma stranami a to Lidovou a národně socialistickou stranou dovršila vrcholu, za účelem svržení komunistických ministrů a převratem udělat úřednickou vládu. Tomuto se předem postavil předs, vlády Klement Gottwald, takže díky jeho prozíravosti byl zmařen pokus o zvrát a na pokyn strany komunistické zahájilo dělnictvo v celé svoji síle, jednodinovou stávkou, aby ukázali, že stojí za vládou Gottwaldovou. Poté byla sestavena nová vláda, do které nebyli vzati ministři ze stran shora uvedených.

Březen

V nové vládě sestavené po únorových událostech, byl též ministr zahraničí Jan Masaryk, syn prvního prezidenta T. G. Masaryka, který dne 10. března byl nalezen na nádvoří Černínského paláce mrtev. Dle důkazů spáchal sebevraždu. Po této věci, o které se hodně debatovalo, byly zde odvody.

Duben

K odvodu se dostavili Lad. Blahout z č. 28, dále Josef Vintr z č. 42 a Grabmüller Václ. Z č. 18, odveden nebyl žádný. S nimi šel předseda a to

78

do Kašperských Hor.

Nemoci zvířat

V tomto roce přišel na slepice mor, kde zemědělcům uhynulo mnoho drůbeže. Též červinka na prasatech zle řádila a ve dvou případech i obrnu dostali. Zemědělci byli tímto zlem dost poškozeni, neboť je zde kraj chudý.

Léto

Léto bylo více deštivé a slunných dnů bylo na málo. Za tohoto mokrého léta bylo sušení sena těžké. Nebylo dosti na tom, že stále pršelo, neboť přišly kroupy, které zde nadělaly škody, v odhadu as. 30 %.

Pouť

I letos byla zdejší národní pouť navštívená hojně občany z vedlejších obcí.

Škola

Jsa malou vesničkou, takže docházející děti do školy zdejší činí 12 hochů a 8 děvčat.

Silnice

Obec staví silnici od č. 10 až k číslu 41, ponejvíce brigádnicky, t. jest po nedělích, kdy občané prokázali dobrou vůli k obci.

Úmrtí

Také v tomto roce zemřeli. A to Jan Uhlíř Tejmlov čp. 39 a Marie Grabmüllerová, též z osady Tejmlova čp. 15.

Dětské nemoci

Děti podléhaly zde na černý kašel, který zde řádil, takže byla ohrožena škola. Této epidemii bránili k rozvinutí dr. Hála ze Zdíkova a dr. Pabourek ze Strašína.

Zřízení školy

Také byla adaptací bytové jednotky zřízena škola v Javorníku, poněvadž škola v Tejmlově nevyhovovala. Teď dochází děti z Tejmlova na Javorník a dětem z Javorníka se ulehčilo, neboť po dlouhá léta chodily děti z Javorníka do Tejmlova.

Rok 1949

Počasí zimní

Zima byla normální, sněhu napadlo nejvýše dvaceti centimetrů a mrazy střídavě dostoupily

79

nejvíce patnácti stupňů.

Otevření konsumní prodejny 1. února

1. února byla otevřena konsumní prodejna pro ulehčení donášky zboží našim místním ženám, které musely docházeti do prodejny Úbislav.

Prodejna byla otevřena za přičinění politické strany KSČ a jeho předsedy Ličačenka.

Léto

Bylo krásné, dosti přšelo a úroda naznačovala krásna od léta až do podzimu.

Autobus 15.5.

Byla povolena autobusová linka, respektive prodloužena ze Šebestova do Javorníku, kde místní občané měli krásné spojení do okresního města Vimperku a do celého okolí.

Občané vítali tuto vymoženost pro místní obec, která vzkvétala tím, že byla navštívena velmi často turisty, také zásluhou místního občana s. Ličačenka.

Kroupy, polehlé obilí

Při krásné letní úrodě přišla také z části pohroma, obilí předčasně polehlo následkem dosti velikých dešťů a nebylo pak tak výnosné na zrno. Pak na všecko přišly kroupy, které zničily obilí v okolí obce až na osmdesát procent. Z části ostatní se pohybovalo tak na dvacet procent, místy také jenom na deset procent. Škoda místních zemědělců byla z části kryta z pojištění proti škodám povětrnostním.

Založení politické školy ve vile Javorina

Byla zde založena politická škola od strany KSČ. Kde absolvovali občané z celého okolí, jak po stránce politické, tak i hospodářské. Tato škola přinášela místním občanům vedle vzdělání také zábavu při konaných večírcích na recitacích rozloučenou s místní obcí.

Národní pout'

Národní pouť, která se konala dne 16. června u sv. Antonína u kapličky na vršku Javorníku a byla konána

80

mše farářem se Stach. Byla hojně navštívena občany z širokého okolí.

Sázení stromků

Sázení stromků podél silnice obce provedl místní národní výbor, ako kulturní okrasu obce.

Odepsání pozemku orné půdy

Karlu Uhlíři č. 6 ve výměře 1,50 ha

Františku Hanzlíkovi č. 5 ve výměře

Volný chléb a pečivo

Od prvního října uvolnila vláda volný chléb a pečivo a brambory, což vítali místní občané s radostí a povděkem

Podzim

Podzim byl krásný, takže zemědělci při dobré pohodě sklidili vše při dobré náladě.

Rok 1950

Počasí zimní

Zima je mírná, sněhu málo, největší mrazy 22 stupňů. Většinou déšť a proměnlivo

Úmrtí 26.1.

Zemřela 26.1. vdova Františka Štádlarová z Javorníku čp. 18 ve věku 77 roků

Svatba 18.2.

Oženil se Miloslav Blahout z Javorníku čp. 28 s Marií roz. Sovovou ze Zálesí..

24.2. kult. pod.

Politická škola uspořádala v místním hostinci u Kramlů večírek na rozloučenou, účinkovala vojenská kapela z Vimperka, SČM Úbislav a místní občané.

1.3. provedeno sčítání obyvatel, soupis bytů a zemědělských usedlostí

1.3. bylo provedeno sčítání místních obyvatel, soupis všech bytů a zemědělských usedlostí. Prováděl ho učitel Klika a předseda NV Václav Voldřich čp. 10.

28.3. úmrtí

28.3. zemřela Marie Blahoutová z Tejmlova čp. 39 ve věku 44 let.

28.3. odvod

Odvod místních branců byl ve Vimperku 28.3. a zúčastnil

81

se ho pouze Miloslav Vintr, odveden nebyl.

2.4. NV reorganizace

Byla provedena reorganizace NV. Předsedkyní byla zvolena Františka Blahoutová z Javorníku č. 28

8.4. sázení stromků

Sázení lip u podle silnice a u pomníku. V Tejmlově u č.

28.5.

Složil nově zvolený NV slib do rukou předsedy okr. NV ve Vimperku.

20.5.

Byla započata úprava (dláždění) obecní cesty od č. 18 za svépomoci občanů. Každý se zavázal odpracovati 30 hodin zdarma.

Léto

Od počátku května bylo sucho, senoseč špatná

18.6.

Konala se národní pouť v Javorníku za značné účasti občanstva z okolí

1.7. svatba

Oženil se Josef Vintr z Kavorníku čp. 41 se Zdeňkou roz. Polatovou s Nespíc.

5.7.

Velice prudká bouře a kroupy zničily úrodu až na 25 %.

4.4.1950 založení JZD

Bylo založeno JZD (jednotné zemědělské družstvo). Zakládajícími členy byli Václav Bejček v Javorníku č. 7, Josefa Vintrová v Javorníku č. 41, Grabmüller Jan v Javorníku č. 21, Františka Blahoutová č. 28, Jan Mach v Javorníku č.

Družstvo se zakládalo za velmi těžkých podmínek. Uvědomění výše jmenovaných občanů a za pomoci a obětavosti s. Lisačenka, ředitele dětské státní ozdravovny v Javorníku, byly položeny základy socializace vesnice v naší obci. V čele družstva stála

první předseda s. Josefa Vintrová do září a pak se ujal vedení Václav Voldřich čp. 45. Ve žních, které místní občané konali z JZD společně, byla zřízena společná kuchyň v hostinci

82

u Kramlů a dětský útulek. Družstvo v tomto roce obdrželo za dobrou práci, jako vítěz v okrese Vimperk, putovní standartu JZD a čestné uznání od min. zemědělství. Jako dar obdrželo JZD prasnici. Po podzimních pracích bylo přikročeno na II. typ JZD.

10.9.oslava při jmenování pol, školy

Politická škola byla jmenováním na okresní polit. školu Jana Švermy. Oslavy se zúčastnila poslankyně Prokopová, kterou uvítali na hranicích obce Javorníku u postavené brány: předseda KSČ s. Václav Trojan, předseda NV s. Františka Blahoutová a předsedkyně JZD Vintrová Josefa.

Pořad oslav byl následující:

Dopoledne: Koncert 36 členné voj. kapely z Písku

Projev zástupce ÚV KSČ

Odhalení pamětní desky, projevy hostů

a vyhlášení závazků

Odpoledne Divadelní představení, účinkoval DKOV

Pro děti loutkové divadlo

16.10. Reorganizace (předsedy) MNV Javorník

Byla provedena reorganizace místního národního výbor v Javorníku. Předsedkyně NV s. Blahoutová z Javorníku č.28 složila na vlastní žádost tuto funkci a na místo nového předsedy byl zvolen místní občan s. Ladislav Voldřich, Javorník č. 47.

Důvody, která uváděla s. Blahoutová vyplývaly z autoritativního rozhodování své funkce, takže nebylo dalších námitek proti resignaci na tuto funkci.

Přijetí II. provozního řádu místnímu JZD

Dne 14. dubna 1950 bylo přijato jednomyslně všemi členy JZD usnesením, aby byl přijat II. typ provozního řádu JZD. Jím ukázali Javorničtí občané, že chtějí vybudovat socialismus i na naší vesnici a tím posilovat

83

naší republiku a světový tábor míru, vedený velikým Sovětským svazem – naším osvoboditelem.

Podzim

Byl dosti mírný, dosti pršelo, avšak sníh napadl velmi brzy, koncem měsíce října a to skoro půl metru.

JZD taneční zábava

Že se umějí naši občané také radovat z výsledků své práce, pořádalo JZD 12.1.1950 taneční zábavu – na oslavu – martinského posvícení, u nás tak tradičního.

Zima

Byla tohoto roku mírná, napadlo dosti sněhu, který přilákal na Šumavu několik příznivců lyžařského sportu.

Tím skončil rok 1950

Rok 1951

Zima

Zima byla celkem mírná, sněhu poměrně málo, taktéž i mrazy neveliké, nejvýše 10-12 stupňů pod nulou

20.1. KSČ výroční schůze

Tohoto dne konala se výroční schůze místní organizace Komunistické strany Československa, za přítomnosti všech jejich členů. Předsedou byl zvolen s. Jan Grabmüller z Javorníka č. 21.

Zároveň byly na této schůzi vydávány nové členské legitimace.

31.1. JZD výroční schůze

Také místní členové JZD zvolili na své výroční schůzi nové představenstvo. Do čela JDZ byl postaven osvědčený komunista s. Josef Kraml z Javorníku č. 2? Jako předseda, dále místopředsedou byl zvolen s. Ladislav

84

Voldřich z Javorníku č. 47, jednatelem s. Václav Trojan z Javorníku č. 7, pokladníkem s. Josefa Vintrová z Javorníku č. 41, dále pak členové s. Licačenko Michael a c. Bejček Václav z Javorníku.

Jaro

Jarní počasí bylo dosti suché, až začátkem měsíce května začalo trochu pršet.

Byly obavy aby se neopakoval suchý rok 1947, takže v měsíci květnu po trošce vláhy bylo občanstvo spokojeno.

Sehrání div. hry

Kulturní odbor místního JZD, složený z jejich členů nacvičil a sehrál pro místní občany i okolí divadelní hru s vesnickou tematikou pod názvem Tvrdohlavci od Frant. Snížka. Režíroval zdejší učitel s. Klika za pomoci známého s. Kouby z Vimperka. Návštěva na toto představení byla velmi dobrá, takže bylo dvakrát opakováno pro děti i zájemce z blízkého okolí.

Léto

Léto bylo letos krásné, až na to, že bylo více deštivo, než by si zemědělci přáli, avšak úroda byla dobrá, takže zemědělci splnili poměrně snadno své dodávky.

Protistátní činnost uč. Kliky

Dne 9. srpna byl zatčen a dán do vyšetřovací vazby zdejší učitel národní školy Josef Klika, který prováděl protistátní činnost, zejména rozšiřoval štvavé plakáty v místní obci a okolí, rozbíjel okna funkcionářům lidosprávy a KSČ a byl ve spojení se zahraničními agenty. Na jeho místo byl dosazen nový učitel s. Milan Kunc z Benešovy Hory.

Otevření dětského útulku

Dne 15. května byla slavnostně otevřena na Baťovně školka pro ty nejmenší občany naší obce.

Útulek dosti vybavený zařídila lidospráva, za účinné pomoci m. org. KSČ

Při slavnostním otevření promluvil ředitel zdejší státní dětské ozdravovny s. Ličačenko k těm nejmenším, k

85

maminkám i k tatínkům, kteří byli při této malé slavnosti přítomni.

Svatby

Dne 24. listopadu provdala se slečna Marie Grabmüllerová z Javorníku č. 21 za Tomáše Vlčka z Hory Benešovy.

Nastoupení pres. voj. služby

Dne 1. listopadu nastoupil dva odvedenci z obce Javorníku a to Václav Blahout z Javorníku č. 20 a Miroslav Vintr z Javorníka č. 41 základní vojenskou presenční službu. Jmenování byli odvedeni v měsíci dubnu tohoto roku.

Hasiči

Dne 25 listopadu zakoupil místní hasičský sbor požární stříkačku a postavil si hasičskou garáž na její uskladnění poblíže Štěpánovic.

Podzim

Počasí celého podzimu skutečně krásné a bez jakýchkoliv mrazíků – bez sněhu

Tím skončil rok 1951

Rok 1952

Zima

Počasí zimní v tomto roce bylo velice krásné. Mrazy byly nejvyšší 3-4°. Sněhu napadlo velice nepatrně, teprve po první polovině ledna napadl sníh a přišly mrazy 8-10 stupňů.

Výměna prodavače Jednoty Javorník

Začátkem měsíce února byl ve zdejší spotřebním družstvu Jednota vyměněn prodavač p. Blahák s jeho družkou za kladenou jim nedůvěru, neboť při inventuře byl zjištěn schodek Kčs 90.000. Nastoupil zde proto prodavač nový p. Šimon za Zálesí.

Národní pouť – konání

V polovině měsíce června konala se tradiční národní pouť u kapličky sv. Antonína, která byla velice navštívena občany

86

z celého okolí. Večer byla uspořádána taneční zábava v hostinci u Kramlů. Výtěžek z této slavnosti byl věnován místnímu JZD k dalšímu zvelebování.

Léto

Počasí během léta bylo krásné, dosti deštivé, takže úroda byla dosti uspokojivá. Objevil se u nás jako i na jiných místech naší republiky nebezpečný nepřítel naší úrody brambor – mandelinka bramborová neboli jak se tomu říká lidově „americký brouk“. Byly proto brambory neustále kontrolovány a ničivý hmyz ničen práškami a různými desinfekcemi huben.

Svatby

20. června uzavřeli sňatek zdejší občan Václav Grabmüller s nevěstou s. Magdou Aulíkovou ze Stachů. Jejich další životní pouti bylo požehnáno v chrámu Páně ve Staších.

Podzim

Úroda byla celkem uspokojivá až na to, že se urodilo méně brambor nežli jindy.

První sníh

Začátkem měsíce října napadl první sníh. Vlivem toho neměli zdejší zemědělci hotové podzimní práce, ani z větší části vybrány brambory.

Podzim byl příliš deštivý, první sníh celkem brzy sešel, ale opět napadl nový.

Skončil rok 1952

Rok 1953

Zima

Zima byla dosti mírná, mrazy dovršily nejvíce 12-15 pod nulou.

Jaro

Jaro bylo krásné, teplé, začátkem dubna již zemědělci obdělávali půdu za dobrých podmínek, které jim sloužilo v krátké lhůtě

Úmrtí J. V. Stalina

Dne 5. března postihla celý pokrokový svět i mezinárodní dělnické hnutí nenahraditelná ztráta, neboť zemřel veliký revolucionář a geniální myslitel, vůdce proletářských mas a největší bojovník za práva dělníků a rolníků – nezapomenutelný J. V. Stalin. Zemřel po krátké

87

nemoci. J. V. Stalin byl předsedou Rady ministrů Sovětského svazu a tajemníkem ÚV Komunistické strany SSSR. Na tuto funkci byl zvolen jeho spolupracovník G. M. Malenkov a utvořena nová sovětská vláda.

Na pohřeb s. Stalina byla vyslaná i delegace ČSR soudruzi Široký, Zápotocký a vedoucí delegace s. Klement Gottwald, který se rozloučil se s. Stalinem – velikým vůdcem mezinárodního proletariátu a pracujících celého světa.

Úmrtí K. Gottwalda

Nedlouho poté 14. března postihla náš národ další veliká ztráta, neboť 14.3. zemřel náš první dělnický prezident s. Klement Gottwald předseda KSČ. Zemřel nám člověk, který od samého vzniku KSČ a hlavně od r. 1929 bojoval za nynější lidově demokratickou republiku, člověk, který burcoval a mobilizoval dělnickou třídu i pracující rolníky k svržení vlády kapitalistů a po uskutečnění toho k vybudování nové socialistické společnosti. S. Gottwald je pro náš národ nenahraditelnou ztrátou a jeho památka i jeho dílo, které nám odkázal je a zůstane věčně živé.

Zvolení nového presidenta ČSR

Nedlouho po pohřbu s. Gottwalda byl zvolen Národním shromážděním na presidentský stolec druhý dělnický president s. Antonín Zápotocký dosavadní předseda vlády. Byl zvolen jednohlasně, neboť celý národ v něm právem vidí bojovníka za práva pracujících a věrného spolubojovníka s. K. Gottwalda.

Padání sněhu

V měsíci květnu proti očekávání napadl sníh až do výše 10 cm takže nastaly obavy, že se dostaví i mrazy, které by ohrozily a zničily stromový květ.

Zvolení nového předsedy MNV

V měsíci ? byl zvolen nový předseda MNV s. Voldřich Václav z č. 10 když jeho předchůdce s. Voldřich Ladislav z č. 47 rezignoval na svoji funkci pro svoji vlastní žádost.

Provedení měnové reformy a rušení lístků na potraviny a průmyslové výrobky

Dne 1. června 1953 byla provedena měnová reforma a v souvislosti s tím zrušeny lístky na potraviny a průmyslové výrobky.

88

Měnová reforma byla provedena ta, že každý občan dostal vyměněno 300 Kčs nových peněz za staré. Střadatelům na vkladních knížkách byl upraven poměr jejich částky do 5.000 Kčs na 1:5 a od 5.000 Kčs na 1:6,25 a odstupňováno dle výše uložené částky obdobným způsobem.

Tato měnová reforma umožnila aby naše československá koruna byla podložena zlatem a měla velký význam pro úspěšnou naši cestu k socialismu, neboť umožnila i stanovit jedny pevné maloobchodní ceny potravin a průmyslových výrobků na rozdíl od dřívějších cen vázaného a volného trhu.

Měla dále velký význam v tom, že odčerpala možnost zbytkům spekulantů a kap. Vrstev působit našemu lidu různé potíže tím, že je zbavila jejich kapitálových rezerv a tím i možnosti zásahu do našeho hospodářského systému.

Zrušením přidělového systému zbavil se náš stát břemena, který byl následkem II. světové války a bylo tak umožněno zařadit se mezi ostatní státy lid. demokracií, neboť jsme byli poslední zemí kde tento přidělový systém a systém volného trhu existoval.

Krupobití na Javorníku

Dne 23.7.1953 v 18.20 hod večer postihlo naši obec Javorník velké krupobití, které zničilo veškerou úrodu na polích a rovněž poškodilo obytné domy, zvláště střechy, které byly poškozeny na 90 % až 100 % a rozbitá okna na 25 %. V celém okresním měřítku přišli 4 lidi o životy, při hrozném krupobití, které dějiny už dávno nepoznaly a nepamatují.

Na Vimperském okrese bylo postiženo tímto krupobitím 16 obcí. Postižení dostali okamžitou pomoc od vlády a KSČ překrýt své budovy lepenkou a později dostali všichni na střechy eternit.

Současně dostali zemědělci přiděly obilovin pro samozásobitelské dávky a krmiv pro dobytek a osevy.

Miluše Martínková

9. srpna 1954

89

Úmrtí s. Macha

Dne 31.12.1953 zemřel Václav Mach z Javorníku

Podzim

Byl krásný, až na to že nepršelo od konce července až do nového roku takže se projevil nedostatek vody.

Rok 1954

Počasí v zimě

Zima z počátku byla mírná, v měsíci lednu stoupaly však mrazy až na -25oC. Vody byl nedostatek vzhledem k tomu, že po dobu poloviny roku je velmi málo dešťů.

Počasí na jaře

Jaro bylo dosti deštivé, ale chladné.

Výroční schůze KSČ

V měsíci únoru byla konána výroční schůze MO KSČ. Za předsedu byl zvolen s. Blahout Miloslav čp. 28

Volby do národních výborů

Dne 16. května byly provedeny na celém území ČSR voly do národních výborů všech stupňů

V naší obci volilo celkem 135 voličů

Navržení kandidáti

1. Voldřich Václav čp. 10 obdržel hlasů : 118

2. Uhlíř Karel čp. 6 -,- : 131

3. Vintr Vít čp. 41	-,,-	:	107
4. Šišpela Lad. čp. 3	-,,-	:	108
5. Blahout Václav Tejmlov	-,,-	:	109
6. Bejček Václav čp. 7	-,,-	:	127
7. Vintrová Zdena čp. 46	-,,-	:	98
90			
8. Blahout Mil. čp. 28	-,,-	:	84
9. Voldřich Václav čp. 45	-,,-	:	96

Kandidát do ONV

Vintrová Josefa, Javorník č. 41 -,,- : 103

Kandidát do KNV

Voldřichová Růžena, -,,- : 103

Předseda MNV

Za předsedu MNV byl navržen a zvolen s. Voldřich Václav čp. 10

Televizní zkoušky

V červenci navštívil naší obec klub radioamatérů z Č. Budějovic a požádali o sídlo na rozhledně k provádění radioamatérského vysílání a poslechu. V této době probíhala mezistátní radioamatérská soutěž.

Dne 9.7. předvedli televizní vysílání v hostinci, na které pozvali občany z celé obce. Vysílání bylo bez poruch a přineslo občanům nový důkaz o širokém rozvoji naší techniky.

Počasí v létě

Léto bylo dosti deštivé a chladné, takže zemědělské práce byly zdrženy, zvláště sklizeň sena.

Úroda JZD

V ustaveném JZD bylo málo zemědělců (Grabmüller Jan čp. 21, Vintrová Josefa čp. 41, Blahoutová Fr. Čp. 28, Voldřich Václav čp. 45) Byly prováděny společné polní práce. Avšak s obtížemi, neboť neměli vlastní potah.

Stavba silnice

Se stavbou silnice Rohanov – Javorník bylo pokračováno v úseku Bošice – Javorník.

Úprava silnice

Letošního roku byla provedena dlažba silnice od čp.23 k ozdravovně.

Úmrtí

Dne 20.5. zemřel v nemocnici ve Vimperk řídící národní školy v Javorníku Milan Kunc, ve věku 28 roků. Při převozu do jeho rodiště Pleň byl před školní budovou ("bařovna") vystaven. Občané vzdali poctu a díky za jeho práci a péči o děti a položili věnce k rakvi. Někteří občané se zúčastnili pohřbu v Plzni (Voldřich V. předseda MNV s chotí, vedoucí prodejny „Jednota“ s. Bejček).

Dne 21.8. zemřel Holeček Václav, nar. 26.9.1884, ve věku 70 let z čp. 29.

Dne 27.9. zemřel Uhlíř Jan z Tejmlova, nar. 17.6.1868, ve věku 86 let.

Veřejná schůze

Dne 21.11. konala se veřejná schůze všech občanů, ze které byla poslána resoluce Československému výboru obránců míru v Praze. V resoluci se praví:

„My občané z obce Javorníku, okr. Vimperk, shromáždění na veřejné schůzi dne 21.11.1954 protestujeme co nejostřeji proti znovuvybrojení západního Německa, proti ratifikaci londýnských a pařížských dohod, stavíme se za požadavek nóty Sovětské vlády, aby 29.11. byly zahájeny porady o mírovém řešení evropských otázek, především otázky západního Německa“. Dále byla v resoluci výzva pro všecken lid o boj za trvalý mír.

92

Volby do Národního shromáždění

Dne 21. listopadu byly provedeny na celém území ČSR tajné volby do národního shromáždění. Voleb v naší obci se zúčastnilo všechno občanskvo. Za kandidáta byl navržen s. Bubník Fr., pracovník krajského sekretariátu SČSP v Českých Budějovicích. Byl zvolen všemi voliči.

Úmrtí

Dne 28.12.1954 zemřela ve věku 62 roků Marie Sedláčková, nar. 30.7.1892 z Tejmlova čp. 17.

Rok 1955

Počasí

Zima byla mírná, sněhu velmi málo. Mrazy byly nejvíce -15°C.

Léto bylo velmi deštivé, zemědělci měli velké potíže se sklizní sena a obilovin. Brambor bylo tento rok velmi málo vlivem deštivého počasí.

Výstavba obce

Letošního roku byla provedena úprava hřiště, na jehož planii pracoval těžký stroj (buldozer) a další úpravy byly prováděny svépomocí občanů.

Největší zásluhy na zbudování hřiště měl s. Voldřich Václav, předseda MNV, který velmi obětavě a iniciativně se staral o celý průběh akce.

Pokračuje se stavbou rodinného domku čp. 44 s. Šišpela Lad. Stavbu zahájil 15. května 1954. Stavba je prováděna

93

z vládní akce rodinných domků, na kterou s. Šišpela obdržel státní půjčku.

Slavnostní otevření silnice

Dne 22. října byla slavnostně otevřena nová silnice Javorník – Vacov.

Slavnosti, která se konala na Javorníku byli přítomni občané místní i z okolních vesnic, zástupci MNV, ONV, KNV, byl přítomen poslanec NS s. Bubník, který pronesl hlavní referát. V referátu poukázal na život místních občanů dříve a dnes a připomněl význam otevření nové silnice a tím dalšího zlepšení dopravy s naší vesnicí.

Po pronesených projevech odjel autobus se všemi přítomnými na zahajovací cestu po nově otevřené silnici do Vacova a zpět. Ve všech projíždějících vesnicích (Bošice, Lhota ⁿ/R., Rohanov) byli shromážděni občané a vesele vítali autobus.

Večer na počest otevření nové silnice pořádána taneční zábava v host. „U Kramlů“.

Oslavy 10. výročí osvobození

K oslavám 10. výročí osvobození byla brigádami upravena obec, upraveno prostranství b okolí pomníku padlých.

V den oslav byla svolána veřejná schůze všech občanů, na níž předseda MNV s. Voldřich Václav vzpomněl dny osvobození před 10 lety a ve svém referátu zhodnotil práci a výsledky za uplynulých 10 let jak v naší obci, tak i v celostátním měřítku.

94

Televize v naší obci

V únoru t. r. byla instalována televize ve Státní dětské ozdravovně. Poslech a viditelnost pražského vysílače je zde dobrá.

Divadelní činnost

29. ledna byla sehraána osvětovou besedou veselohra o 4 jedn. „Císař pán o ničem neví“. Tato hra byla opakována v Dobrši a na Kvildě.

Úmrtí

10. května zemřela Marie Blahoutová, nar. 28.5.1882 z Javorníku č. 3 ve stáří 73 roků.

30. května zemřel Josef Venclík, nar. 25.1.1875 z Javorníku čp. 34 ve stáří 80 roků.

14. července zemřel František Mach, nar. 7.10.1887 z Tejmlova čp. 38 ve stáří 68 roků.

14. července emřela Františka Blahoutová, nar. 19.7.1876 z Tejmlova čp. 32 ve stáří 79 roků.

8. září zemřel Bohdal Šimon, nar. 1.10.1888 z Javorníku šp. 24 ve stáří 67 roků.

Rok 1956

Počasí

Zima byla z počátku velmi mírná, zvláště pak měsíc leden byl bez mrazů.

Koncem ledna a po celý únor mrzlo velmi značně – mrazy dovršily až -33°C. Občané nepamatují tak velkých mrazů. Sněhu bylo 15-20 cm.

Léto bylo velmi deštivé.

95

Podzimní počasí bylo příznivé až na brzo napadnutý sníh (konec měsíce října), což ohrozilo u několika zemědělců podzimní práce. Později sníh sešel a práce byly urychleně dokončovány.

Výstavba obce

Letošního roku bylo započato se stavbou autobusových garáží na pozemku po osídlení Jaroslavu Vintrovi na katastru Úbislav –proti domu čp. 56.

Byl proveden hrubý výkop strojně.

Letošního roku bylo dokončeno hřiště pod ozdravovnou.

Brigády

24. listopadu provedli místní občané na návrh MO KSČ a MNV pracovní směnu na stavbě garáží. Výdělek byl věnován pro postižený maďarský lid vlivem kontrarevoluce západních států.

Zřízení autobusové linky

Dnem 30.7. byla zřízena autobusová linka Javorník – Strakonice přes Rohanov – Benešovu Horu – Vacov.

V této době byla prodloužena autobusová linka Vimperk – Javorník až do Vacova.

Těmito dopravními spoji získali občané vhodné spojení, zvláště ti, kteří dojíždějí za prací mají přímé spojení až do místa bydliště.

Zrušení skupiny ROH

25. listopadu byla zrušena místní skupina revolučního odborového hnutí pro nedostatek členů

Občané zaměstnaní jsou organizováni v závodech

96

a důchodců je velmi malý počet.

Zrušení bylo provedeno na návrh Krajské odborové rady v Českých Budějovicích.

Stavba vodovodu

Počátkem měsíce března bylo započato se stavbou vodovodu pro místní obec. Byla položena trubní síť od potoka „ve Stráních“ po obci k vodojemu a k ozdravovně.

Vodovod má v budoucnu sloužit i pro okolní vesnice. Stavbu provádí národní podnik Vodotechna Písek.

Úmrtí

27. ledna zemřela Milada Šišpelová nar. 20.8.1924 z Javorníku čp. 18 ve věku 32 roků.

2. února zemřela Marie Kramlová na. 13.11.1878 z Javorníku čp. 18 ve věku 77 roků.

14. listopadu zemřela Františka Sedláčková, nar. 21.8.1898 z Tejmlova č. 38 ve věku 58 roků.

Vznik obce Javorník

Ředitel Státní dětské ozdravovny s. Licačenko a předseda místního národního výboru Voldřich Václav požádali archiváře města Vimperka o staré záznamy vzniku naší obce a životě lidí v minulých dobách.

Archivář města Vimperka s. Kalma vyhověl žádosti a zaslal výtažek ze starých záznamů uložených v archívu města:

97

Javorník uváděn dříve jako ves místní obce Stachy, 8 km východně od Kašperských Hor; úředně jmenován roku 1852 a 1854 Javorník, samota; v roce 1895 uváděn Stachy a Javorník, podle zápisu Kotyšky (úplný místopisný slovník království českého z roku 1895). Tato obe leží pod východním svahem hory Javorníka (vysoké 1.065 m. n. m.) tato část hory u Nicova se jmenovala roku 1624 Hořejší Javorník, pod ním byl Prostřední Javorník v tu stranu k Zuklínu. Ve starých mapách je uváděna vždy obec Javorník.

Vznik Javornické obce lze připočísti osídlení lesními dělníky, kteří zakládali t. zv. Chalupy (Chaluppen) a stávali se z nich drobní zemědělci zápasící s těžkým kultivováním kamenité a nehodnotné půdy.

Lesy kolem Javorníku vlastnili:

Od roku 1252 – 1369 Purhart a Petr z Janovic

od roku 1378 – 1494 Konrád, Kašpar a Mikuláš; Kaplířové ze Sulevic,

od roku 1495 – 1547 páni Malovcové z Hradce, jimž byl i majetek vimperský konfiskován a týmž prodán Jáchymu z Hradce, jenž lesy i panství pro dluhy prodal Vilému z Rožmberka a poslední potomek pánů z Růže Petr Vok z Rožmberka zcizil majetek Volfovi Novohradskému z Kolowrat, který jej prodal r. 1630 Oldřichu z

98

Eggeberga a Eggenbergové jej zcizili roku 1718 Schwarzenbergům, kteří jej drželi do roku 1947, kdy lesní majetek se dostal podle zákona z 13.8.1947 do vlastnictví země České a dnem 1.1.1949 jej převzal čsl. stát.

Pokud se týče jmen osídlenců a starousedlíků tyto nutno zjistit na farách, zejména v Čkyni, Volyni a v Kašperských Horách a nebo v kronikách ve Staších. Místní povídky se ponejvíce různí a nemají namnoze pravdivý základ. Celý panský archiv v úvahu přicházející oblasti se nalézá v Třeboni, kam se nutno obrátiti s rucherchemi po detailech.

Rok 1957

Počasí

Zima byla dosti mírná, v únoru bez sněhu. Jaro začalo pěkným počasím, duben velmi deštivý a chladný.

Léto bylo velmi teplé. Teplota v červnu a v červenci dosahovala až +46°C na slunci. V měsíci srpnu deště, které zpozdily žňové práce. V listopadu mrazy –5 až –7°C, později mrazy –13°C.

Výstavba obce

14. dubna na výzvu MNV byla odpracována občany brigáda na výstavbě garáží. Garáž je hrubě dokončena

99

a provisorně zakryta. Autobus již garážuje.

Letošního roku započal se stavbou rodinného domku Albrecht Ludvík čp. 40.

Na vodovodu se letošního roku nepokračuje pro nedostatek pracovních sil. Je e položena trubní síť ze „Strání“ k vodojemu a proveden hlavní rozvod po obci.

Zakoupení laviček

MNV zakoupil 32 kusů laviček, které jsou rozděleny po obci, kolem kapličky a hřiště. Slouží pro odpočinek nejen občanů, hlavně turistům a návštěvníkům obce.

Kulturní činnost

Divadelní soubor nacvičil v zimních měsících divadelní hru „Její pastorkyňa“ od Gabriely Preissovové, kterou předvedl dne 10. a 11. března u příležitosti oslav Mezinárodního dne žen. Hru řídil místní řídící školy s. Sládek. Hra měla veliký úspěch, byla opakována ve Strašíně a Žáře.

Divadelní soubor byl touto hrou zařazen okresní komisí do skupiny B.

Časopis „Dnešní Šumava“ dne 15. dubna napsal: „Pro dobré herecké výkony zařadila okresní komise soubory OB Vacov a OB Javorník do skupiny B. Věříme, že v letošní sezóně přibudou ještě další“.

Filmová představení

Každou sobotu je v místním hostinci promítán film. Kinooperátorem je s. Šišpela

100

Lad. Filmy navštěvují i občané ze sousedních obcí.

Volby do MNV

Dne 19. května konaly se volby do národních výborů všech stupňů.

Do místního národního výbor byli zvoleni:

Miloslav Blahout čp. 28

Josef Daňha čp. 5

Jan Grabmüller čp. 21

Anna Novotná čp. 3

Lad. Šišpela čp. 40

Václav Trojan čp. 7
Karel Uhlíř čp. 6
Jan VINTR Tejmlov
Josef VINTR čp. 41
Růžena Vintrová Tejmlov čp. 2
Václav Voldřich čp. 10

Kandidát do ONV

Josefa Vintrová Javorník čp. 41

Kandidát do KNV

Jan Lukáš, předseda JZD Češtice

Volba předsedy MNV a členů rady

Za předsedu MNV navržen a zvolen

Václav Voldřich čp. 10, jako dlouholetý a osvědčený funkcionář MNV

Členové rady:

Miloslav Blahout, člen

Václav Trojan – tajemník MNV,

Jan Grabmüller člen,

Karel Uhlíř, člen

Účetní MNV: Josef Daňha

101

Akce „Léto pod Boubínem“

V červenci byla uspořádána podnikem místního hospodářství ve Vimperku akce „Léto pod Boubínem“. Účelem této akce je propagace Šumavy, navrátit Šumavu opět turistům. Byla to první akce tohoto druhu od r. 1945. Touto akcí byl zvýšen i turistický ruch v naší obci. Během léta navštívilo naší obec mnoho turistů a zájemců.

Úmrtí presidenta republiky

13. listopadu v ranních hodinách oznámil rozhlas truchlivou zprávu pro všechen náš lid, že v časných ranních hodinách zemřel prezident republiky s. Antonín Zápotocký.

Pohřeb presidenta se konal 18. listopadu, kdy jej doprovodil všechen náš lid shromážděný na společných tryznách.

Všichni budeme dlouho vzpomínat na předního bojovníka a dlouholetého pracovníka Komunistické strany Československa.

Volba nového presidenta

19. listopadu sešlo se Národní shromáždění k volbě nového presidenta.

Byl zvolen s. Antonín Novotný, první tajemník ústředního výboru Komunistické strany Československa.

102

První umělé družice země

4. října byla vypuštěna v SSSR první umělá družice země zv. „Sputnik 1“.

Oběh družice byl zpozorován pouhým okem místními občany.

Vypuštění družice vyvolalo ve světě velký ohlas. Váha družice 83,6 kg.

3. listopadu byla v SSSR vypuštěna druhá družice zv. „Sputnik II“ o váze 508,5 kg. Tato družice nesla sebou živého psa.

Celonárodní diskuse

V celé zemi probíhá celonárodní diskuse k přestavbě národního hospodářství. V naší obci se konalo několik veřejných schůzí na nichž se hovořilo o současných problémech našeho hospodářství.

Úmrtí

16. listopadu zamřel Karel Voldřich, Javorník čp. 56

15. května Ladislav Blahout, Javorník čp. 3

10. června zemřel Grabmüller Frant., Javorník čp. 45

Zapsal: J. VINTR

103

Rok 1958

Počasí

Zima byla průměrná, sněhu dost až do konce března. Jaro bylo od března až do počátku května nepříznivé – deštivé, zima. V květnu započalo pěkné počasí, dlouho však netrvalo. Léto bylo značně deštivé, v říjnu započalo sněžit.

Úroda

Polní práce byly prováděny až v dubnu a květnu. Sklizeň sena byla značně zpožděna vlivem dlouhotrvajících dešťů. Obilí se velmi špatně sklízelo pro napadnutý sníh.

V okolních vesnicích, zvláště v JZD zůstalo mnoho sena a obilí nesklizeno

Na Slovensku a v kraji Ostravy byly značné povodně.

Narození

Dne 11. srpna narodila se manželům Zdeně a Josefu Vintrovým dcera Ivana. Byla křtěna dne 28.9. na MNV na Staších. Byl to první křest na MNV z naší obce.

Kulturní činnost

V měsíci dubnu sehrál místní divadelní kroužek hru od A. Jiráka „Otec“ za režie řídícího Sládka.

Na Mezinárodní den dětí sehrály děti národní školy div. pohádku „Stříbrná studánka“. Po sehrání divadla byla oslava, po které všechny děti byly společně pohoštěny.

Každou sobotu je promítán film. Účast občanů na kinech je letos nízká. Provádí se agitace k většímu účastem na představení, aby kino

104

bylo prosperující.

Oslavy MDŽ

Dne 9. března byla oslava MDŽ. Téměř celá obec se sešla v místním hostinci společně ženy a muži. Po slavnostním projevu, který přednesl předseda MNV Voldřich V., byla kulturní vložka žáků národní školy. Poté soubor mužů zazpíval několik písní. Po vložce byla společná večeře a občané setrvali v delší družné besedě.

Oslavy 10.výročí února

V únoru byly uspořádány oslavy 10. výročí únorových událostí 1948. Při této příležitosti byl Kraml Josef čp. 20 odměněn diplomem za záslužnou práci ve straně okresním výboru KSČ. Slavnosti se zúčastnilo mnoho občanů. Kraml Josef zastává již třetí rok předsedou místní organizace KSČ, je snaživým a příkladným komunistou v obci.

Založení odbočky Svazarmu

Dne 20. dubna byla v naší obci založena odbočka Svazarmu. Odbočka má 14 členů. Činnost je zatím zaměřena na střelbu a přípravu na branné závody zdatnosti. Předsedou byl zvolen Dr. Kubín.

Černá zvěř

Letošního roku objevila se v místních lesích, zejména v Tejmlově černá zvěř, která pustoší nejen lesy, ale hlavně pole. Myslivci Lidové myslivecké společnosti podnikají na zvěř hony, ale bezvýsledně.

Střelení div. kance

Dne 3. srpna v nočních hodinách podařilo se střílet myslivcům Šišpelovi a Daňhovi divoké prase o váze cca 70 kg. Byl to první úlovek toho druhu za éry

105

myslivosti v Javorníku.

Na počest byla uspořádána společná hostina všech občanů v místním hostinci.

Stavební ruch

Garáž pro autobus letošního roku dokončuje Stavební podnik. Provádí současně přístavbu noclehárny. Se stavbou rodinného domu pokračuje Ludvík Albrecht. V podzimních měsících již se do novostavby nastěhoval.

Letošního roku začal se stavbou rodinného domku u Javoriny Ant. Jankovský.

Na vodovodu se nepokračuje, prý pro nedostatek pracovních sil.

Během roku provedli opravy (adaptace) domů Vintr Vít čp. 41 a Kraml Fr. čp. 27.

Koupě domu

Na podzim koupila usedlost čp. 3 (u Štěpánů) Novotná Anna.

Úmrtí J. Šafhausera

Dne ? zemřel Jos. Šafhauser, akt. řed. v.v., zakladatel naší rozhledny a čestný občan naší obce.

Šafhauser udělal pro naši obec velký kus plodné práce a byl mezi občany ve velké oblibě. Budeme dlouho a dlouho na dobrého a ochotného pravovníka vzpomínat.

Rozvoj televize

Během roku zakoupili a instalovali televizi: Karel Voldřich čp. 56, Bejček Josef, vedoucí Jednoty, Grabmüller Jar. čp. 20, Blahout Mil. čp. 28.

Změna v MNV

Na vlastní žádost člena rady MNV byl zproštěn funkce Mil. Blahout čp. 28a zvolen nový člen Vintr Josef čp. 41

106

Současně s touto změnou došlo i k jmenování nového velitele hasičského sboru. Zasedáním MNV byl jmenován místo Mil. Blahouta Jos. Daňha čp. 5.

Mil. Blahout, i když je členem KSČ nezastává žádné funkce a nezúčastňuje se politického a veřejného života v obci. Prošel školením velitele hasičského sboru a tuto funkci bezdůvodně složil.

Umělé družice země

Letošního roku bylo vypuštěno do vesmíru několik umělých družic dle tabulky:

název	Explorer I.	Vanguard I.	Explorer III.	Sputnik III
váha	13,365 kg	1,46 kg	13,95 kg	1327,00 kg
průměr	0,15 m	0,16 m	15 cm	1,73 m
délka	0,90 m	0,16 m	2,04 m	3,57 m
datum vypuštění	31.1.	17.3.	26.3.	15.5.
	USA	USA	USA	SSSR

Družice USA nedosáhly předpokládaného cíle a na své první cestě shořely nebo spadly. Družice Sputnik III. – SSSR dosáhla cíle a přinesla mnoho nových objevů pro další meziplanetární lety.

Turistický ruch

Tak jako loňského roku, tak i letos byla akce „Léto pod Boubínem“. V rámci této akce byla v naší obci uspořádána sportovní neděle. Na nově vybudovaném hřišti byly závody v nakládání dlouhého a krátkého dřeva na auta, ukázky v kácení a zpracování dřeva v lese, ve střelbě na „holuby“ a pod.

107

Turistický ruch oproti jiným létům nebyl rozšířen.

Výroční schůze KSČ

Dne 27.12. konala se výroční členská schůze MO KSČ.

Nově zvolený výbor: předseda: Vintr Josef
místopředseda : Grabmüller Jan
hospodář: Novotná Anna
zapisovatel: Trojan Václav

členové výboru: Kraml Josef, Trnka V., Voldřich K.

Zřízení služeb MNV

Letošního roku byly zřízeny služby MNV a to: truhlářství, malířství pokojů.

Truhlářství vede Karel Uhlíř, býv. soukromý truhl. živnostník; malířství pokojů Voldřich Lad. čp. 47.

Politická situace

V naší obci jsou založeny tyto masové organizace: hasičský sbor, Svazarm, Sokol, SČM, Svaz Čs - SSSR přátelství, Čs. Červený kříž, lidová myslivecká společnost.

Činnost těchto organizací byla zaměřována kromě vlastních úkolů na organizování společných akcí a místních úkolů. Nedostatkem je, že téměř ve všech složkách a to především ve funkcích jsou jedni a ti samí lidé, kteří jsou funkcemi značně přetíženi.

V letošním roce se konaly tři veřejné schůze. Na těchto schůzích předkládali funkcionáři zprávy o činnosti MNV a ostatních složek. V Diskusi hovořeno o problémech v obci a hlavně o ustavení JZD.

Během roku vstoupilo do KSČ 5 mladých lidí. V zimních měsících hovořeno při každé příležitosti se zemědělci o utvoření JZD. Setkáváme

108

se s poukazováním na špatně kolem hospodařící družstva (Rohanov, Úbislav a pod.) a tím z obav?že družstvo u nás by lépe nehospodařilo.

Věříme, že názory zemědělců se během krátké doby změní a dobrou politickou prací JZD u nás dosáhneme, že životní úroveň i v naší obci podstatně zvýšila ukazuje mnoho faktorů s porovnáním minulých let.

109

1961

Padesátileté výročí sňatku manželů Grabmüllerových z Javorníku.

(pamětní zápis s podpisy účastníků slavnosti)

110 a 111

Rok 1959

Počasí

Zima byla velmi mírná, sněhu málo, mrazy -8°C .

Na jaře a v létě bylo pěkné počasí, podzim značně suchý – nastal značný úbytek vody.

Úroda

Letošního roku byla úroda dobrá.

Plnění zeměděl. dodávek

Letos splnili prvně všichni naši zemědělci plánované dodávkové úkoly, což je patrné z přehledné tabulky:

druh	Plánovaný úkol	splněno	%
mléko	44.393 lt	57.829 lt	130,2
vejce	18.780 ks	26.977 ks	143,6
maso. hov.	10.484 kg	10.559 kg	100,2
maso. vepř	-	1.584 kg	
seno	2.730 kg	2.622 kg	96
brambory	26.350 kg	26.356 kg	100

Na 1 ha zemědělské půdy bylo dodáno

mléko z 1 ha 628 lt

vejce z 1 ha 293

maso celkem z 1 ha 132 kg

brambory z 1 ha 216 kg

Narození

2. dubna se narodil nemanželský syn Jaroslav Grabmüller Růženě Grabmüllerové, Javorník čp. 18

20. srpna se narodila Vlčková Jaruše, Javorník čp. 18

19. listopadu se narodil Kordík Stanislav,

27. prosince Blahoutová Lenka, Javorník čp. 28,

112

30. srpna se narodila Blahoutová Věra, Javorník čp.25

Úmrtí

2. května zemřela Ivanka Vintrová ve stáří 10 měsíců.

24. června zemřel Josef Kraml, ve stáří 55 let. S. Kraml byl dlouholetý poctivý člen strany KSČ a obětavý funkcionář. Všichni budeme dlouho vzpomínat!

Svatby

V měsíci únoru provdala se Jaruše Grabmüllerová z čp. 18 za Václava Vlčka z Hory Benešovy.

28. dubna provdala se Alena Štruncová dcera z místního hostince za Josefa Imamovského z Vimperka.

Kulturní činnost

7. března konaly se v místním Pohostinství oslavy Mezinárodního dne žé s kulturním pořadem. Při této příležitosti byly 8 matkám uděleny předsedou MNV čestné odznaky za mateřství.

Jiných kulturních akcí se letos neuvedeno. Každou sobotu je promítán film, účast však stále značně malá.

Letošního roku rozšířila se opět síť televizních přijímačů (s. Daňha Josef čp. 5). Celkem již jsou televizní přijímače v těchto : čp. 41, 46. 48, 18, 28, 5, 56.

Slevnění cen

K mezinárodnímu dni žen bylo vládou naší republiky provedeno již 7 snížení cen jak průmyslového zboží, tak i zboží denní potřeby. Toto snížení bylo přijato všemi občany radostně.

113

Výstavba obce

Letošního roku byla provedena výsadba rybízové plantáže na poli pod Dr. Kubínem. Rybíz obstaral MNV, práci provedli členové místní skupiny Svazarmu a MNV. Rady žen podle návrhu Dr. Kubína.

1. dubna bylo pokračováno s výstavbou vodovodu, dokončen však dosud nebyl.

Výstavbu rodinného domu dokončil Albrecht Ludvík.

Vyhlášení stavebních parcel

V měsíci březnu vyhlásil MNV stavební parcely k budoucí výstavbě obce.

V měsíci dubnu odstěhoval se od „Honzů“ – z čp. 4 Uhlíř Tomáš na Bošice pro značně zchátralý stav budovy.

Požár

16. května ve 2 hod udeřil blesk do čp. 24 a vznikl požár. Přes rychlý zákrok Hasičského sboru Češtice a místních hasičů budova shořela, neboť požár se rozšířil po celém domě velmi rychle. Majitel domu byl Kouba J.

Opět se potvrdila skutečnost nutnosti vybudování siného vodního zdroje.

Umělá družice měsíce

16. září vypustil SSSR raketu na měsíc. Tato raketa oblétna měsíc a přinesla mnoho objevů k dalším výzkumům planetárních letů.

Služby občanstvu

Letošního roku pracovaly tyto služby občanstvu: truhlářství, malířství a klempířství.

Tyto služby se velmi dobře osvědčily a při hodnocení na ONV byly naše služby nejlépe

114

vyhodnoceny v rámci okresu.

Politické události

Letošního roku navštívil s. Chruščov, předseda rady ministrů SSSR Spojené státy americké. Byla to první návštěva Sovětského státníka na americké půdě. Tato návštěva přinesla další zmírnění mezinárodního napětí a velký ohlas v celém světě.

115

Rok 1960

Počasí

Zima byla v celku příznivá, sněhu 60 cm, mrazy 15-18oC. Na jaře a v létě počasí jako minulá léta.

Úroda

Úroda letošního roku byla dobrá

Plnění dodávk. úkolů

Úkoly předepsaných dodávek byly našimi zemědělci splněny – až na malé výjimky, které však byly vyrovnány v rámci obce

Narození

7. února Albrechtová Hana

12. srpna Vintrová Mirka

Vlčková Irena

Mach Jiří

Úmrtí

Sedláček Václav . Tejmlov

Voldřich Václav – Javorník č. 45

Blahoutová Frant. – Javorník č. 18

Voldřich Jan – zaměstnanec dětské ozdravovny.

Volby

12. června konaly se volby do národních výborů všech stupňů

v naší obci byli zvoleni:

MNV: Voldřich Václav čp. 18

 Voldřich Karel čp. 56

 Uhlíř Karel čp. 6

 Grabmüller Jan čp. 21

Daňha Josef čp. 5

Vintr Josef čp. 41

Vintrová Růžena Tejmlov čp. 2

Vintrová Eliška Tejmlov

Albrechtová Jiřina čp. 40

116

ONV: Vintrová Josefa Javorník čp. 41

KNV: Toudr Karel předseda ONV

NS: Bubník poslanec NS

Celkem volilo v naší obci 134 voličů.

První zasedání MNV

26. června konalo se první zasedání MNV, na kterém byla zvolena rada MNV:

předseda MNV : Voldřich Václav

jednatel : Voldřich Karel

členové : Uhlíř Karel
Vintr Josef
Grabmüller Jan

Dále byly ustaveny jednotl. komise při MNV.

Územní změny

Na základě usnesení ÚV KSČ o novém územním členění státu – připadá naše obec do okresu Prachatice.

Na veřejných schůzích byly našimi občany vzneseny požadavky k přiřazení k okresu Strakonice nebo Klatovy.

Kulturní činnost

Letošního roku konaly se oslavy 15. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou. V naší obci byla uspořádána k tomuto účelu veřejná schůze s kult. programem žáků zdejší školy a promítáním filmu.

Výstavba obce

Na počest 15. výročí osvobození přihlásila se většina občanů odpracovat 8 hodin na výstavbě nové prodejny (samoobsluhy) s jejíž výstavbou bylo započato až koncem roku. Stavbu provádí okresní stavební

117

podnik Vimperk.

V letošním roce pokračuje s výstavbou rodinného domku s. Vlček.

V tomto roce byla provedena úprava silnice v úseku – obec . od čp. 41 na rozhlednu a to provedením živičného povrchu. Tuto akci investoval ONV. Největší zásluhu na této akci má s. Voldřich Václav, předseda MNV, který se všestranně o úpravu silnice staral.

Kukuřice na Javorníku

Na pokusném políčku dětí národní školy vypěstovali kukuřici, která dosahovala výšky přes 2 m.

Zprávu o dobrém výsledku přineslo 4. října Rudé právo spolu s fotografií pionýrů při sklizni s nadpisem „Kukuřice v nadmořské výšce 1.000 m“.

Výstřižek z Rudého práva s fotografií a popisem tohoto znění:

KUKUŘICE V NADMOŘSKÉ VÝŠCE 1000 METRŮ vypěstovány na pokusných políčkách děti národní školy v Javorníku na okrese Prachatice. – Na snímku: Ředitel školy Ant. Sládek s pionýry při slizni kukuřice (Foto ČTK – Falta)

118

Rok 1961

Počasí

Zima byla mírná, sněhu málo. V únoru krásné letní počasí, v březnu napadl sníh. Letní počasí normální.

První astronauti světa

12. dubna jsme všichni s nadšením a překvapením vyslechli zprávu o vypuštění první družice země s astronautem – sovětským občanem Jurijem Alexejevičem Gagarinem ve stáří 27 rok. Oblétl zemi jedenkrát.

6. srpna byla vypuštěna v SSSR druhá družice země s astronautem – Sovětským občanem Germanem Štěpanovičem Titovem, který obletěl zeměkouli osmnáctkrát.

Zlatá svatba

Letošního roku dožili se manželé Grabmüllerovi z Javorníku čp. 21 50ti letého výročí svého sňatku.

Na tuto počest byla uspořádána MNV občanská slavnost, na které prmluvil předseda MNV, byly zazpívány písně, předány dary a uspořádána hostina.

V upomínku toto výročí byla zakreslena v této pamětní knize na str. 110-111 milá vzpomínka.

Zatmění slunce

V letošním roce bylo zatmění slunce. Z našich vrchů bylo zatmění velmi dobře vidět. Slunce bylo ze ¾ zakryto. Zatmění bylo v 8.51 hod. v nížinách byla hustá mlha, takže viditelnost byla značně snížena.

119

Výroční schůze KSČ

17. února se konala výroční schůze KSČ. Předseda strany zvolen Vintr Jos. Výroční schůze jednala o současném stavu v obci a o úkolech na příští období, zvláště o zemědělské otázce.

Místní organizace má 20 stálých členů a 17 registrovaných.

Sčítání lidu

K 1. březnu bylo prováděno na celém území ČSSR sčítání lidu, obytné plochy a pod. Komisařem této akce byl u nás Jankovský Ant.

Automobil. závody

11. června projížděli naší obcí mezinárodní automobilové závody pod heslem „Napříč Šumavou“.

V měsíci srpnu byly uskutečněny též mezinárodní závody přes naší obec – okolo rozhledny.

Výstavba v obci

Letošního roku nebyla provedena žádná nová akce. Pokračuje se s výstavbu prodejny „Jednota“. Rodinný domek dokončil s. Vlček.

Pro komunikační závadu byla provedena demolice domu čp. 4 – „u Honzů“.

Návštěva Sovětských turistů

V měsíci srpnu navštívila naší obec skupina Sovětských turistů, kterým bylo připraveno vřelé přijetí jak v dětské ozdravovně, tak v našem hostinci.

4. srpna byla beseda se Sovětskou občankou Vasilijevnou Lisačenko . sestrou ředitele ozdravovny, která zde byla na návštěvě.

Kulturní činnost

Letos nebylo v obci žádných kult. akcí kromě stálého kina, které promítá s. Šišpela každou

120

sobotu. Ke „Dni dětí“ sehrály děti národní školy divadlo – pohádku „Dvě Maryčky“.

Úmrtí

16. listopadu zemřela Růžena Kramlová z čp. 27

Dr. Kubín Vlad.

Blahoutová Marie z čp. 25

29. prosince zemřel Frant. Kubeš, v mladém věku po těžkém úrazu, který po těžkém úrazu, který se mu stal v zaměstnání při svozu dřeva.

Narození

Alenka Machová dcera Jana Macha „u Heřmánků“.

Rok 1962

Počasí

Zima dosti krutá, zvláště na sněžení a časté větry. Koncem března ještě sněžilo. O velikonocích bylo neobvykle krásné počasí, později se opět ochladilo. Začátkem června padá sníh. 2. června byly mrazy – pomrzly květiny a brambory. Přes léto počasí celkem obstojné.

Mezinárodní situace

V měsíci říjnu byla vyhlášena USA blokáda Kubě, čímž nastala velmi vážná mezinárodní situace. Projevila se jako nejvážnější od r. 1945. Ve všech státech byly povolány záložní jednotky. Jenom díky Sovětskému Svazu, který kompromisním jednáním odvrátil nebezpečí.

Situace v našem státě – předsjezdová kampaň

V letošním roce se projeví některé disproporce v našem národním hospodářství, zvláště nesouladem v plnění plánu jednotl. odvětví nár. hospodářství, neplněním úkolů v zemědělství, stavebnictví, hutí, dolů a pod.

V zásobování obyvatelstva se projeví nedostatky v másle, vejcích a mléce.

I když těchto produktů bylo státem zajištěno dostatek, docházelo mezi obyvatelstvem k nadměrnému nákupu a tvoření značných rezerv doma a tím tyto produkty na trhu přechodně neobjevovaly.

Na vánoční svátky však již bylo všeho dosti a každý si mohl koupit co chtěl.

V průběhu roku probíhala celostátní diskuse k materiálům vydaným ÚV KSČ a to k současným

122

problémům a k dalšímu rozvoji soc. společnosti.

V naší obci se konaly 2 veřejné schůze na nichž bylo jednáno o těchto dokumentech a současně o místních problémech zemědělství a pod.

XII. sjezd strany

Ve dnech 5.-9.12. konal se v Praze ve Sjezdovém paláci XII. Sjezd KSČ.

Výstavba obce

V červenci byla dokončena výstavba a otevřena prodejna Jednoty „Samoobsluha“.

V listopadu byla zrušena prodejna masa a zavedena pojízdná prodejna.

Adaptaci rodinného domku provedl Vaněk Rudolf čp. 25.

Návštěvy

21.6. navštívili naši obec Sovětští turisté. Pro občany byla uspořádána s hosty beseda večer v místním Pohostinství.

Veřejná a kulturní činnost

27.5. konalo se okrskové hasič. Cvičení v soutěži družstev ve Zdíkově. V soutěži obstálo družstvo z Javorníku jako druhé. Družstvo vede s. Šišpela Lad.

Nejlepší dozorčí výbor v republice

Dozorčí výbor při místní Jednotě byl v letošním roce vyhodnocen mezi nejlepší v republice. Členky výboru byly pozvány na Ústřední svaz spotř. družstev do Prahy a byly odměněny. (Vintrová Jos., Voldřichová R., Blahoutová Fr.).

10.3. byly uspořádány oslavy Mezinárodního dne žen v Pohostinství.

26. a 27.5. sehráno divadlo místními ochotníky „Dalskabáty“ v režii s. Boh. Kuby.

123

3.6. sehrály děti divadlo „Budulínek“

25.12. nadílka Dědy Mráze pro místní děti.

Narození

8.4. se narodil Josef Paul z čp. 18

Úmrtí

18.2. zemřel Fr. Hanzlík z čp. 9 ve věku 94 let.

10.6. zemřel Blahout Aug. (ze Stodůlky).

124

Rok 1963

Počasí

Zima byla mírná z počátku, později nastaly velké mrazy, které trvaly po celý únor Přes léto počasí jako jiná léta.

Výstavba obce

Letošního roku byla zahájena výstavba nové hasičské zbrojnice a veřejné čekárny. Tato výstavba se provádí ve svépomocné akci „Z“ (zvelebování obcí).

Turist. ruch

V letošním roce se opět rozšířil turist. Ruch, zvláště v letním období, kdy naší obec navštívilo tisíce turistů.

Zlatá svatba

Letošního roku dožili se manželé Uhlířovi z Javorníka (Tomáš a Božena) čp. 4 50ti letého výročí svého sňatku. Na tuto počest byla uspořádána MNV občanská slavnost na které promluvil předseda MNV s. Voldřich Václav, proveden kulturní pořad a uspořádána hostina. Vzpomínkový záznam uveden na str. 129 této kroniky.

Úmrtí

2. října l. r. zemřel ve věku 25 let Láďa Voldřich, učitel z čp. 47. Zemřel následkem nemoci po operaci v nemocnici.

Národní pouť

O svátku „Antonína“ byla v červnu uspořádána národní pouť, tak jako každoročně. Odpoledne bylo věnováno sportovním pořadům (fotbal, házená, wolbibal), večer byla taneční zábava.

Plnění dodávk. povinn.

Letošního roku byla úroda u nás

125

v celku dobrá a dodávkové úkoly byly v rámci obce splněny, v některých druzích přeplněny.

Hospodářství nadále růstává soukromé.

126

Rok 1964

Počasí

Letošního roku byla zima obzvláště mírná, bez velkých mrazů a sněhů.

Politické události

Letošního rok konaly se v naší republice volby všech stupňů orgánů státní moci (MNV, ONV, KNV, NS).

V předvolební kampani bylo prováděno slučování obcí na základě dobrovolnosti. Naše obec má se spojit s obcí Stachy. Za tímto účelem bylo pořádáno několik veřejných

schůzí a většina obyvatel projevila nesouhlas. Byla provedena podpisová akce, aby každý se mohl dobrovolně vyjádřit. I tak byla většina občanů pro zachování MNV o samostatné obce

Při volbách zvolen za:

předsedu MNV opět s. Voldřich Václav čp. 10

tajemníka: s. Trojan Václav, čp. 7

členové rady MNV: s. Uhlíř Karel čp. 6

s. Grabmüller Jan čp. 21

s. Voldřich Karel čp. 56

V měsíci únoru konala se výroční členská schůze místní organizace KSČ. A předsedu byl zvolen s. Kordík Stanislav, učitel dětské ozdravovny

127

Padesátileté výročí sňatku manželů Uhlířových z Javorníku z 12. ledna 1963.

(pamětní zápis s podpisy účastníků slavnosti)

128 a 129

Výstavba obce

Letos byla dokončena výstavba nové hasičské zbrojnice a veřejné čekárny a převzata místním hasičským sborem do socialistické péče v měsíci listopadu.

O výstavbu se nejvíce zasloužili občané Vintr Vít čp. 41 a Blahout Václav čp. 23.

Občan s. Mach Jan započal s výstavbou rodinného domku.

Na podzim bylo započato s přístavbou pohostinství, které provádí Okresní stavební podnik Prachatice.

V průběhu roku bylo provedeno nové veřejné osvětlení obce (výbojkový systém) o které se přičinili členové MNV.

Hasičský sbor

Letošního roku bylo ustaveno hasičské družstvo převážně z mladých občanů, které při hromadném hasič. cvičení všech okolních sborů obstálo mezi prvními.

Předsedou hasičů je s. Voldřich Karel, Velitelem s. Šišpela Lad., který projevuje o činnost hasičů mimořádný zájem a byl letos na třítydenním školení velitelů. Místní jednota požární ochrany je vybavena pojízdnou motor. stříkačkou.

V zimních měsících je prováděno školení obyvatelstva o preventivním opatření proti požáru a pod.

130

Rozšíření státních statků do naší obce

V měsíci říjnu probíhala v naší obci kampaň zavtělení soukrom. hospodářství do státních statků. Zatím se dobrovolně přihlásili 3 zemědělci a to:

Voldřich Václav čp. 10, Vintr Vít čp. 41, Albrechtová Jiřina čp. 40.

Ostatní zemědělci z různých důvodů chtějí nadále soukromě hospodařit.

Úmrtí

1. května zemřel Ludvík Albrecht čp. 40 po krátké nemoci ve věku 38 let.

V říjnu zemřela Holečková Frant.

Narození

10.9. se narodil Daňha Mir. čp. 5

18.9. se narodil Blahout Mir. čp. 28

131

Rok 1965

Počasí

Zima byla dlouhá, v lednu počasí mírné, v únoru dosti sněhu bez velkých mrazů. Jaro bylo studené, léto bylo v průměru teplé, podzim pěkný.

Výstavba obce

Letošního roku byla provedena demolice starých neobydlených budov a to:

na Javorníku čp. 19 (U Zedníků)

v Tejmlově čp. 15 (u Kovářů)

a hosp. usedlost u Pavlíčků

V Javorníku na místě čp. 19 bylo zřízeno MNV parkoviště aut.

V měsíci srpnu byla dokončena přestavba místního Pohostinství a v této době otevřena veřejnosti. I když pohostinské místnosti jsou pěkně provedené a vybavené, nebyla vybudována větší kulturní místnost pro pořádání taneč. zábav, divadel a různých kulturních akcí. I když při schvalování přestavby MNV poukazoval na tuto okolnost nebyl brán LSD Jednota zřetel k jejímu vybudování.

MNV spolu s místním dohlížecím výborem, zvláště předseda MNV s. Voldřich Václav usilovali o vybudování kulturní místnosti. Přes mnoho žádostí a požadavků nebylo možno celou záležitost vyřídit. Až na žádost u předsedy ústředního svazu spotřebních družstev v Praze s. Podlipného, který osobně

132

se dostavil na Javorník a po uvážení všech okolností přislíbil finanční pomoc na přístavbu kulturního zařízení a tím se jednání o výstavbu znovu obnovilo, i přes to, že výstavbě nebylo přáno některými funkcionáři Jednoty, ONV a okolními vesnicemi.

Projekt na přístavbu vypracoval n. p. Průmstav Praha za pomoci ředitele s. Hanzlíka Jar., místního rodáka.

Krov na stavbu a materiál na vnitřní obklady pomohl zajistit n. p. Armabeton Praha za pomoci s. Kramla Jos. Z Tejmlova. Stavbu prováděl n. p. Pozemní stavby České Budějovice, stavební správa Strakonice.

Investor: Jednota LSD Vimperk

Hodnota stavby 370.000 Kčs.

Zahájení stavby přístavby kulturního zařízení

V měsíci říjnu byla zahájena vlastní stavba. Na výstavbě se nejvíce podílí místní občané, zvláště důchodci a to: Vintr Vít, Blahout Jan, Hanzlík Fr., Mach Jan, Grabmüller Jan, který byl pověřen dílovedoucím stavby. O nedělích vypomáhají občané brigádnicky, částečně zde pracují zaměstnanci podniku.

Slavnostní položení základního kamene

Při pokládání základního kamene byla uspořádána slavnost za přítomnosti ofic. funkcionářů ONV Prachatice, Jednoty, MNV a mnoha občanů z Javorníka a to 3 neděli v říjnu.

Předseda MNV pronesl slavnostní projev, byl uložen základní kámen a do něho vloženy

133

veškeré písemné materiály týkající se výstavby. Do vytesaného otvoru v kameni z horní strany uložena na paměť i láhev s koňakem.

Letošního roku pokračuje s výstavbou rodinného domu s. Mach Jan.

Výstřižek z novin s fotografií hostince s textem:

Stavbaři skončili adaptaci hotelu v Javorníku, který už opět slouží svému účelu. Je zde 14 lůžek, restaurace, pěkná jídelna s výhledem do širokého kraje a moderně vybavená kuchyně. Dílo v hodnotě víc než půl miliónu korun přijde jistě vhod každému, kdo se v zimě či v létě rozhodne navštívit tento kouzelný kout Šumavy.

Turistický ruch

V letošním roce, zvláště v letním období navštívilo naší obec a rozhlednu tisíce návštěvníků. Turistický ruch je rok od roku vyšší.

Přistěhování

Letošního roku odešel do důchodu hajný s. Jankovský Antonín a bydlí ve svém domku „u Javoriny“. Na jaře místo do hájenky se přistěhoval hajný Václavík Mir. Z Kvildy.

Svatby

17. července se provdala Jana Grabmüllerová

z čp. 21 za Frant. Kortuse učitele ze Stachů.

Narození

Letošního roku se narodil

Dušan Kůs (ozdravovna), Kordík Pavel, Vaňková Dana, Vlčková Dana.

Úmrtí

Letos žádný z občanů nezemřel.

Národní pouť

Národní pouť se nekonala.

Hasičský sbor

Předsedou hasičského sboru je Voldřich K.

Velitelem družstva zůstává Šišpela Lad.

Mladé družstvo hasičů při okrskových cvičení získalo prvenství.

135

Rok 1966

Počasí

Zima byla mírná, sněhu málo, jaro studené, léto příliš deštivé, podzim jako min. rok.

Výstavba obce

Letošní rok byla skončena přístavba kultur. Zařízení (sálu) a 10. srpna předána veřejnosti do užívání. Při slavnostním otevření poděkoval předseda MNV s. Voldřich V. všem zúčastněným výstavby za provedené dílo a všem občanům za dobrou pomoc.

Dne 13. srpna otiskla Jihočeská pravda tento článek.

Místním občanům a turistům

Stánek horské kultury

JAVORNÍK (ly) – Zítra převezmou občané šumavského letoviska od stavbařů nádherný sál s jevištěm a přísálím, vybudovaný jako přístavba nedávno rekonstruovaného pohostinství. Sál je ideálním místem pro kulturní vyžití a společenské dění občanů i

návštěvníků Javorníka. Obklady stěn i výzdoba přírodním modřínem jsou stejné jako celé dílo ukázkou řemeslnické dovednosti místních lidí, zaměstnaných ve stavebnictví.

V letošním roce dokončil rodinný domek s. Mach Jiří a také se nastěhoval.

Založení státních statků

V měsíci lednu bylo jednáno se všemi zemědělci u vstupu do státního statku. Většina zemědělců, zvláště malých a středních s tímto souhlasila a proto bylo provedena úprava a scelení polí a luk. Dobytek byl sveden do společ.ustájení v Benešově Hoře. Někteří zemědělci, zvláště ženy stávají se zaměstnanci statků.

136

Úpravy polností týkají se katastrů na Javorníku.

Soukromě zůstávají hospodařit s. Hanzlík Karel čp. 9, Gabmüller Jan čp 21, Mach Jan a Voldřich Karela zemědělci z Tejmlova. Někteří zemědělci ponechávají si záhumenkové hospodářství.

Turistický ruch

V letošním roce projevuje se zvýšení turistického ruchu na Javorníku. Přibývá nejen zájezdových návštěvníků, ale i větší počet hostů, kteří se zajímají o delší pobyt. Letos navštívilo naší obec i mnoho zahraničních turistů.

Svatby

Oženil se Karel Hanzlík z čp. 9 s Alenou Koreckou.

Božena Kramlová s Karlem Šperlem z Pohorska.

Procházka Jar. s Alenou Tomáškovou

Marie Hanzlíková s Boh. Šperlem z Pohorska.

Narození

Letošního roku narodil se syn Procházka Zdeněk –Jar. Procházkovi.

Dcera Paulová Růžena – Jos. Paulovi čp. 18.

137

Slavnostní uvítání dětí do života

Dne 9. 10. uspořádal MNV slavnostní uvítání dětí do života. Slavnosti zúčastnili se rodiče s dětmi a mnoho občanů. Narozené děti obdržely od MNV věčné dary.

Jako upomínka je zapsána v této kronice na straně 140-141.

Úmrtí

11. května zemřel Bohumil Kouba , ved. zotavovny Javorina.

S. Kouba aktivně vypomáhal místnímu divadelnímu souboru a s jeho režii bylo sehráno několik divadelních her.

Kulturní činnost

V letošním roce nebyla v obci žádná kulturní činnost. Konaly se oslavy MDŽ organizované MNV a ke Dni dětí byla pořádána besídka.

138

Rok 1967

Počasí

Zima byla mírná, jaro a léto neobyčejně teplé. První sníh napadl až začátkem prosince. Podzimní počasí bylo dobré a vydrželo do počátku prosince.

Výstavba obce

Na podzim bylo započato s výstavbou hasičské garáže. Byl proveden odkop terénu a odlesněna část lesa v prostoru u s. Voldřicha čp. 56 a Šišpely Lad. I přes to, že v letošním roce byl nedostatek stavebního materiálu, zajistil MNV podstatnou část cihel, ocel I nosičů a pod.

Lesní správa na Javorníku

V letošním přestěhovala se Lesní správa z Vacova na Javorník. Je umístěna v budově MNV.

Oprava budovy MNV

Letos byly dokončeny stavební úpravy na budově MNV (Baťovny). Byly vyměněny stropy v přízemí, opravena střecha, komíny a upraven dřevěný srub.

Turistický ruch

V letošním roce navštívilo opět velké množství turistů naší obec. I návštěvníků obce přibývá a roste zájem o ubytování, zvláště v letních měsících. Letos byly obsazeny všechny volné místnosti u občanů a nebyl pokryt zájem návštěvníků.

Slib rodičů ze slavnostního vítání dětí ze dne 9.10.1966

(Dušana Kůse narozeného 15.12.1965, Dany Vaňkové narozené 15.1.1965, Pavla Kordíka narozeného 11.6.1966, Zdeňka Procházky narozeného 14.2.1966)

Slib je stvrzen podpisy rodičů a svědků.

140 a 141

Národní pouť

V měsíci červnu konala se národní pouť. Byly pořádány sportovní akce a večer taneční zábava.

Ustavení Čs. svazu žen

V březnu byla ustavena organizace Čs. svazu žen. Za předsedkyni byla zvolena Vintrová Zdena z čp. 41, členky výboru Daňhová R., Václavíková M., Grabmüllerová M., Trojanová B., Machová, Blahoutová M.

Kulturní činnost

V březnu oslavy MDŽ

1. června oslavy Mezinárodního dne dětí (besídka).

V srpnu uspořádal ČSM –staročeský dívčí věneček s průvodem obcí.

V listopadu uspořádal Čs. svaz žen staročeské posvícení v krojích.

O vánocích byla dětská vánoční besídka pořádaná Čs. svazem žen.

Výroční schůze KSČ

V únoru konala se výroční schůze KSČ.

Jednala o současném stavu v obci a o úkolech na příští období.

Za předsedu byl zvolen s. Grabmüller Jan čp. 21

Hasičský sbor

V prosinci se konala schůze místní jednoty SČPO. Jednalo se o preventivní opatření v obci a výcviku požár. Družstev.

Za předsedu zvolen: Blahout Mil.

Za velitele v obci: Šišpela Lad.

142

Slavnostní ukončení roku

Koncem roku pořádal MNV slavnost na ukončení roku s občany nad 65 let. Po projevu byla beseda s občany o jejich životě, porovnání života na Javorníku dříve a nyní a pod. Občanům byly předány upomínkové dary a občerstvení. Občany potěšilo jejich vážnosti v tomto věku od MNV a odcházeli se slzami v očích. Slavnosti se zúčastnili všichni členové MNV.

Odstěhování

Z Javorníka se odstěhovali manželé Kortusovi z čp. 21 do Vimperka.

Narození

Bejček Mir. – syn Bejčka Josefa ved. Jednoty.

Svatby

Voldřicha Karla syn z čp. 56 se oženil a Kůsovou Květou.

Úmrtí

Žádný z občanů v tomto roce nezemřel.

143

Pamětní zápis u příležitosti slavnosti odhalení pomníku Karla Klostermanna ze dne 13. a 14. července 1968

Zápis je doplněn na třech stranách podpisy účastníků.

144 - 146

Rok 1968

Počasí

V letošním roce bylo počasí značně proměnlivé. V lednu mrazy až -18°C, pak oteplení, v březnu sněžení, v dubnu teplo až +30°C. V létě bylo v celku teplo až na červenec, kdy padal snh s deštěm. Podzim pěkný, zima přišla až v prosinci.

Politické události

Koncem roku 1967 zasedal ÚV KSČ, na kterém byly hodnoceny výsledky XIII. Sjezdu KSČ. Diskuse před XIII. Sjezdem ukázala na mnohé chyby a nedostatky, které bylo třeba řešit. Usnesení XIII. Sjezdu orientovalo stranu vcelku správným směrem, ale vedení strany se

nepodařilo důsledně zobecnit zkušenosti strany z předcházejícího vývoje a přijmout takové politické a kádrové závěry, které by umožnily odstranit nedostatky. Usnesení XIII. Sjezdu nebyly důkladně rozpracovány, naopak v mnohých případech se od něho ustoupilo. Tuto skutečnost využily pravicové a revisionistické síly, které se zformovaly v narůstající proud vytvářející se už před XIII. Sjezdem. Tyto živly pronikly i do strany, zejména na ideologický úsek a do sdělovacích masových prostředků.

Na prosincovém zasedání ÚV KSČ v r. 1967 větší část členů ÚV vystoupila s kritikou metod práce a způsobu řízení A. Novotného a

147

požadovala, aby byl proveden kritický a sebekritický rozbor politiky i práce ÚV.

Úpornost s jakou A. Novotný hájil svou osobní posici vedla k tomu, že pozornost ÚV se zaměřila především na vyřešení otázky vedení strany.

Nutno podotknout, že v r. 1967 v průběhu zasedání ÚV se rozpory několikrát dostaly na nejvyšší stranické fórum. V těchto rozporech se objevila oprávněná kritika stavu a z části i jeho příčin s oportunistickými projevy některých členů ÚV proti základním principům strany a socialismu.

Na prosincovém zasedání, kde byla pozornost věnována případu A. Novotného to mimo jiné vedlo k tomu, že plénum včas neodhalilo platformu těch členů ÚV, kteří v diskusi vycházeli v podstatě z protistranických posic. (O. Šik, Smrkovský a pod.).

Teprve když A. Novotný po šestidenní diskusi poznal, že nemůže získat podpory většiny členů ÚV přijal uvolnění z funkce prvního tajemníka ÚV KSČ.

V lednu byl do funkce prvního tajemníka zvolen A. Dubček, v březnu za presidenta republiky zvolen L. Svoboda. 5. dubna podala vláda demisi, 8. dubna ustavena nová vláda v čele předsedy Černíka.

Po lednu se však ukázalo, že nové vedení strany nebylo schopno pro svou polit. nejednotnost tuto úlohu splnit. Rozhodující však bylo, jak ukázal další vývoj, že Dubček neměl předpoklady pro pochopení složitosti situace v jaké se společnost

148

nachází. Právce v první týdny zkoumala možnosti, sbírala spojence a určovala taktiku, když viděla nerozhodnost vedení. Kolem Dubčeka vytvářeli atmosféru mesiášství a přešla do širšího organisovaného nástupu. Docházelo k široké výměně stranických a veřejných funkcionářů. V té době nejaktivnější představitelé pravice v ÚV KSČ (O. Šik, Kriegel, Špaček, Smrkovský, Borůvka a další) začali vystupovat před veřejností s revisionistickým výkladem smyslu lidového pléna ÚV. Tyto projevy byly podnětem k rozpoutání kampaně sdělovacích prostředků, ve kterých měla pravice již před lednem významné posice a učinila z nich hlavní zbraň útoku proti straně a soc. společnosti. Právce také těžila

z neoblíbenosti a. Novotného z toho, že nesl hlavní odpovědnost za chyby minulého období.

Tento vývoj vyvolával stále sílící znepokojení široké veřejnosti. K otevřenému měření sil s pravicově oportunistickými silami došlo na březnových okresních konferencích KSČ.

Protože vedení strany, její vedoucí orgány přestávaly řídit stranu a sdělovací prostředky, směr politického vývoje v zemi určovalo nikoliv vedení strany, nýbrž pravice – to byla příčina proč postupně podařilo oklamat široký okruh veřejnosti, pomýlit četné skupiny pracujících lidí, poměrně velkou část inteligence, zejména v její humanitní části.

Imperialismu se naskytla příležitost

149

Vloženo dalších 17 podpisů, které s největší pravděpodobností patří účastníkům slavnostního odhalení sochy K. Klostermanna ze dne 13. a 14. července 1968.

Uskutečňovat v ČSSR své strategické a taktické cíle. Boj o moc se stal i bojem o změnu zahraniční politické orientace ČSSR. Měly tak být vytvořeny vnější podmínky pro likvidaci socialismu v ČSSR a o přerušení vztahů od SSSR. Bratrské strany, především KSSS se snažily s velkou trpělivostí odstranit napětí ve vzájemných vztazích a přesvědčit vedení strany, že je nutno čelit kontrarevoluční hrozbě v ČSSR. Využily k tomu několik schůzek a osobních jednání, trpělivě usilovali v jednání s představiteli KSČ při nichž byly řešeny složité polit. problémy. A Dubček a jeho stoupenci

150

zvolili taktiku průtahů a oddalování realizace opatření, která při jednáních se spojenci slibovali učinit.

Záměry a cíle kontrarevoluce v ČSSR byly obdobné jako v Maďarsku v r. 1956 – pouze taktický postup byl jiný vzhledem k odlišným podmínkám a době.

Vývoj tohoto období dospěl ke krizovému stavu ve straně i společnosti. V srpnu vznikla vyhrocená situace a země se dostala na pokraj občanské války. Na pořad dne vyvstala otázka „Kdo s koho“. Za takovéto situace bylo nutno rozhodnout, zdali se má čekat až kontrarevoluce vyvolá bratrovražedný boj a teprve poskytnout internacionální pomoc, nebo přejít včas a předejít tragédii i za cenu počátečního nepochopení doma i za hranicemi.

Vstup spojeneckých vojsk do Československa 21. srpna předešel takovémuto krveprolití a byl tady potřebným a jedině správným řešením.

V této době –složitě situace projevil státnickou rozvahu a prozíravost prezident L. Svoboda. Již v noci byl vydán rozkaz čs. lidové armádě zachovat klid, nevyvolat střetnutí s vojsky spojenců.

23. srpna odjela přes odpor pravicových představitelů do Moskvy delegace k projednání celé situace. Po návratu probíhalo v Praze jednání, které vyvodilo závěry z Moskevského

151

protokolu.

Ovšem rozkladná činnost pravicových sil pokračovala i po srpnu na celé ekonomické frontě. Docházelo k nekontrolovatelnému zvyšování velkoobchodních a maloobchodních cen, vyvolávaly se nákupní horečky a pod. Tento stav trval až do konce roku.

V naší obci polit. události tohoto roku nijak nenarušily život, občané měli zájem na plnění programu zvelebování obce vyhlášený MNV. O politické situaci se vedly diskuse s různými názory, zvláště v srpnu při vstupu spojeneckých vojsk, které byly po srpnu vysvětlovány a objasňovány, i když některými občany nebyly chápány nutnosti provedených opatření.

Výstavba obce

Pokračovalo se s výstavbou hasičské garáže, prováděly se úpravy pro postavení pomníku Karla Klostermanna a úpravy v okolí pomníku. V říjnu bylo započato s asfaltováním silnice Šebestov – Javorník. Práce nebyla dokončena pro nepříznivé počasí v měsíci prosinci.

Kulturní činnost

14. července prožívala naše obec slavnostní den. Po delším jednání MNV s okresními orgány o vybudování pomníku K. Klostermanna v Šumavské oblasti, přes široký zájem jiných okolních obcí bylo rozhodnuto, že pomník bude postaven na Javorníku. Podle návrhu architekta Voldřicha

152

bylo vybráno vhodné místo a pomník postaven. Slavnostní odhalení se konalo tento den. Za přítomnosti představitelů okres. nár. výboru, čestných hostí, okolního, místního obyvatelstva byla slavnost zahájena MNV. Slavnostní projev přednesl předseda MNV s. Voldřich. O významu této akce promluvil pak další hosté.

Po té byl proměnádní koncert, kde účinkoval Prácheňský umělecký soubor písní a tanců ze Strakonice. Večer byla taneční zábava.

Touto akcí o kterou se zasloužil MNV vlastní Javorník hodnotnou kulturní památku.

V předvečer tohoto dne se konala přednáška o spisovateli Karlu Klostermannovi v místním Pohostinství a výstava obrazů.

O masopustě se konal tradiční maškarní průvod.

MNV spolu se Svazem žen zorganizovali oslavy MDŽ a Den dětí s vhodným programem.

Turistický ruch

I v letošním roce navštívil naší obec velký počet turistů. V letním období se rozšiřuje zájem o místní pobyt mnoho rekreantů. Požadavek nebyl ani letos pokryt.

Svatby

1. června oženil se Mir. Mach (od Heřmáneků)

8. června provdala se Marie Blahoutová za V. Haranta ze Zuklína.

Narození

18. března narozen rod. Procházeků – Jaroslav.

153

17. prosince narozen syn rod. Šperlů (od Pauzů) Miroslav.

Úmrtí

13. ledna zamřel Zdeněk Bažant

13. srpna zemřela Marie Bažentová.

Činnost polit. a ve. org.

V lednu se konala výroční schůze místní org. KSČ. Za předsedu zvolen Kordík Stan.

Požární sbor na výroční schůzi zvolil za předsedu Blahouta Mil. a za velitele Šišpela Lad.

(2. srpna se zúčastnil požáru v „Dílech“. Požár vznikl úderem blesku – majitel v domu uhořel.).

154

Rok 1969

Počasí

Zima byla vcelku mírná s ojedinělými zvýšenými mrazy až -20°C , v březnu dosáhl mráz 12°C , jaro s častými dešť. Přeháňkami, léto teplé, podzim normální, v listopadu sníh.

Politické události

Krizový stav v politické a ekonomické oblasti přešel z r. 1968 i na počátek letošního roku. Bylo zvoleno nové vedení strany a vlády. Prvním tajemníkem se stal G. Husák, předsedou Federální vlády L. Štrougal.

Dubnové zasedání ÚV KSČ rozhodlo hledat energickou cestu z hlubokého krizového vývoje naší společnosti. Květnové zasedání ÚV pak ve svých dokumentech narýsovalo tuto cestu, východisko z krize, zvláště v těchto hlavních bodech:

- obnovit jednotu strany na základech marxisticko – lenin. učení,
- . obnovit vedoucí úlohu strany,
- začít s účinnými opatřeními k řešení vážných ekonom. problémů ve státě,
- řešit vztahy k bratrským komunist. stranám.

Situace v průběhu roku se konsolidovala, i v ekonomické oblasti bylo zaznamenáno úspěchů.

V čele polit. situace let 1968-69 bylo vydáno mnoho dokumentů, které jsou dokladem skutečného stavu a poučení pro celou naši společnost.

155

V naší obci byly uskutečněny četné schůze, besedy k polit. situaci, kde byl vysvětlen skutečný polit. stav. Až na ojedinělé případy došlo k porozumění našich občanů, což bylo dokázáno prací na zvelebování obce a při projevech na shromáždění.

Výstavba obce

V letošním roce byly dokončeny hasič. garáže, bylo provedeno rozšíření veřej. osvětlení, vybudován lyžařský vlek od silnice ke kapličce, provedena rekonstrukce a vyasfaltování cesty k „Heřmánkům“.

Hanzlík Fr. spolu s Daňhou Jos. čp. 5 provádí přístavbu obytného domu.

Požár bleskem

6. června udeřil blesk do malé chaty u domu Jana Macha. Požár byl včas hasiči zlikvidován.

Rozšíření katastru obce

Na žádost občanů žijících v těsné blízkosti obce, ale na cizím katastru (Úbislav, Lhota n/Roh.) požádal MNV ONV v Prachaticích o změnu katastru a přidělení domů ke správě MNV. Občané žijící v této oblasti se jinak zúčastňovali veřejného života na Javorníku, ale MNV patřili do míst dle katastru.

ONV vyhověl žádosti a přidělil k Javorníku:

z katastru Lhota ⁿ/Roh. – zotavovnu Javorina, budovu MNV (Bařovnu).

Z katastru Úbislav – domy Šišpely L. a Voldřicha K.

Likvidace hosp. usedl.

V letošním roce přestal hospodařit Hercig Josef z Tejmlova čp. 1 a provedl likvidaci hosp.

156

usedlosti a z Tejmlova se odstěhoval.

Kulturní činnost

V únoru byl uspořádan maškarní ples s otevřením „pekla“ v novém sále. Všem návštěvním se akce líbila.

V březnu se konaly oslavy MDŽ za velké účasti žen i mužů.

V červnu se konaly oslavy mezinárod. dne dětí.

Historická událost

20. června vyletěl první člověk na Měsíc. Zprávy a ukázky v televizi o této události se zájmem sledovali všichni občané.

Volby nového předsedy KSČ

V lednu se konala výroční schůze místní org. KSČ na které byl zvolen nový předseda Daňha Josef.

Turistický ruch

V letošním roce navštívilo naší obec a okolí přes 15.000 návštěvníků.

Návštěvníci pochvalují naše občany pěkně upravenou obec, domků a čistotu.

Výstřižek z novin s fotografií a titulkem toho znění:

Správkyně rozhledny na Javorníku Růžena Voldřichová měla v letošním roce hodně napilno. Patnáct tisíc návštěvníků z celé republiky navštívilo tento krásný kout Šumavy.

Střelení prvního jelena u nás

11. ledna střelil Daňha Jos. prvního jelena u nás. Byl to napravidel. dvanáctérák. Krásnou trofej vlastní myslivec.

157

Svatby

29.11. se provdala Anna Hanzlíková za Jana Peška z Benešovy Hory.

6.12. se oženil Jan Vintr z Tejmlova

Narození

10.2. se narodil Jiří Česánek (syn Česánka z čp. 56).

Úmrtí

3.6. zamřel Jan Blahout z čp. 23.

Střežili Stachovští hranice ?

OBCE STACHY A JAVORNÍK V PRACHATICKÉM OKRESE PATŘILY DO R. 1848 POD KRÁLOVSKÝ HVOZD. BYLA TO VELKÁ ČÁST VLASTNÍ ŠUMAVY, ZAHRNUJÍCÍ OS, OD POČÁTKU NĚMECKÝCH OBCÍ. JEN STACHOVSKÁ OBEC BYLA BRZY NÁRODNOSTNĚ SMÍŠENÁ A OD 18. STOLETÍ PŘEVÁŽNĚ ČESKÁ. MINULOST KRÁLOVÁKŮ, ZDEJŠÍCH SVOBODNÍKŮ, JE ZAJÍMAVÁ.

Podrobně ji zpracoval Josef Blau ve svém díle Geschichte der Kün, Freibauren im Böhmewalde (Plzeň 1932). Připravoval je mnoho let a snažil se využít písemností i místních a zahraničních archivů. Jeho houževnatost je dosud pádnou odpovědí všem, kteří tvrdí, že doklady o Královácích se nezachovaly. Některé jeho chyby opravil ve své recenzi prof. dr. J. V. Šimák v Čes. Časopise historickém v roce 1937. Dílo bylo historicky dobře oceněno. Tyto práce zabývající se poctivě prameny jsou u nás málo známy.

Čtenářům u nás jsou předkládány jako pravdivá skutečnost. Často podrobně rozvádí jak Králováky sem poslal v 11. století Břetislav I., dal jim stejná práva i povinnosti jako Chodům domažlickým. Střežili prý hranice a stezky, a za to měli své svobody. Ničím nepodložené stručné zprávy archiváře Teplého o Staších, chodském lidu s největším významem ve 13. století, jsou asi málo senzační, neboť o nich čteme méně. Různě vlastenecky příkrášlené články se v podstatě shodují s tím co v roce 1921 napsal K. Weis v článku Stachovská rychta a Králováci (Český jih a Šumava v lid. písni II.). Weis tu bezpracně a neodpovědně přejímá dnes už více než sto let staré názory sušického advokáta dr. J. Gabriela. Jak vznikly tyto názory, vysvětlil podrobně Blau v úvodu svého díla. Weisova verze je i dnes základem mnoha dalších článků. Běžným čtenářům se postupně staly „tradicí“. Už naši dědové o tom tak vyprávěli. Málo pomůže vysvětlování školených historiků, lidé nevěří ani důazu, že Stacháci ještě koncem 18. století dobře věděli, že obec vznikla v 16. století.

Ve Stachách byly přednášky historiků V. Starého z Prachatic a pak Vlad. Holého ze Sušice. Lidé o ně mají zájem, ale nechtějí věřit, že naši předkové sem přišli až později, a že měli jiné starosti a práci, než střežení hranic. Jsou i obavy, aby snad i ty poslední „důkazy“ starého osídlení nebyly zcela zapomenuty. Je tomu tak dnes, kdy se podrobně seznamujeme s minulostí každé chalupy, osady. Dokladů v archívech je dost, abychom se mohli odpovědně vyjádřit.

Není nic, co by potvrdilo středověké osídlení Stach. O okolních místech, dnes i méně významných, je řada zmínek už ve 13.-14. století. Obojí, Zdíkov a Branišov, jsou k r. 1318 uváděny jako vsi „podlesem“ a v poměrně podrobném popisu zdíkovských hranic kr. 1358 není stopy po stachovském osídlení. Zmínka k r. 1422 říká, že král Zikmund zapsal bratřím z Janovic les Hvozď s mýtem v Nýrsku. Není řeč o sedlácích, jen o lesu a hamrech. Nejstarší samotové osídlení na území osady Stachy můžeme doložit až v prvních desetiletích 16. století. K 1560 tu byla postavena sklárna. Počátkem osídlení i ze, podobně jako v Hamrech, byl průmysl. Začátkem 17. století bylo v obci zahrnující i území dnešní obce Javorník, 9 samostatných dvorců. K r. 1854 tu bylo celkem 14 dvorců, z toho tři na území osady Stachy a po jednom na území dnešních osad Jirkalov, Bláhov, Říhův, Kosov, Michalov, Jáchymov, Chalupy, Krousov, Šebestov, Tejmlov a Javorník. Jména těchto osad vznikla ze jmen samot, jejichž majitele známe. Zpočátku byla některá nestálá a v dnešní podobě se ustálila koncem 18. století. Zprávy od 17. století jsou dost podrobné. O strážení se nikde nepíše. Naopak, dovídáme se, že lidé měli plno jiné práce a starostí. Samotné jméno Vyšehrad bylo převzato z pomístního jména, podobně jako Javorník. Z písemností víme, že samota Vyšehrad tu byla až po r. 1981.

Mohli bychom dále pokračovat ve vyprávění, ale budeme i tak podezírání ze snahy zmenšit význam Stach. To není naším cílem. Chceme zdůraznit. Že pátrání po minulosti našich předků může mít jen tehdy svůj význam, budeme-li vedeni snahou zjišťovat skutečnou pravdu. I v pravdivé minulosti Králováků najdeme dost poučení a zábavy.

JIŘÍ STACH

.

Počasí

V zimě dosti sněhu. Zima trvala až do března. V červnu sněžení, léto vcelku chladné. V říjnu opět sníh až 30 cm.

Polit. události

V letošním roce proběhly oslavy 100. výročí narození V. I. Lenina a 25. výročí osvobození našeho státu.

Za uplynulý rok od krizových chvil se každý může přesvědčit o významném pozitivním obratu jak v politické, tak i v ekonomické oblasti. Zastavil se inflační vývoj, stabilizoval se do značné míry trh, obnovila se důvěra v pevnost naší měny a pod.

Došlo ke kádr. změnám v mnoha funkcích jak ve stranické tak i ve státním aparátu. V letošním roce probíhala prověrka ve straně s cílem očistit stranu od pravicových oportunistů a nepřátel socialismu.

Výstavba obce

Letos se prováděly dokončovací práce na úpravě cesty k „Heřmánkům“, prováděny úpravy kolem hasič. garáže – výstavba opěrné zdi.

V zimním období byl v provozu lyžařský vlek o který je velký zájem, zvláště od rekreatů.

159

Kulturní činnost

Letos nebylo pořádáno mnoho kulturních akcí. Byla uskutečněna slavnostní schůze k 25. výročí osvobození státu, v prosinci ženy provedly akci „Lucie“.

Turistický ruch

I letos navštívil naší obec velký počet turistů, zvláště zájezdy a pod.

Svatby

25. dubna provdala se J. Kramlová za J. Chluma z Benešovy Hory

19. června provdala se Zdena Vintrová za Michala Appelta z Pray

1. srpna oženil se Ant. Jankovský

29. srpna oženil se Petr Grabmüller

Narození

4. ledna narodil se Jaromír Rahauský

29. dubna narodila se Štěpánka Sedláková

23. května narodila se Jana Pešková

27. listopadu narodil se syn Jar. Procházkovi

Úmrtí

18. července zemřel Fr. Hanzlík z čp. 5

18. října zamřel Václav Bejček z čp. 7

23. listopadu zemřela Anna Novotná

160

Z historie obce

Do kroniky jsou vlepeny čtyři fotografie u kterých je tento popis:

Na fotografii je dům čp. 4 – majitel Jaroslav VINTR (u Honzů) Dům stál v sousedství d. č. 5. V r. 1961 provedena demolice. Údajně tato chalupa měla být na Javorníku postavená jako první.

Fotografie byly pořízeny cca v r. 1965. Byly získány od občana Vintra Víta. Autor je neznámý.

161

Rok 1971

Počasí

Léto bylo poměrně teplé s přechodným ochlazením – podzim příznivý. Počátkem prosince sníh, -10°C, o vánocích krásné počasí až +18°C bez sněhu. Zima byla mírná – počátkem března dosti sněhu.

Výstavba obce

V letošním roce byla dokončena opěrná zeď v prostoru okolí hasič. zbrojnice podél silnice (u Hájků). Pokračovalo se na drobných úpravách kanalizace a pokládky rigol. tvárnic.

Přestavbu chalupy provádí s. Voldřich Václav čp. 10 – výměnu obvodového zdiva kamenného za cihelné.

Sloučení obcí, volby do MNV

V letošním roce v listopadu konaly se volby všech stupňů národních výborů.

Při této příležitosti došlo po delším jednání ze strany ONV Prachatice ke sloučení Bošic s obcí Javorník. Obec Lhota ⁿ/Roh. Pripadla k Vacovu a osada Bošice k Javorníku.

Občané Bošic zpočátku projevíli nezájem ke sloučení. Po podpisové akci, kterou provedli

pracovníci ONV se ke sloučení kladně vyjádřila podstatná část občanů. Občané z Javorníka neměli proti sloučení námitek.

V listopadu konaly se volby již sloučené obce Javorník – Bošice.

Za poslance MNV byli zvoleni:

162

Albrechtová Jiřina,	Daňha Josef,
Lopatka Václav (Bošice),	Mašek Václav,
Václavík Mir.,	Venclík Stan. (Bošice),
Vintr Josef,	Voldřich Václav,
Vlčková Jar.	Voldřich Karel.

Na ustavující schůzi 18. prosince byli zvoleni funkcionáři:

předseda MNV: Daňha Josef

členové rady MNV:

Lopatka Václav – tajemník MNV

a předseda stavební a fin. komise

Trojan Václav – člen rady

a předseda kultur. komise

Venclík Stan. – člen rady

a předseda komise veřej. pořádku

Václavík Mir. – člen rady

a účetní MNV.

Kulturně polit. život

V letošním roce nebyla uspořádána větší kultur. Akce. Připravuje se divadelní hra „Naši furianti“, která bude sehraána později.

V masových org. proběhly výroční schůze.

Předsedou Požárního Sboru byl zvolen Vintr Jos.

Předsedou Svazu žen zvolena Václavíková M.

Předsedou tělovýchovné jednoty Trojan Václav

Předsedou Českého červeného kříže Bejček Josef

Předsedou Svazarmu Procházka Jar.

Předsedou vesnické org. KSČ zvolen Venclík Stan.

163

Zhodnocení práce funkcionářů MNV

Při ustavující schůzi nově zvoleného MNV byla zhodnocena práce starých funkcionářů, kteří byli odměněni.

Zvláště nutno zhodnotit dlouholetou a obětavou práci býv. předsedy MNV s. Voldřicha Václava. Ta dobu jeho činnosti bylo uděláno na zvelebení obce mnoho práce. Za tuto práci bylo vyjádřeno poděkování s přáním, aby i nadále pomáhal v rozvoji obce.

Turistický ruch

V letošním roce opět navštívilo naší obec mnoho turistů a rekreantů. V zimním období – zvláště při dobrých podmínkách pro lyžování – je obec navštěvována lyžaři, kteří plně využívají lyžařský vleč ke kapličce. V místním pohostinství se rekreují děti (škola v přírodě).

Zemědělství

Zemědělskou půdu obhospodařují státní statky – farma Benešova Hora. Jsou ještě u nás soukromí zemědělci:

Herzig Frant., VINTR Jar., Vrtílka Jan, Hanzlík K., Vlček Bošice.

Úmrtí

Letos nezemřel žádný občan.

164

Rok 1972

Počasí

Zima v celku mírná – vánoce teplé +18°C, do vánoc málo sněhu. Sníh po vánocích až do března, v dubnu sněhové přeháňky. Léto v celku teplé až +35°C.

Výstavba obce

V letošním roce pokračovalo se na stavebních pracích. Položeny rigolové tvárnice podél hlavní silnice. Provedená nová šindelová střecha na kapličce, provedeny nové stropy v budově MNV.

Brigádnickou pomocí odpracováno 700 hodin zdarma.

S výstavbou nového rodinného domku započal Josef Bejček (pod prodejnou Jednoty).

Přestavbu chalupy provádí Václav Voldřich čp. 10.

Od 1. dubna se do naší obce dováží plyn propan-butan pravidelně 1x za 14 dnů. Mnoho rodin má zařízení na tento systém topení.

V letošním roce se rozšířila síť telefonních přípojek v obci. Zapojeni s. Daňha, Trojan, Vintr. Celkem máme v naší obci 18 telefonních přípojek.

Kulturní činnost

Místní divadel. ochotníky bylo sehráno divadlo „Naši furianti“. Na této hře se podílelo 26 občanů. Divadlo se hrálo třikrát, zúčastnilo se celkem 600 návštěvníků. Čistý

165

výnos byl 3.800Kčs. Hra měla velmi dobrou úroveň.

V březnu byly MNV pořádány oslavy Mezinárodního dne žen a mezinárodního dne dětí s karnevalem a průvodem.

V květnu uspořádala komise pro občanské záležitosti při MNV vítání dětí do života.

V červnu se konala tradiční národní pouť.

V zimním období „o masopustě“ byl tradiční maškarní průvod.

Místní odbočka červeného kříže (předseda Josef Bejček) provedla kultur. akci „Souboj s pamětí“.

Turistický ruch

V letošním roce opět navštívil naší obec značný počet turistů a návštěvníků. O náš kraj je stále větší zájem a všichni návštěvníci obdivují krásy Šumavy.

V zimním období byl v provozu lyžařský vlek od silnice ke kapličce. O sobotách a nedělích byl plně využíván.

Památková péče o objekty

Státní památková správa vzala do své evidence chalup „u Holečků“ a objekt kapličky.

Další zájem byl o staré chalupy čp. 40 Albrechtových a čp. 9 Hanzlíkových. Tyto chalupy nebyly plenárním zasedáním MNV doporučeny.

Pozemky státu od soukr. zem.

Letos předali soukromí zemědělci pozemky státu a to: Herzig Josef, Grabmüller Jan, Bártík Fr. z Bošic.

Pozemky pevezaly státní statky a po Jos. Herzigovi

166

JZD Vacov. Josef Herzig se odstěhoval.

Ustavení pionýr. skup.

V letošním roce byla ustavena pionýrská organizace, která má 10 členů. Skupinu vede s. Jana Almerová, učitelka z dětské ozdravovny

Úmrtí

18. ledna zemřel Karel Uhlíř, truhlář čp. 6

22. ledna zemřel Frant. Mach, zedník z Tejmlova

18. dubna zemřel Mir. Radhauský vedoucí polesí

4. června zemřel Jan Grabmüller čp. 21

5. října zemřel Josef Vrtílka mladší (ze Smětu).

Narození

24. ledna se narodila manž. Pahoreckým z čp. 28 dcera Martina.

Svatby

28. ledna se oženil Karel Uhlíř z čp. 6 a odstěhoval se do Prahy.

Složky NF v obci

V naší obci jsou tyto organizace NF:

Požární sbor – předseda: Vintr Josef

Český svaz žen – předseda: Albrechtová J.

Svazarm – předseda: Procházka Jar.

Český červený kříž – předseda: Bejček Josef

Tělovýchovná jednota – předseda: Trojan Václav

Svaz social. mládeže – předseda: Trojanová Hana

167

Od roku 1954 do roku 1972 vedl obecní kroniku s. Vintr Josef nar. 1927, Javorník čp. 41. Odhlásil se z trvalého pobytu na Javorníku v roce 1974 do Strakonice, kde byl jmenován ředitelem Stavební správy Pozemních staveb Strakonice.

Předal kulturní komisi při MNV v konceptu průběh událostí roku 1973 až 1975, které byly prokonzultovány v tomto orgánu a zápisy do kroniky provedl a kroniku nadále vede s. Daňha Josef, nar. 1928, Javorník z. – správce Dětské ozdravovny OÚNZ – Javorník.

Zapsal dne 8. dubna 1977 Daňha Josef

168

Rok 1973

Počasí

Zima mírná bez velkých mrazů, sních v listopadu a prosinci, značně větrno.

Léto proměnlivé, v květnu celý měsíc pěkné počasí, vánoce mlhavé, sních, teplota do – 6°C.

Výstavba obce

V letošním roce byly v obci provedeny práce:

- osazeny příkopové betonové tvárnice od čp. 9 (Pauzů) k čp. 41 při silnici k rozhledně
- provádí se ústřední topení v sále pohostinství
- proveden živičný koberec silnice od čp. 41 k rozhledně v částce 110.000
- práce prováděl n. p. Silnice Klatovy za pomoci s. V. Voldřicha ml. Z čp. 10, který je u tohoto podniku zaměstnán
- prováděna úprava opěrné zdi a kanalizace místní cesty od v. Blahouta k Procházkovi
- odstraněny závay na lyžařském vleku.
- provedena část kanalizace v Bošicích.
- umístění poutačů v Javorníku
- provedeny úpravy vodojemu v Bošicích

169

Na uvedených akcích bylo občany odpracováno 2.440 brigádnických hodin a hodnota těchto prací je asi 221.000 Kčs.

Výstavba rodin. domů

Na stavbě rodin. domku (2 byt. jednotky) pokračuje s. Bejček Josef (pod prodejnou Jednoty).

Montovaný rodinný domek postavil s. Kužník Jindřich v části obce plánované výstavby územím plánem.

Činnost MNV a složek NF

Činnost Místního národního výboru v letošním roce byla úspěšná jak v politicko-kulturní činnosti i v budovatelské práci. Zvláště na uvedených pracích se podíleli důchodci – s. Blahout Václav a s. Blahout Adolf.

Všechny komise MNV – komise výstavby, pro veřejný pořádek, komise kulturní pro obchod, služby a sociální pracovaly podle plánů práce. Celková činnost MNV za tento rok byla zhodnocena ONV a v okresní soutěži NV se Javorník umístil na 4. místě v kategoriích malých obcí.

Rada NV a plenární zasedání se zabývaly zemědělstvím v obci a i zapojením zbývajících soukromých zemědělců do Státních statků nebo JZD Vacov (Vrtilka Josef – Smět, Vlček V. – Bošice, Hanzlík K. – Javorník).

Pozornost byla věnována otázkám turistického a rekreačního ruchu, který neustále stoupá a v letní sezóně jde o zásobování potravinami, pečivem a

170

masnými výrobky ve vztahu k místním občanům a turistům

Kulturní činnost

Ochotnický soubor místní Osvětové besedy sehrál divadelní hru „Paličova dcera“. Hra měla úspěch, byla sehrána celkem třikrát. Kladné hodnocení souboru bylo zveřejněno v okresních novinách „Hraničář“ dne 16. května 1973. V měsíci červnu se konala tradiční pouť se sportovním dnem, večer taneční zábava.

Turistika

Nejen v letním období, ale i v zimě se počet návštěvníků zvyšuje.

Rozhlednu navštívilo asi 20.000 turistů a výtěžek z lyžařského vleku byl za zimu K4S 7.000 (1 jízda á Kčs 0,50).

Úmrtí

8. května zamřel Voldřich František z Bošic a 16. července Jar. Grabmüller z Javorníku čp. 18.

171

Rok 1974

Počasí

Letošní rok zaznamenal své zvláštnosti, které se projevily i v naší vlasti. Prosinec zaznamenal teploty až +6°C, listopad +5°C. Časté srážky a teplotně nižší byly letní měsíce.

Výstavba obce

V letošním roce byly prováděny tyto práce:

- dokončení ústředního topení v pohostinství
- úpravy staré a nové požární zbrojnice
- kanalizace v Bošicích podél místní cesty
- terénní úpravy a propusti podél silnice k rozhledně
- živičný koberec na místní cestě k rodinným domkům sládka a Kadeřábka (spojka k Javorině)
- vsazování obrubníků podél místní komunikace v Bošicích
- stavební úpravy zasedací místnosti MNV
- úpravy cest a další drobné práce

V letošním roce uzavřeli občané závazek na odpracování 1.177 brig. hodin. Odpracovalo se celkem 1.720 brig. hodin. Nejvíce odpracovali občané s. Blahout V., Blahout A., Venclík St., Potužník F., F. Voldřich.

172

V letošním roce byly zahájeny a dokončeny stavební práce a rekonstrukce celého topného systému v dětské ozdravovně na topný olej. Náklad na práce 1.100.000 Kčs. O průběhu prací a lidech i včasném dokončení píše článek okresních novin „Hraničář“ ze dne 12. prosince 1974.

Výstavba rodin. domků

- S. Jos. Bejček pokračuje ve stavbě rod. domku,
- s. Jidř. Kužník dokončuje výstavbu domku,
- s. Karel Hanzlík čp. 9 (u Pausů) započal s přestavbou,
- s. Mil. Hanzlík – zahájení nástavby rekreační chaty,
- s. Mach Jan ml. – výstavba garáže pro osob. Automobil.

Činnost MNV a složek NF

MNV v letošním roce splnil své plánované úkoly ve všech oblastech činnosti, což potvrzuje vyhodnocení soc. soutěže nár. výborů ONV Prachatice, kde se mnv Javorník umísťuje v kategorii malých obcí na prvním místě.

KSČ a SSM

Předsedou Vesnické organizace KSČ je nadále s. Venclík Stanislav z Bošic – členové výboru: s. Trojan V., Václavík Mil., Voldřic V., Daňha J., Kouba V., Vintr Jos.

VO KSČ pravidelně na svých schůzích projednává aktuální polit. úkoly, činnost všech organizací a určuje další cíle

173

celkového života obce. Organizace má 26 členů.

Mladí občané jsou organizováni v SSM, který vede s. Hana Trojanová a pionýrskou skupinu s. J. Allmerová – učitelka v dětské ozdravovně.

Předání daru do muzea revoluč. a dělnického hnutí v Č. Budějovicích

Na základě výzvy Jihoč. Krajského výboru KSČ usnesla se místní stranická organizace předat do nově vybudovaného muzea dělnického hnutí v Č. Budějovicích historický rudý prapor, který byl místními komunisty pořízen v r. 1925 z prostředků složených jednotlivými členy strany.

Prapor byl po celou dobu druhé světové války uschován před okupanty komunistou Josefem Kramlem, který jej zašil do žehlícího prkna. Rudý prapor byl za první republiky a po válce používán do májových průvodů a dalších slavnostních příležitostí. Po úmrtí Josefa Kramla převzal péči o rudý prapor s. Šišpela Ladislav.

Do Muzea byla předána fotografie s. Josefa Kramla, kniha zápisů divadelního souboru J. K. Tyla z první republiky a výpisy z kroniky o dělnickém hnutí v Javorníku.

Dne 3. října 1974 byly tyto dokumenty předány zástupcem stranické organizace na plenárním zasedání JKV KSČ.

Dne 4. října 1974 byl zveřejněn článek v Jihočeské pravdě.

174

Kulturní činnost

Dalších úspěchů bylo docíleno v kulturní činnosti. Ochotnický soubor sehrál divadelní veselohru „Jedenácté přikázání“, která byla několikrát sehrána na Javorníku. Soubor se zúčastnil I. okresní soutěže – přehlídky ochotnických souborů okresu Prachatice. Soutěž se konala v Dubu u Vodňan.

Požární sbor

Svaz požární ochrany plnil úkoly přijaté na výroční schůzi. První družstvo se zúčastnilo okrskové soutěže na Staších, dále byly přezkoušeny hydranty v Bošicích.

V kulturní činnosti se tradičně zapojilo maškarního průvodu v „masopustě“.

Svaz českých žen

Aktivní organizace, která se podílí na všech akcích v obci, zejména organizují „Den dětí“-staročeské posvícení, andílku „Dědy Mráze“ na vánoce.

Úmrtí

11.4.19974 zemřela Marie Mašková z Bošic

18.9.-,- zemřel Josef Beček – vedoucí prodejny Jednota ve věku 45 let.

Narození

V dubnu se narodila Eva Kortusová.

175

Rok 1975

Počasí

Zimní období mírné. O velikonocích byla pokrývka sněhu.

Léto proměnlivé, teploty a deště v mezích normálu.

VO KSČ, MNV, složky NF

Rok 1975 byl rokem „30. výročí osvobození“ naší vlasti Sovětskou armádou. K tomuto významnému výročí byla zaměřena činnost VO KSČ, MNV a všech složek NF. Veškeré úsilí se věnovalo na splnění volebního programu – zvelebení obce a zejména k zajištění výstavby památníku padlých ve 2. světové válce.

Návrh a financování památníku „obětem války“ zajišťoval Okresní národní výbor v Prachaticích. Památník vybudován nákladem asi Kčs 120.000. Návrh byl vypracován arch. Hadravou – rodákem ze Stach.

Na nynějším místě památníku „Obětem fašismu“ byl postaven pomník padlým v první světové válce. V místních orgánech bylo dohodnuto přemístění pomníku padlých před domek s. V. Blahouta do svahu směrem ke kapličce. Rozebírání, přemístění a nové stavební úpravy pomníku padlých v I. světové válce prováděli v březnu za nepříznivého počasí s. Venclík St., Voldřich V., Blahout V., Blahout A.

176

Po provedení těchto prací se zahájily práce podle návrhu na památníku „Obětem fašismu“ s některými úpravami opěrných zdí se sbíraného kamene. Vlastní památník je ze 2 dílů, osazování bylo prováděno autojeřábem. Všechny práce stavební prováděli uvedení zedníci a další občané na organizovaných brigádách tak, aby slavnostní odhalení památníku mohlo být podle dispozic okresních orgánů ke dni 6.5.1975.

Slavnostní odhalení památníku bylo uvedeného dne za účasti našich občanů, složek, dětí i lidí z okolních obcí. Bylo odhadnuto asi 270 účastníků.

Za OV KSČ a ONV byli přítomni s. Hrbek, s. Kloudová, s. Šůna.

Pak následovala slavnostní veřejná schůze v sále pohostinství, kde byly předány zástupci Okres. orgánů některým našim občanům stranické medaile a okresní vyznamenání „Budovatel okresu Prachatice“.

Kulturní činnost

Místní ochotnický divadelní soubor sehrál v březnu divadel hru „Václav Hrobčický z Hrobčic“. Pro zájem veřejnosti se hrálo na Javorníku 3x, dále v Dubu u Vodňan, 12.4. ve Sv. Máří u Vimperka, ve Strunkovicích a krajské soutěži „Volyňské jaro“ ve Volyni.

177

Výstavba obce

V průběhu roku se dokončovaly rozpracované akce:

- úprava trojúhelníku u cesty od V. Blahouta – Balkán, Bejčků (Trojan)
- chodníky, šachty a kanalizace v Bošicích
- prodloužení kanalizace od Grabmüllerů čp. 20 směrem k silnici na Bošice

Úmrtí

8.5. zemřel F. Novotný v domově důchodců Kúsov – Stachy.

Narození

12. května se narodil Miroslav Roučka – syn Evy Roučkové (Voldřichová z Hájku).

178

Rok 1976

Počasí

Zima mírná bez velkých mrazů, sněhové podmínky pro lyžování špatné, místní lyžařský vlek nebyl prakticky v provozu.

Léto bez dešťů, neobvyklé sucho, nepršelo prakticky celý červen a červenec. Travní porosty i ostatní zemědělské plodiny usychaly, vydán zákaz MNV o používání vody ze státního vodovodu na kropení zahrádek a mytí motorových vozidel.

Politická činnost KSČ a složek NF

Rok 1976 je prvním rokem 6-té pětiletky v ČSSR se zvýšenými nároky na politicko-organizační činnost KSČ, MNV a všech složek NF v obci, i v souvislosti s přípravou všeobecných voleb do zastupitelských orgánů všech stupňů.

Práce VO KSČ je zaměřena na dokončení budovatelské části volebního programu MNV na léta 1971-76 a výbor KSČ se několikrát zabýval sestavením kandidátky MNV a sloučení obce.

Okresní orgány – POV KSČ a ONV v Prachaticích bylo odsouhlaseno sloučení obce do střediskové obce Vacov.

179

Okresní orgány vycházely ze situace klesajícího počtu trvale bydlících obyvatel na vesnici a stárnutí obce, i když se takovýto vývoj projevil u většiny obcí a osad venkovského charakteru v okrese. Tyto skutečnosti byly sděleny dopisem ze dne 12. dubna 1976 Vesnické organizaci KSČ a radě MNV předsedou ONV s. Proškem Jaromírem v souvislosti s požadavkem vedení obce o uskutečnění výstavby podle územního plánu jako místa trvalého významu.

D roku 1970 do roku 1976 se snížil počet trvale bydlících obyvatel asi o 30; jednak odstěhováním do měst a úmrtím.

V seznamu voličů bylo zapsáno 127 místních osob (Javorník, Bošice, Tejmlův).

V jarních měsících za účasti 3 zástupců ONV a poslanců MNV byla provedena v Javorníku a Tejmlově podpisová akce návštěvou občanů – voličů, s cílem konečného rozhodnutí sloučení obce, nebo části na Stachy nebo do Vacova. Asi 89 občanů se vyjádřilo pro Vacov.

Všeobecné volby se konaly ve dnech 22. a 23. října; volební místnost byla upravena z jídelny přísálí v místním pohostinství Jednoty. Voleb se zúčastnili všichni občané zapsaní do voličských seznamů.

Na společné kandidátce střediskové

180

obce Vacov byli z Javorníku navrženi a zvoleni poslanci:

s. Voldřichová Jaroslava – Bošice – ředitelka mateřské školy Stachy,

s. Trojan Václav – Javorník čp. 7, předseda JZD Vacov

s. Václavík Miloslav – Javorník – lesní technik polesí Zdíkov

Na ustavujícím plenárním zasedání nového národního výboru ve Vacově byla s. Voldřichová Jaroslava zvolena do Sboru pro občanské záležitosti, s. Trojan Václav – předseda kulturní komise, s. Václavík Miloslav – člen rady MNV.

Z navržených aktivistů – členů komisí za Javorník byli zvoleni: s. MUDr. Jiřina Rathauská – ředitelka ozdravovny do komise zdravotní a sociální, s. Kortus Josef – správce Javoriny – do komise veřejného pořádku, s. Daňha Josef – správce DO – do komise výstavby a dopravy.

V Javorníku jsou tyto složky NF:

- 1) Český svaz požární ochrany – předseda – Kortus Josef
velitel sboru – Grabmüller Petr
 - 2) Český svaz žen – předseda – Machová Ludmila
 - 3) Svaz socialistické mládeže – předseda – Voldřichová Hana z Bošic
 - 4) Český červený kříž – předseda Venclíková
- 181
- 5) Tělovýchovná Jednota SOKOL – předseda Trojan Václav
 - 6) Svazarm – předseda – Procházka Jar.

Pionýrský oddíl „Jaguáři“ při skupině ZDŠ Vacov vede Vlčková Irena a Vaňková Věra – zapojeno 12 dětí ve věku od 9. let do 13 let.

Po všeobecných volbách byl na veřejné schůzi občanů za účasti zástupců MNV Vacov ss. Škopka Jar., Pilného Jos., Soukupa L., a Rychtáře Jos. zvolen „Občanský výbor“ Javorník ve složení:

Předseda: Václavík Miloslav

Členové: Trojan Václav

Voldřichová Jaroslava

Kůs Jiří

Grabmüller Petr

Aktivistka za SSM – Irena Vlčková

Členové výboru KSČ

předseda - Venclík Stanislav

- členové - Trojan Václav
- Václavík Miloslav
- Kouba Václav z Bošic
- Kůs Jiří
- Paul Josef
- Voldřich Václav ml.

Kulturní činnost

Konal se tradiční průvod „Maškar“ organizovaný místními požárníky, uspořádán Sokolovský závod branné zdatnosti

182

místní organizací Sokol a Svazarm, slavnostní schůze a společenský večer k Mezinárodnímu dni žen, Český svaz žen uspořádal taneční zábavu „Staročeské posvícení“ s tanci v krojích a tombolou, mezinárodní den dětí a nadílku „Dědy mráze“.

Výstavba obce

V rámci územního plánu obce a na doporučení ONV bylo vedeno jednání a místní stavební řízení o výstavbě rekreačního střediska z n. p. TOS (Továrny obráběcích strojů) Praha – Hostivař. Budoucí stavba by měla být umístěna na louce Státníchstatků proti čp. 5, pod silnicí na Stachy. Dále bylo pokračováno na údržbě a opravách majektu MNV.

V Bošicích provedena vodní nádrž ve spolupráci s JZD Vacov,

K. Voldřich čp. 56 – stavění garáže pro osobní automobil a zřízení dalších 2 místností v domku,

K. Hanzlík čp. 9 – pokračování adaptace,

V. Dvořák – Bošice – veranda – dokončení garáže,

V. Kouba – Bošice – zřízení etážového topení,

V. Trojan – Javorník 7 – adaptace půdního prostoru na obytnou část, bednění štítu borovicí,

V. Lopatka – Bošice – přestavba stodoly,

J. Paul – Javorník - postavení dřevníku a adaptace sklepa pro garáž osobního auta.

183

Motorismus - osobní auta v obci

Rozvoj motorismu se u nás projevuje nejen tím, že do obce dojíždí rekreanti a turisté, kdy v letním i zimním období není zvláštností 160 – 180 osobních aut o volných dnech na parkovišti a na silnici v průtahu obce, také naši občané nebo jejich děti vlastní osobní automobily. V Javorníku, Bošicích a Tejmlově garáží celkem 22 osobních aut. Pro Požární sbor bylo zajištěno opravené auto Robur v ceně 22.000.

Automatizace telef. stanic

V Javorníku a Bošicích je celkem 17 telefonních stanic, Telefonní čísla jsou nyní 5-ti místná – předčíslí 958 a 12 čísla účastníka stanice. Na vyvolané předčíslí 915 a 916 od každého účastníka se volají přímo účastníci Prachatic a Strakonice. Další meziměstské hovory se objednávají u telef. Ústředny – Prachatice – Strakonice.

Zemědělství, lesní hospodářství a myslivost

Pozemky obhospodařuje v celé dosavadní obci převážně JZD Vacov a Státní statky. V Tejmlově soukromě hospodaří jen Josef Vrtilka ze Smětu, v Bošicích Vlček V.

Ze zemědělsky obhospodařovaných ploch JZD a Stát. statky se sklízí travní porosty na krmení nebo suchá píče. Tyto práce se provádějí zemědělskou mechanizací.

Těžba dřeva, odvětvování a krácení se dělá jednomužnou motorovou pilou,

184

jenom ruční práce jsou v lesních školkách a při sázení nových porostů.

Mimořádně nepříznivé suché léto ovlivňovalo nejen vegetaci všech plodin, ale i v důsledku toho pozdní přebarvení srnčí zvěře a u srnčat pomalý vzrůst s porovnáním minulých let. Jako v minulých letech škodí černá zvěř zejména na dozrávajících ovsech a bramborách.

K neobvyklé autonehodě došlo na silnici pod Javorinou směrem k Bošicím, kde došlo ke srážce osobního auta Wartburg, řízeného R. Sufčákovu s jelenem. K ublížení na zdraví nedošlo, škoda na autě asi 6.000 Kčs. Jelen byl dohledán v ranních hodinách saslý asi 30 m od silnice druhého dne. Paroží jelena bylo v lýčí (mechu) ještě nedorostlé; jde o korunového pravidelného šestnáctěráka. Členové Mysliveckého sdružení Voldřích V. st. a V. Voldřích ml. Nechali paroží jelena odborně preparovat a hroty výsad preparátor upravil. Jedná se o „kapitálního“ jelena.

Z našich občanů jsou členy Mysliveckého sdružení Benešova Hora: Voldřích V. st. – vykonává funkci předsedy sdružení, Voldřích V. ml., Trojan V., Ing. Ivan Novotný, Vintř Jaroslav z Tejmlova, F. Potužník z Bošic, Daňha Josef.

Socialistické podniky

Jednota – prodejna – zaměstnává trvale 2

185

pracovnice, vedoucí Bejčková H., Jednota – pohostinství – trvale zaměstnává 4 pracovníky, vedoucí V. Sufčák; Státní lesy trvale zaměstnávají 4 pracovníky, sezonně další ženy; OÚNZ dětská ozdravovna – celkem 36 zaměstnanců – z toho 4 učitelé.

Úmrtí

Šišpela Ladislav zemřel 21. května

Narození:

Grabmüller Petr –

Vachek Gabriel syn M. Blahoutové z Balkánu.

Zapsal Daňha

186

Rok 1977

Počasí

Zimní období chladné, koncem roku holomrazy, od 8. až 10. dubna venkovní teploty až – 5°C, sněhová vrstva až 50 cm, závěje, protahování silnic pluhem. Léto chladné, deště v průměru ostatních let.

Politická činnost KSČ a složek NF

Činnost ZO KSČ je zaměřena na další aktivitu všech složek v Javorníku, prováděn rok stranické výchovy. Osmého května byla pietní oslava u „Památníku obětem fašismu“ za účasti představitelů obce Vacov, pionýrů a žáků ZDŠ Vacov. Pátého listopadu konány oslavy 60. výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Kulturní vložku zajistila mládež z Javorníku a Bošic.

Nadále pracují na Javorníku tyto organizace:

- Občanský výbor při MNV
- Český svaz požární ochrany
- Český svaz žen
- Svaz socialistické mládeže
- Český červený kříž
- Tělovýchovná jednota Sokol
- členové Mysliveckého sdružení ve společnosti Benešova Hora

Činnost složek v politické práci, kulturních akcích se vzájemně prolíná v dobré spolupráci.

187

Společenské akce – kulturní činnost složek

Všechny organizace měly své plány práce zájmové činnosti, podílely se na splnění závazku v rámci obce.

Tělovýchovná jednota Sokol utvořila z místních a okolních mládežníků fotbalový oddíl a v tomto roce mužstvo TJ Sokol Javorník hrálo nižší kategorii okresní soutěž v kopané a ve 4 mužstvech (Stachy, Nové Hutě, Chrášťavy, Javorník) obsadilo 2. místo.

Členové Požárního sboru uspořádali průvod „Maškar“. Občanský výbor a ostatní složky připravily k Mezinárodnímu dni žen společenský večer s básničkami pionýrů.

Navštěvovány byly staršími občany všechny fotbalové zápasy na Javorníku. Jak mistrovské, tak přátelské. Hráli zde u nás i fotbalisté z Nezdic přátelský zápas s výsledkem 3:3. Zdravotní službu při sportovních akcích zajišťovaly členky Čs. červeného kříže.

Český svaz žen uspořádal zábavu „Staročeské posvícení“ s předtančením žen a děvčat v krojích a bohatou tombolou. Pro místní děti uspořádaly ženy nadílku „Dědy Mráze“.

Členové mysliveckého sdružení uspořádali zábavu „poslední leč“ s tombolou a pohoštěním, promítány 2 filmy jak pro mládež, tak i pro dospělé.

188

Výstavba obce

V průběhu jarních a letních měsíců byl prováděn úklid veřejných prostranství, osazovány betonové rigoly podél státní silnice u Javoriny, úpravy místního hřiště, chodníky v Bošicích.

V. Trojan (u Bejčků) dokončení obytných místností v podkroví – zkolaudováno ONV.

Mach Jan – opěrné zdi ze sbíraného kamene na své parcele nad státní silnicí.

Holečků (majitel Ing. Hynek) – chalupa chráněná státní památkovou péčí – nový krov a šindelová střecha.

Zemědělství – lesní hospodářství a myslivost

Pozemky obhospodařuje převážně JZD Vacov a Státní statky. Soukromě hospodaří na Smětu J. Vrtilka a v Bošicích V. Vlček.

Organizace hospodaření v lesích podléhá polesí Zdíkov, takže sezónní i trvalí pracovníci z Javorníku pracují v celém polesí i v obvodu závodu Vimperk. Katastrem Javorníka, Tejmlova a Bošic procházela jak zvěř jelení tak i zvěř černá.

K dosavadním členům mysl. Sdružení z Javorníku se přihlásil jako adept Jan Vintr nar. 1945. Myslivci obhospodařovali políčko pod kapličkou na bývalém Bejčkojc poli a tak vypěstovali dostatek jadrného krmiva pro zimní příkrmování zvěře.

189

Socialistické podniky

Jednota prodejna – zaměstnává trvale 2 pracovnice, Jednota pohostinství – 4 trvalí pracovníci, Státní lesy trvale zaměstnávají 4 pracovníky, OÚNZ – dětská ozdravovna – 34 zaměstnanců.

Úmrtí

Vrtilaka Josef ze Smětu – říjen 1977

Koubová Marie (Maxů) – říjen 1977.

Narození Appelt Michal

Zapsal Daňha J.

190

Rok 1978

Počasí

Poměrně tuhá zima od ledna do března (25.3.) napadla ještě vrstva asi 20 cm sněhu. Léto chladné, deštivé, pro koupání a rekreaci počasí velmi nepříznivé.

Politická činnost KSČ a složek NF – budovatelské úkoly

V lednu byla konána výroční členská schůze Základní organizace KSČ.

Předsedou byl zvolen s. Voldřich Václav ml. čp. 10 (u Eduardů). V době zvolení do funkce pracuje u n. p. Silnice – závod Klatovy ve funkci výrobního náměstka ředitele podniku.

Další členové výboru KSČ: s. Václavík Mil., lesník, s. Trojan V. čp. 7, s. Venclík St., Bošice, Paul Josef (z Balkánu) Kouba Václav – Bošice, Kůs Jiří – zam. ozdravovny.

V hodnotící zprávě za rok 1978 bylo jiné konstatováno:

-výbor řídil ve své činnosti usnesením z minulé výroční členské schůze, závěrů 11. plenárního zasedání ÚV KSČ a usnesením okresní konference KSČ v Prachaticích.

-Výbor je si vědom, že odpovídá za práci složek NF v obci a proto byli pověřeni členové výboru úkolem aktivistů pro jednotlivé

191

společenské organizace. Konstatuje se, že členové výboru tuto úlohu aktivistů plní, zúčastňují se výborových a členských schůzí jednotlivých složek, podávají výboru zprávy a prosazují zde vedoucí úlohu strany. Byly řešeny běžně některé problémy napříkl. v organizaci SSM, kde po projednání s výborem této organizace došlo ke změně předsedy.

-Dalším úkolem organizace bylo ve spolupráci složek NF, občanského výboru zajistit důstojné oslavy 30. výročí února, MDŽ, oslavy 61. výročí VŘSR, 1. máje, pokládání věnců u památníku obětem fašismu dne 9. máje.

Kromě těchto oslav celonárodního významu byla zalištována řada zdařilých akcí v rámci jednotného kulturně výchovného plánu národního výboru. Nutno poděkovat všem, kdož se podílí na politickém a společenském životě v obci.

Zejména je nutno ocenit práci Českého svazu žen, který zajišťuje oslavy MDD, podílí se řadou brigádnických hodin při jarním úklidu a plně se zapojuje do politického života v obci. Velmi kladně je možno zhodnotit i ostatní společ.

192

organizace – Český červený kříž, jehož členové zajišťují zdravotnickou službu při sportovních utkáních, Požární ochrany a Dohlížecího výboru Jednoty.

-Jednou ze složek, která velmi aktivně v poslední době rozvíjí svoji činnost je tělovýchovná organizace TJ Sokol Javorník. V tomto roce byla uskutečněna celá řada sportovních utkání v kopané, ve stolním tenisu, které byla velmi dobře organizována a měla i patřičnou sportovní úroveň. Velmi dobrý průběh měla výroční členská schůze TJ Sokol. Byla zde řešena řada kritických připomínek k činnosti oddílu kopané i samotných hráčů. Je zřejmé že naše mládež má zájem o tuto sportovní činnost, chce hrát dobrou kopanou a snaží se stmelit kolektiv hráčů. Členové TJ Sokol se podíleli svými závazky na plnění volebního programu, na společenském životě v obci, za což je nutno poděkovat výboru TJ i členům Sokola.

-Ke kontrole práce občanského výboru je konstatováno, že v OV jsou 3 poslanci a 4 aktivisté. Za r. 1978 bylo uskutečněno 9 schůzí, na kterých se OV zabýval akcemi volebního programu a plněním soc. závazků občanů i složek NF. Na počest 30. výročí vítězného Února bylo získáno celkem 884 prac. Hodin. Tento závazek byl ke konci roku nejen

193

splněn, ale i překročen – celkem odpracováno 1.455 hodin.

Brigádnické hodiny byly odpracovány zejména na úklidu veřejného prostranství nové čekárny v Bošicích, úprav hřiště, komunikací, na mateřské škole ve Vacově 46 hodin, na autobusovém nádraží ve Vacově 1.750 hod. Na těchto akcích se podíleli značnou měrou naši členové strany – soudr. Blahout Adolf, Blahout Václ., Bártík F., Potužník F., Voldřich V. st., Venclík St. a další naši občané.

Nepodařilo se zapojit řadu občanů, zejména mladých lidí do společenského a kulturního života obce, i když se plně domáhají všech výhod naší soc. společnosti.

-Pod patronací výboru KSČ společně s Občanským výborem byly provedeny nutné havarijní staveb. práce na budově místního pohostinství, které majetkem Jednoty. Přes některé počáteční obtíže byl tento úkol splněn a práce provedli soudruzi Blahout Adolf, Blahout Václav, Voldřich v. st., Daňha J. a další.

-Provedena senoseč na t. zv. méně dostupných plochách, kde nelze použít současnou zemědělskou mechanizaci. Na ručním kosení podél silnice k Bošicům bylo odpracováno 67 hodin, Sklizeň pícnin provedlo JZD Vacov.

194

Výstavba

Kromě stavebních úprav na místním pohostinství prováděly v průběhu roku tyto akce:

- terénní úpravy a osazení nové čekárny v Bošicích;
- navážení materiálu a rozšiřování hřiště směrem k lesu;
- zahájení výstavby 6-ti bytových jednotek u Stát. dětské ozdravovny – dodavatel OSP Prachatice.

Rodinný domek Šišpelových odkoupil Lad. Voldřich z Bošic.

Požár na Bošicích

Dne 20.3.78 klem 19.00 h. vznikl požár rekreační chalupy v Bošicích –majitel Rybka Praha. Jednalo se převážně o srubovou a dřevěnou stavbu. Následně orgány bylo zjištěno, že požár vznikl od vadného komína, Na místě požáru provedli hasební zásah nejdříve místní občané z Bošic, dále se likvidace požáru zúčastnily požární sbory z Vacova, Javorníku a další. Bylo zabráněno rozšíření požáru na souseda F. Voldřicha.

Zemědělství, lesní hospodářství – myslivost

Zemědělskou půdu obhospodařují Státní statky a JZD Vacov. Kromě několika záhumenek se zde sklízí travní prosty na krmění nebo senáže, v menší míře suchá píce. Po úmrtí otce hospodaří soukromě na Smětu syn Vrtilka Jaroslav.

Lesní hospodaření provádí polesí Zdíkov v rámci lesního závodu Vimperk.

195

Katastrem Javorníka, Tejmlova a Bošic procházela zvěř jelení i černá. Jelení zvěř způsobuje škody v lesích olupováním kůry mladších stromů zejména v jarní době; divočáci způsobili značné škody na polích – záhumenkách, zvláště bramborách a v obilí. Je obtížné je ulovit, poněvadž je to noční zvěř a střílet je možno jen za jasných měsíčních nocí. Na podzim a v zimě se podařilo členům mysl. Sdružení ulovit 3 divočáky, za Bošicemi 1 kus, váha asi 50 kg, na Rovinách 2 ks, váha asi 120 kg a 25 kg. Trofej velkého kusu – kůže v čp. 5.

Turistický ruch

Návštěvnost Javorníku zaznamenává vzestupnou tendenci, jak rozvojem motorismu, tak propagovanou pěší turistikou.

V řešení místního Sokola zůstává problematika nástavby rozhledny s ohledem na okolní lesní porosty.

Svatby

Oženil se – Bejček Josef s Miladou Kejšovou ze Štítkova; Václavík Milan s Hankou Marouškovou z Písku, kam se odstěhovali do rodin. Bytu; Venclík Milan – odstěhoval se do Prachatic.

Narození

Manželům - Appeltovým čp. 41 – syn Josef

- Václavíkovým – syn Milan

- Bejčkovým – syn Tomáš

- Vachkovým – dcera (z Balkánu)

Úmrtí

Voldřichová Božena

196

Různé

Změny majitelů nemovitostí

-bývalou školu v Tejmlově převzala Vysoká pedagogická škola v Čes. Budějovicích

-rodinný domek Šišpelových čp. 4 odkoupil od Lad. Šišpely mladšího Ladislav Voldřich z Vimperka (rodák z Bošic)

-Voldřich Václav ml. čp 10 převzal chalupu od otce Voldřicha V. st.

Auta zakoupili občané – Kortus Josef z Javoriny

Solus František, lesní dělník

Vedoucí pohostinství vykonává Holubová Zd., s manželem, Sufčák Václav odešel pracovat do hotelu Jednoty v Zadově.

Zapsal: Daňha Jos.

197

Rok 1979

Počasí

Zimní období začátkem roku mírné, často bez sněhu, veliké výkyvy počasí vznikly v březnu, kdy z 29. na 30.3. přes noc napadlo asi 50 cm sněhu. Do pluhování silnic nejely autobusy. Obdobná situace byla dne 6.4., kdy napadlo asi 40 cm sněhu, ráno teplota klesla na -4°C , vznikly veliké polomy v lesích, neprůjezdná byla silnice na Stachy pod Tejmlovem, kde stromy z polomů ležely přes silnici.

Léto teplotně pod normálem, takže koupání prakticky nebylo žádné.

Činnost KSČ a složek NF – budovatelské úkoly

Výbor ZO KSČ v Javorníku zůstává ve složení z minulého roku, včetně předsedy V. Voldřicha ml. z čp. 10. Činnost KSČ v průběhu roku byla zaměřena na aktivitu společenských organizací v rámci celé obce Vacov, plnění záměrů volebního programu.

Důležitým vnitrostranickým úkolem byla příprava na výměnu členských legitimací, jejichž platnost končí rokem 1979. V souvislosti s tímto úkolem prováděl výbor pohovory se všemi členy strany, při nichž byly zhodnoceny dané úkoly a na každého člena čekají nové politicko-pracovní úkoly. Za období

198

od výměny členských legitimací v . 1970 nebylo nikomu ze stávajících členů pozastaveno členství v KSČ, nebo odebrána legitimace.

V sále místního pohostinství bylo konáno veřejné plenární zasedání MNV Vacov za účasti asi 25 občanů z Javorníku a Bošic.

Ve spolupráci se všemi složkami NF byly provedeny oslavy výročí Února, MDŽ v místním sále, dále organizována účast na prvomájových oslavách ve Vacově.

Tradiční celoobecní akce ke dni osvobození na 9. května je pokládání věnců a kytic k památníku „Obětem fašismu. ZDŠ Vacov každoročně pořádá k tomuto dni turistickou akci školní mládeže – pochod Vacov – Javorník.

Závazky občanů na odpracování hodin na akcích NV a úklidu organizoval občanský výbor; počet pracovních hodin byl překročen. Odbočka Českého svazu žen organizovala tradiční staročeské posvícení a taneční zábavou, tanečky děvčat v krojích a prodej hnětynek a velkou tombolou. Z výtěžku uspořádali nadílku pro děti před vánocemi.

Svaz požární ochrany uspořádal maškarní průvod, některým členkám Čs. červeného kříže bylo předáno čestné uznání za bezplatné dárcovství krve.

Významný podíl na společenském a sportovním dění měl oddíl kopané

199

TJ Sokol. Začátkem roku – 14. ledna se konala výroční členská schůze s předáním nových členských legitimací, která měla velmi pěkný průběh. Přivána byla všechna mládež i funkcionáři složek z Javorníku. V lednu byl pro děti a mládež uspořádán lyžařský závod s účastí 17ti dětí. Na organizaci se podíleli i členové místní skupiny SSM. Na místním hřišti dne 2. února byl dvěma prvními zápasy zahájen II. ročník zimního turnaje ve fotbale o putovní pohár Únorového vítězství. Jen za i. pololetí na úpravě hřiště bylo odpracováno 111 hodin.

V podzimní části okresního přeboru bylo sehráno do 3.11. celkem 9 mistrovských fotbalových utkání, skóre 22:23, získáno 10 bodů, což je mnohem lepší výsledek než-li v loňské sezóně.

Výstavba

-TJ Sokol Javorník zahájil u místního hřiště výstavbu kabin pro mužstvo fotbalového oddílu a ostatní účely Sokola.

-Dokončeny a kolaudovány bytové jednotky u státní dětské ozdravovny.

-Majitel čp. 44 Voldřich Ladislav Z Bošic, bytem ve Vimperku zahájil přístavbu a adaptaci rodin. domku (jde o domek po Šišpelových).

-Vintr Josef – majitel čp. 41 provedl novou střešní krytinu z červeného eternitu.

200

Mach Jan – čp. 24 dokončil oplocení domku a opěrné zdivo z přírodního kamene od státní silnice.

Voldřich Václav čp. 10 – provedl na zápraží dřevěnou verandu u vchodu do domu.

Majitelka domku čp. 27 Koubová Drahomíra provedla vnitřní stavební úpravy domku.

MNV Provedl opravu požární nádrže na Bošicích.

Na bývalých stavebních parcelách v Tejmlově – Johaníků a starý cestář zahájena výstavba 2 chat.

Zemědělství, lesní hospodářství a myslivost

Zemědělskou půdu obhospodařují Státní statky Šumava, závod Vimperk a JZD Vacov. V tomto roce statky sklízely ze svých pozemků oves kombajny – pole pod kapličkou, Roviny, u Bošic ke hradu. Sklizeň proběhla ve 2. polovině září. Na naše podmínky byly velmi dobré výsledky, oves od kombajnů byl odvážen nákladními auty na sušku do Volar. Sklizeň z těchto ploch trvala asi 1 1/2 dne – výkon na 1 kombajn v průměru 2-3 ha denně.

JZD Vacov sklízelo louky a porosty na letní krmení sběracími vozy – HORALY, včetně suché píce.

Státním lesům v našem katastru se nepodařilo zpracovat a odklidit všechny polomy způsobené sněhem

201

v březnu a dubnu.

Letos myslivecké sdružení neuvažovalo s podzimními hony na zajíce pro nízké kmenové stavy i úhyn zajíců v letní době po sklizni. Obdobná situace je i v okolních mysliveckých sdruženích a prakticky nebyly podzimní hony povoleny v celém našem okrese.

Turistický ruch

Návštěvnost Javorníku, jmenovitě rozhledny byla menší oproti minulému roku. Příčina se v nepříznivém počasí a v důsledku toho i snížení autoturistiky. V průběhu roku bylo jednáno o nástavbě rozhledny; s tím souvisí zpracování investičního úkolu a zajištění finančních prostředků.

Svatby

V červnu se provdala Jaroslava Voldřichová z čp. 10 (u Eduardů) za Karla Hladíka z Prahy, kde také trvale bydlí.

V červenci se oženil Zdeněk Daňka z čp. 5 (od Kolářů) s Řezníčkovou Libuší z Č. Budějovic, kde trvale bydlí.

Narození

Manželům Roučkovým se narodila dcera Eva. Bydlí v čp. 56 u K. a A. Voldřichů (v Hájků).

Úmrtí

V průběhu roku zemřeli občané:

Váchová Antonie z Tejmlova ve věku 94 let,

Vrtilková Tekla ze Smětu – věk 72 let,

202

Uhlířová Marie z Tejmlova – věk 73 let,

Havlíková Božena -,- 38 let,

Uhlířová Růžena z Tejmlova (u Nácků) věk 75 let,

Mach Jan Javorník (od Heřmánků) věk 76 let.

Školství

Do základních devítiletých škol Vacov – Stachy – Zdíkov dojíždí celkem 20 dětí, do mateřské školky Vacov 4 děti.

Středoškolská studia ukončili:

Mašková Hana z Bošic, Vaňková Věra, Albrechtová Hana, Vlčková Irena, Kůs Jiří (ozdravovna), Kordík Stanislav a Blahoutová Lenka.

Vysokoškolské studia ukončili:

Bejček Josef, Daňha Zdeněk.

Studující na středních a Vysokých školách:

Loatková Milenaz Bošic - Stř. pedagog. šk. Prachatice

Lopatka Zdeněk -,- - stř. prům. elektro Písek

Václavíková Alena (hájenka) – Střední zdrav. šk. Písek

Rathauská Pavla (ozdravovna) - Gymnasium Strakonice

Blahout Miroslav (od Šafářů) - stř. prům. elektro Písek

Daňha Miroslav (od Kolářů) - -,-

Vlčková Irana – Vys. ekon. škola Praha

Voldřichová Hana z Bošic – Vys. ek. šk. Praha

Voldřich Milan z Bošic . Vys. šk. stroj. Plzeň

Naši občané, rodáci z Javorníku, Tejmlova a Bošic od roku 1945-1979 jsou absolventy středních a Vysokých škol.

203

V těchto letech vykonávali, případně vykonávají politicko- hospodářské funkce v různých odvětvích národního hospodářství.

1) Bažantová Marcela – sociální škola Praha

(provd. Kadeřábková)

2) Ing. Blahoutová Marie – potravinářská fakulta

(od Šafářů)

3) Blahoutová Milena – gymnasium Vimperk

(provd. Pahorecká – od Šafářů)

4) Blahoutová Mari – učitelka

(Balkán)

5) Balhoutová Marie – hospodářská škola

(od cestářů)

6) Bahoutová Růžena – hospodářská škola

(od cestářů)

7) Grabmüller Jaroslav – střední prům. šk. staveb. Volyně

(z Balkánu) – technik MNV Vacov

8) Grabmüller Václav – staveb. prům. Volyně

(z Balkánu) – ředit. Závodu Pozemních staveb Praha

9) Grabmüllerová Jana – učitelka

(od Učitelů –provd. Kortusová)

10) Holeček František – tajemník VK KSČ Č. Budějovice

11) Hanzlík Jaroslav (Z čp. 41) tajemník KSČ za I. republiky

(popraven v koncent. táboře)

12) Ing. Hanzlík Jaroslav, stavitel (z čp. 5) podnikový ředitel n. p. Průmstav Praha

13) Hanzlík Jaroslav – podplukovník ČSLA

(z čp. 5)

204

14) Hanzlík Miloslav –podplukovník min. vnitra

(od Doktorů – čp. 41

15) Hanzlík Karel – střední staveb. prům. Volyně

(o Pausů) – projektant Pozem. Staveb Č. Bu.

16) Kraml Josef – staveb. technik . vedoucí " střediska Armabeton Praha

(z Tejmlova)

17) Kouva Václav – strojní inženýr – ČZM – Strakonice

(z Bošic od Jelínků)

18) Mašek Václav – Vysoká polit. škola

(z Bošic) tajemník OV KSČ Strakonice

19) Ing. Novotný Ivan – zemědělský inženýr

(čp. 3) zeměd. podnik Písek

20) Štruncová Alena – dětská sestra – nemoc. Vimperk

(provd. Imramovská od Ferdů)

21) Trojan Václav – kapitán ČSLA

(od Bejčků čp. 7)

22) Trojanová Hana – střed. pedagog. škola Prachatice

(od Bejčků – p. 7) ředit. mateř. šk. Strakonice

23) Uhlíř Karel – strojní prům. škola Č. Budějovice

(od Kašperů – čp. 6)

24) Uhlíř Milena – zdravotní laborantka

(od Kašperů – čp. 6)

25) Vintr Josef – prům. škola staveb. Volyně

(od Doktorů čp. 41) ředitel Stavomontáží – n. p. Poz. stavby Č. Bu.

26) Vintr Karel – podplukovník ČSLA

(od Doktorů – čp. 41

27) Vintr Miloslav – podplukovník ČSLA

(od Doktorů – čp. 41)

28) Venclík Milan – nadporučík ČSLA

(od Fýrů)

29) Vnclíková Jana – Vyšší hospodář. škola

(os Fýrů)

205

30) Venclík Stanislav – střed. prům. šk. strojní

(z Bošic)

31) Venclík Vlastomil – učitel

(z Bošic)

32) Vlčková Jaroslava – zdravotní sestra

33) Voldřichová Anna – zubnílaborantka

(z Hájku)

34) Voldřichová Jaroslava – Vyšší hospodář. škola

(od Eduardů – čp. 10 provd. Hladíková)

35) Voldřich František – podplukovník – Min. vnitra

(z Kopce)

36) Voldřich Ladislav – učitel – ZDŠ Vacov

37) Voldřich Václav st. – ředitel stát. úřadu statist. Prachatice

38) Voldřich Václav ml. – gymnasium – staveb. nástavba

(od Eduardů – čp. 10) výrobní náměstek – čs. silnice Klatovy

39) Vintrová Zdena - Vyšší hosp. škola

(od Doktorů – provd. Appeltová)

zapsal_ Daňha J.

206

Slavnostní otevření dokumentů základního kamene na kulturním zařízení – sálu dne 13.
září 1980

Doplněno podpisy 32 účastníků

207

Rok 1980

Počasí

Počátkem roku zima mírná, v měsíci únoru i bez sněhu. Výkyvy počasí se projeví až v měsíci dubnu. V noci na 25. dubna napadlo asi 60 cm sněhu, závěje na větru skoro 1 m. Tento den byl Javorník do doby prohrnování cest bez autobusového spojení. Letní počasí v normálu.

Činnost KSČ a složek NF

Složení výboru KSČ – předseda Václav Voldřich čp. 10, místopředseda Jiří Kůs čp. 97, členové – Trojan Václav, Venclík Stanislav, Dvořáková Jiřina, Kouba Václav, Voldřich Karel čp. 56.

Politická činnost byla zaměřena na splnění úkolů v rámci volebního programu v posledním roce 6-té pětiletky, dále na přípravu nového volebního období 1981-1985. Tto úkoly byly řešeny Občanským výborem a ostatními složkami NF.

Dále pracují v Javorníku tyto zájmové složky: Český svaz požární ochrany, Český svaz žen, Socialistický svaz mládeže, Tělovýchovná jednota Sokol, Český červený kříž.

V sále místního pohostinství byla provedena veřejná schůze k výročí Února, oslavy MDŽ za účasti místních

209

pionýrů. Naši občané a mládež se zúčastnili prvomájových oslav ve Vacově. Ke dni osvobození – 9. května konána celoobecní akce – pokládání věnců a kytic k památníku „Obětem fašismu“.

Z iniciativy a pod patronací ZO KSČ i všech složek NF uskutečněno dne 13.IX. otevření schránky pamětního kamene na místním sálu, který byl zabudován s dokončením stavby a předáním do užívání dne 10. srpna 1966.

Před shromážděním byla přečtena s V. Voldřichem st. uložená listina v průběhu zajišťování stavby a celá problematika výstavby. Přítomní se podepsali na tuto listinu a do této kroniky. Přítomen byl předseda ONV Prachatice s. Jaromír Prošek s manželkou, dále rodáci z Javorníku, kteří se podíleli na zajišťování této akce. Jedná se o Františka Voldřicha (z Kopce) a Ing. Jaroslava Hanzlíka z čp. 5. Dokumenty byly zpětně uloženy.

V průběhu roku uspořádal TJ Sokol několik akcí pro mládež – zimní závody na lyžích, fotbalový oddíl nadále pokračoval v okresní soutěži. Místním svazem požárníků

uspořádána „Maškara“ a Český svaz žen zorganizoval tradiční „posvícenskou zábavu“, nadílku dědy Mráze pro školní děti; ženy chození „Lucií“.

210

Budovatelská část

Závazky občanů na odpracování hodin byly nejen splněny, ale vysoko překročeny.

Provedeny úklidové práce na všech cestách,

-pokračování výstavby kabinu místního hřiště – TJ Sokol Javorník.

-V. letních měsících zahájena výstavba rekreačního zařízení – pionýrského tábora n. p. Továrny obráběcích strojů – TOS – Praha – Hostivař. Stavba je umístěna mezi čp. 56 a čp. 5, na louce, která původně náležela k nemovitostem čp. 10 (Eduardů).

Celkový náklad stavby má být asi 10 miliónů Kčs. TOS Hostivař provádí stavbu svépomocí ve vlastní režii s místními a okolními pracovníky, zejména důchodci. Vedením stavby byl pověřen Václav Lopatka z Bošic.

-L. Voldřich pokračuje na přestavbě domku čp. 44 na Javorníku.

-V. Tejmlově je pokračováno svépomocí na výstavbě 2 chat.

-Někteří naši občané – důchodci pracovali na akci „mateřské školy“ ve Vacově.

Zemědělství, lesní hospodářství, myslivost

V tomto roce Státní statky i JZD Vacov sklízeli jetelotrávy z této oblasti. V lesích při sněhové kalamitě vznikly polomy a tím i veliké škody. Stavby zvěře zvláště zajíců jsou malé, takže ani letos nebyly v rámci mysliveckého sdružení

211

Benešova Hora pořádány hony. Za člena byl přijat Jan Vintr ml. (Od Jousífků z Tejmlova), bytem Javorník 58.

Turistický ruch

Zimní době se zvýšená návštěvnost projevuje provozem lyžařského vleku, pokud jsou příznivé sněhové podmínky, v letní době tradiční návštěvu rozhledny.

Školství

Mateřské školy Vacov – Stachy navštěvují: P. a M. Grabmüllerovi, J. Vintrová, J. Kortusová, Pahorecká, Appeltová, Solusová, Ondráčková, Veselý, Veselá

ZDŠ: Bejček M., Vintr M., Vintr J., Ondráčková V., Sufčáková M – (sport. šk. Vimperk), Kordík P., Kůs V., Kůs O. – ukončil, Rathauský J., Vaňková D., Holubová, Prochákové – 3 chlapci, Vlčková Dana – ukončila, Lopatka V.

Střední školy: Blahout M., Lopatka ZD., Lopatková M., Rasthauská Pavla, Daňha Miroslav, Paul Josef, Kordík Pavel, Václavková Alena.

V učňovském učilišti – Kůs Dušan, Vlčková Dana.

Vysoké školy: Voldřichová Hana z Bošic – ukončena VŠE Praha, Voldřich Milan z Bošic ukončena VŠS Plzeň, Vlčková Irena – VŠE, Paul Jaroslav – Vysoká chemická.

Svatby

Ing. Milan Voldřich z Bošic se oženil s Jaroslavou Vlčkovou z Javorníku, Hana Mašková z Bošic se provdala za Miroslava Vadlejcha ze Zálesí; bydlí ve Strakonících.

Lenka Blahoutová čp. 28 za Zahrádku z Mníšku.

212

Narození

U trvale bydlících občanů: 0

Úmrtí

Uhlířová Marie z Tejmlova č. 22 – dne 7.1.

Přistěhování – odstěhování

Do svého domku v Bošicích čp. 40 se přistěhovali manželé Jiřina a Václav Dvořákovi.

Obsazení bytových jednotek OÚNZ – dětská ozdravovna:

-Zdena a Jiří Kůsovi – 5ti členná rodina

-Růžena a Václav Sufčákovi – 3 členná rodina

-Jaroslava a Václav Ondráčkovi – 4 -,-

-Jaroslava a Jiří Veselých 4 -,-

-Jana Allmerová řed. ZDŠ při DO

-Svatava Vizinová – učit. -,-

Do trvalého bydliště se přihlásil Miloslav Vintr Javorník čp. 41.

Odhlášky

Vaňková Věra ml. Javorník 25 – do Prahy 3, Biskupova 59

Mašková Hana – Bošice 29 – do Drážova – Zálesí č. 42

Vachová Marie + 2 děti – Javorník č. 11 – do Netvořic 8, okr. Benešov

Různé

Vedoucí prodejny Jednota – Bejčková Hedvika s Anežkou Štruncovou; v pohostinství pracují manž. Holubovi.

Zapsal: Daňha

213

Rok 1981

Počasí

Zimní období v průměrných teplotách, léto pěkné, podzim chladnější – od konce měsíce října do konce roku sníh.

Činnost KSČ a složek NF

Výbor KSČ pracoval ve složení z minulého roku. Do všeobecných voleb v měs. červnu se organizace KSČ zabývala předvolebními návrhy na kandidáty poslanců do MNV Vacov, sestavením volebního programu pro Javorník – Bošice – Tejmlov. Na těchto otázkách se spolupracovalo s funkcionáři ostatních složek.

Všeobecné volby v ČSSR do zastupitelských orgánů všech stupňů se konaly ve dnech 5. a 6. června. Z našich občanů zapsaných ve voličských seznamech se volebního aktu zúčastnili všichni v prvním dnu.

Za náš volební obvod do Místního nár. výboru ve Vacově byli zvoleni: Dvořáková Jiřina, Kůs Jiří, Kortus Josef, Trojan Václav.

Na předcházející konferenci Místního výboru KSČ ve Vacově z naší organizace byl zvolen s. Trojan Václav, s. Mašková H., s. Kůs J. a Daňha J. do revizní komise tohoto orgánu.

V průběhu roku probíhaly výroční schůze zájmových organizací s některými změnami předsedů a výborů:

SSM – předseda: Jos. Paul ml.

214

ČsPO – předseda – Kortus Josef

ČSŽ - -,- Sufčáková Růžena

TJ Sokol -,- Trojan Václav

ČsČK -,- Bejčková Hedvika

Na veřejné schůzi všech občanů v měsíci září byl zvolen Občanský výbor Javorník při MNV Vacov v tomto složení:

předseda: Kůs Jiří

místopředseda: Kortus Josef

jednatel: Dvořáková Jiřina

členové: Trojan Václav

aktivisté: Vintr Jan, Voldřichová Jar., Daňha Jos., Kordík Stanislav

Předsedou MNV střediskové obce Vacov byl zvolen s. Blahovec Václ.

Tradiční politicko- společenské akce v průběhu roku:

-oslavy výročí Února

-slavnostní schůze k MDŽ

-9. máje – celoobecní oslava výročí dne dne vítězství –pokládání věnců u pomníku „Obětem fašismu“.

-pouťový fotbalový turnaj – TJ Sokol

-maškarní průvod – požárníci

-den dětí – ČSŽ

-posvícenská zábava s tanci – ČSŽ

-vánoční nadílka dětem - ČSŽ

-chození „Lucii“ – ČSŽ

Naši mládežníci se scházejí o sobotách v místním sálu a pořádají „diskotéky“.

Fotbalový oddíl Sokola pokračuje v soutěži okres. kola.

215

Budovatelská část

Pracovní závazky našich občanů vyjádřené v hodinách – 560 hod. – odpracováno 720 hod.

-zahájeny pníce v akci „Z“ na novém lyžař. vleku,

-TJ Sokol- pokračování prací na stavbě kabin, včetně příjezdové asfaltky,

-pokračování stavby TOS Hostivař – cihelné zdivo,

-výkopová rýha pro kanalizaci od parkoviště,

-soukromí stavebníci pokračují na rozestavěných pracech – L. Voldřich čp. 44 – Javorník, v Tejmlově – 2 chaty; Vintr Jaroslav - Tejmlov 2 (u Horejšů) adaptace hosp. budovy – byty.

Zemědělství, lesy myslivost

V oblasti Javorníku a Tejmlova sklízely Státní statky a JZD Vacov traviny na senáže, na Bošicích kombajny sklizeno žito, před příchodem nepříznivého počasí nesklidily statky slámu, která tu zůstala.

V lesích v okolí Javorníku a Bošic prováděna těžba dřeva mechanizační skupinou Státních lesů – polesí Zdíkov. Po této těžbě těžkými stroji zůstává v lese značná část palivového dřeva.

Myslivci zaznamenávají v tomto roce vyšší úhyn srnčí zvěře oproti předchozím rokům a stavy zajíců se nezvýšily; vyhlášeno rozšiřování vztekliny u lišek a 3 povinné hony. Také černá zvěř doznala nižších stavů, střelen byl 1 kus na Smětu.

Turistický ruch

S ohledem na příznivou zimu pro lyžaře byl JZD Vacov opraven stávající lyž. vlek

216

VL 200, který MNV Vacov předal místní organizaci TJ Sokol. Největší návštěvnost je o sobotách a nedělích i svátcích.

Návštěvnost rozhledny kromě zimních měsíců je v průměru minulých let.

Z iniciativy funkcionářů Sokola pokračuje jednání o možnosti rekonstrukce rozhledny – nástavby, což bude prosazováno u nadřizovaných složek.

V průběhu roku byl MNV zajišťován nový vlek s větší kapacitou lyžařů, brigádně provedeny betonové patky pro osazení ocelových sloupů, provedena elektroinstalace ve výkopech, vyžděna podezdívka pod montovanou dřevěnou konstrukci u výjezdu vleku, dodávanou Dřevopodnikem – provoz Zdíkovec. Dřevěné konstrukce brigádnicky smontovány. Ve IV. Čtvrtletí dodány ocelové konstrukce, ale s ohledem na nepříznivé zimní podmínky pro montáž, veškerou snahu funkcionářů MNV Vacov se nepodařilo montážní organizaci v Ostravě přimět k dokončení prací v roce 1981.

Školství

Střední školy navštěvují:

Blahout M., Daňha M., Lopatka Zdeněk, Lopatka V., Lopatková Mil., Rathauská Pavla – ukončení, Paul Josef – ukončení, Kordík Pavel, Mašek V. m. z Bošic, Václavíková A.

V učňovském školství: Kůs Dušan, Vlčková Dana, Procházka Jar. ml.

217

Na Vysokých školách: Iraea Vlčková, v nultém ročníku Rathauská Pavla, Jaroslav Paul.

Svatby

Ing. Václav Kouba (u Jelínků) Bošice, bydlí ve Strakonících.

Irena Vlčková se provdala za Františka Staňka v Vimperka.

Kůs Jiří ml. se oženil s Jarmilou Čejkovou z Vimperka . dne 19.12.81.

Narození

Žádné u trvale bydlících občanů

Úmrtí

Kubešová Marie Javorník 26. +31.7.

Hanzlík Karel. Javorník 9 +21.10.

Přihlášky trval. pobytu

Staněk František, Javorník 50 z Vimperka.

Odhlášky z trval. pobytu

Zahrádková Lenka, Javorník 28 (u Šafářů) do Mníšku pod Brdy.

Kužník Jindřich ml. Javorník 71 do Milevska

Macholda St., Javorník 58 do Volenic, okr. Strakonice.

218

Výstřižek z novin

TEJMLOV

BOHUMIL MACH

Můj přelíbezný ŠUMAVSKÝ KRAJ, moje rodná vesničko na slunečné stráni hory Javorníku! Vracím se k tobě ve snech a ty ve mně oživuješ dávné dětství. Bosýma nohama šlapu hebkou trávu, chodím lesními pěšinami, kamenitými cestami mezi poli a pastvinami; rozbitými a okapanými palci nohou barvím oblázky omyté deštěm a zelené koberce mechu. Žiji tebou a ty ve mně žiješ tak silně, že ani pět desetiletí nás nemohlo rozloučit. Síť vzpomínek je příliš hustá, aby v ní mohla propadnout jediná příhoda dětského života. I ten zpěv ptáků nad lukami a poli. Koncerty cvrčků v jetelinách a šum větrů mezi větvemi stromů, rozechvívají síť vzpomínek elegickým ozvučením. Ranní pára stoupá nad lesy a z narůžovělých oblak na východě vystupuje slunce jako veliký rudý míč, s nímž si budou chlapi hrát po celý den.

Až jitřní svítání přetaví rudý kotouč ve zlaté slunce a to se vydá na svou dlouhou denní pouť po modré vesmírní klenbě, přivane západní vítr od krankotských lesů šedobílé mráčky a nakypří je do bochánků. V tu chvíli budou bosí pasáčkové v záplatovaných kalhotách přeskakovat žulové balvany porostlé šedivcem a volat: „Pánbůh peče chleba, pánbůh peče chleba...!“ Pak svůj hlad ukojí černými plody borůvek a ještě zelenými houlaty brusinek, jejichž trsy se usadily kolem balvanů a hrbolatých kopečků na výsluní. A v této chvíli, kdy už sluneční záře začne rozpalovat vůni jalovců, posad' se mezi ně na placatý kámen, naslouchej bzučení hmyzu i trylkům skřivánka nad blízkým bramboříštěm a dívej se k jižnímu obzoru do otevřené náruče kraje...

Zdá se ti, že mohutný masív Boubína zvedá oblohu a svými táhlými hřbety jako pažemi se opírá o nižší lesnaté vrchy se svítícími pasekami. Ve své levé paži drží homolku Bobíka a ukazuje k východu, kde se z bílých par nad tmavými lesy vynořuje temeno Libína. A před tím obzorným horským masívem terasovitě rozrývají krajinu ostrými konturami vršky a vršíčky, kopce a kopečky, až se rozpustí ve stašské kotlině – té čarokrásné dolině, kde „miláček usíná své milé na klíně“, a bílý pták, přiletěvší od hor, svými křídli rozplaší smutek a melancholii obluzující kouzelnou scenérii kraje.

Pestrá mozaika hornaté krajiny, protkaná lesy a lesíky, obílenými štíty chalup a chaloupek s červenými eternitovými a taškovými střechami, vížkami kostelů, bílými kapličkami a sloupy božích muk, šťavnatě zelenými loukami, šedými pastvišti, hnědými poli, skupinami letitých jilmů a javorů, vytváří barevnou plastickou mapu, tonoucí v modravém oparu, vystupujícího z horských potůčků a studánek, Až se ti zastaví srdce nad tou přemírou krásy a oči rozbolí! Takhle byl asi okouzlen básník Šumavy Karel Klostermann, když psal svou epopej Ze světa lesních samot či V ráji šumavském, a stejně asi i básník Ladislav Stehlík, tento putující snílek a malíř, když vzdával hold své krajině – Zemi zamyšlené...

Až se tvé oči nasytí krásy rozlité na jih od stašské doliny, nech je putovat po mlhavém obzoru k západní straně, přes vrcholky Churáňova, Popelného vrchu – Králováku, Královského kamene a Ždánova, až se před tebou otevře kouzelné přírodní jeviště, v němž dominují namodralá temena Luzného, Špičáku, Roklan a Javoru, za něž chodí spát slunce, když nad krajinou doznívají zvonce a křapláky na šíjích stračen, plav a červenek, které shánějí pastevci ke svým domovům.

A tady, v té kouzelné scenérii kraje, na jihozápadní slunečné stráni javornického vrchu, přímo pod sebou vidíš tu rodnou šumavskou vesničku, jejíž jméno je zaznamenáno jen ve starých lexikonech jako stašská osada Tejmlov, patřící kdysi do komplexu Královského hvozdu

Článek je doplněn kresbou chalupy Jana Vintra v Tejmlově od Aloise Moravce

Komunista a odborář ze Šumavy

Ani Buchenwald ho nezlomil

Javorník, Stachy, Vimperk – to je kolébka široko daleko známých šumavských zedníků, kteří za Rakouska stavěli i Vídeň, za první republiky Prahu. A tady v Javorníku se v roce 1909 narodil František Holeček. Také on se vyučil zedníkem. Pracoval v Praze, v jižních Čechách. Zkrátka, kde byla práce. A té tehdy vždycky dost nebylo. V roce 1938 pomáhal stavět v jihočeském pohraničí opevnění proti hitlerovcům. Při mobilizaci byl připraven s mnoha svými armády k boji proti nacistickým útočnickům. Františku Holečkovi a stovkám dalších tehdy však v píseckých kasárnách zbraně do rukou nedali.

Soudruh Holeček už jako mladý člověk vstoupil v roce 1931 do Rudých odborů. Byl členem a později funkcionářem jejich průmyslové sekce dělnictva stavebního, kterou vedl Antonín Zápotocký. „S ním jsem se dobře poznal, snažil jsem se co nejvíc se od něho naučit, dlouho jsme spolupracovali,“ říká soudruh Holeček.

Po demobilizaci v roce 1938 a po rozpuštění KSČ funkcionáři Rudých odborů i KSČ v Javorníku a okolí ruce v klín nesložili. Věděli o sobě, scházeli se a připravovali se na odboj. Jako instruktor ilegálního vedení strany k nim na Šumavu přijížděl zkušený funkcionář Květoslav Innemann.

„Měl odvalu a zkušenosti a hodně nám pomáhal. Spojení se mnou udržoval přes mého otce, protože já jsem jako komunistický funkcionář a člen obecního zastupitelstva za KSČ byl hodně znám. Ukázalo se to 18. března 1939, kdy jsem byl spolu s dalšími čtyři soudruhy zatčen podle seznamů, pořízených agrárníky ovládanou policií. Po výsleších mne nakrátko pustili domů, 1. září jsem byl zatčen podruhé. S prvním větším transportem našich vězňů jsem se dostal do Buchenwaldu, tam jsem zůstal do 11. dubna 1945 – pak to šlo jedno za druhým. Pracoval jsem tam, kde to potřebovala republika a žádala strana.“

Soudruh Holeček pak vypočítává, kde působil. Nejprve ve Vacově. Potom byl dva roky sekretářem OV KSČ ve Strakonících. V roce 1949 byl povolán do Českých Budějovic, kde spoluzakládal znárodněné stavební závody. Potom následovalo vedoucí místo v krajské politické škole odpovědná funkce v krajském národním výboru. Od roku 1956 do 1964 byl předsedou krajského výboru Odborového svazu státních orgánů v Českých Budějovicích. V té době jsem soudruha Holečka poznal. Byl to zásadový a obětavý člověk, který nehleděl na vlastní prospěch a vždy sloužil straně.

V roce 1964 musel odejít do invalidního důchodu. Sotva se jen trochu zotavil, už se zase dal do práce. Dnes je místopředsedou Svazu protifašistických bojovníků v Českých Budějovicích – vede též jeho lektorský sbor. Když jsme spolu hovořili, hodnotil právě průběh letošních besed s mládeží, zejména s branci:

„My, starší, musíme k mladým umět najít cestu, hovořit s nimi citlivě. Všechno, co jsme dělali a děláme, děláme pro ně a s nimi. Oni od nás přebírají, co jsme mnohdy s chybami, ale nadšeně tvořili. Další cesta bude teď jejich věcí. Samozřejmě, že my starší jim kdykoliv a kdekoliv rádi pomůžeme tak, jako nám pomáhali naši tátové a starší soudruzi v dobách našeho mládí.“

M. CIKÁN

„Popis vězně“ – zápis v kronice – rok 1945

Novinový článek

Javorničtí ochotníci

V provedení ochotnického souboru OB na Javorníku jsem shlédl představení Tylovy „Paličovy dcery“. Inscenace měla velmi dobrou úroveň po stránce herecké, režijní i scénické. Tři představení byla zcela vyprodána a přijeli i diváci z širokého okolí; někteří až ze Strakonicka. Je zřejmé, že venkovští lidé amatérské divadlo milují. Je však zapotřebí zapálených organizátorů i herců. A ty naštěstí Javorník má. V této malé obci každoročně přes zimní měsíce pilně nacvičují. Zvážíme-li, že se mnozí vrací domů na sobotu a neděli a ještě se věnují divadlu, pak oceníme jejich obětavost i nadšení pro tvrdou ochotnickou práci. Vždyť téměř z každé chalupy se podílí na této záslužné činnosti alespoň jeden občan. A to jistě není málo. Javornickým patří uznání a dík za dobře vykonanou práci. (mš)

220

Výstřižek novinového článku:

Karel Klostermann a Javorník

V letošním roce uplyne již 50 let od smrti významného šumavského spisovatele Karla Klostremanna, který 18. července 1923 zemřel ve Štěkní. Ve svých románech zobrazil

život na Šumavě a v některých z nich vylíčil i poměry na Stašsku (povídka Odyssea soudního sluhy). Tuto oblast velmi často navštěvoval. Nejstarší zatím známý písemný doklad o jeho cestách na Stašsko pochází již z roku 1898. Tehdy se vedla v hotelu U lva ve Staších kniha hostů. V ní byl i tento zápis:

„Dne 1. září 1898 dostali jsme se po třídní túře po lesích šumavských do Stachů; večer strávený ve středu rozmilých zdejších pánů zůstane nám v paměti vděčné a věrné. Jdeme na Javorník, odkud je vyhlídka, které není rovno na Šumavě nikdo z příchozích by neměl omeškat se na ni podívat. Mladý svět nás doprovází, pan hostinský, jehož kuchyně je výborná, slibuje se uvázat v úřad markytána. Nazdar všem Tu! Na zdar památce po starém zvěčnělém vlastenci Matěji Štroblovi.“ Potom následovaly podpisy Karla Klostermanna, Betty Klostermannové, Růženy Juránkové, Zdeňky Juránkové a Bedřišky Klostermannové.

Bohužel originál knihy je v současné době nezvěstný a v okresním archívu v Prachaticích je uložena pouze fotokopie tohoto zápisu.

V předvečer první světové války K. Klostermann opět navštívil Javorník, kde chtěl odpoledne promluvit k široké veřejnosti a potřebě promluvit k široké veřejnosti a potřebě výstavby rozhledny na Javorníku. Avšak 26. července 1914 kolem 12. hod. dopolední přijeli na Javorník úředníci okresního úřadu ze Sušice a přivedli mobilizační vyhlášky, které oznamovaly vypuknutí války.

Karel Klostermann ve své knize „Prázdniny na Šumavě“ popisuje výhled z Javorníku těmito slovy:

„Kdo zná vrchol Javorníku? Zajisté málo lidí, kteří nejsou z blízka. A přece odtud se otvírá nejskvělejší vyhlídka po celé Šumavě, imposantnější než ze světoznámé Kleti u Krumlova. Celé centrální i jižní horstvo leží před námi, hřbet na hřbetu, kupa na kupě, ustrnulé vlny mohutného moře zahalené modrým vzduchem, oblévané barevnými parami, houpající se ve svitu slunečním. Nádherné a vznešené, že srdce v těle skáče.

Lze tu zřítí všechny hory šumavské, holé i zdobené zeleným diadémem, blízké i daleké, zřetelné i jemně nadýchnuté, oblých i klikatých obrysů. Slunce a stíny na nich tančí, šedé mraky i bílé obláčky plují nad nimi, čistý modrý vzduch je měkce obestírá a voní...“

Prom. hist. Václav Starý

Výstřížek novinového článku:

Pro každého něco

Tělovýchovná jednota Sokol Javorník pořádá po celou zimní sezónu různé závody a turnaje. Již tradičně zahajuje tyto akce vánoční turnaj jednotlivců a přeborníka jednoty, který vyhrál ze třinácti zúčastněných Otta Švec.

Další úspěšnou akcí TJ jsou tradiční lyžařské závody v běhu na lyžích pro místní děti a mládež, které se uskutečnily v lednu za účinné spolupráce ZO SSM v Javorníku a které byly obohaceny o závod ve slalomu. V únoru byl posledními dvěma zápasy zakončen 5. ročník zimního fotbalového turnaje o putovní pohár, pořádaný TJ Sokol na počest 34. výročí Vítězného února. Domácím fotbalistům se podařilo obhájit vítězství z minulého roku a stejně tak jako jim, tak i dalším oddílům z Vacova, Zdíkova a Nezdic posloužil turnaj jako vhodná příprava na nastávající jarní sezónu. Zároveň se ukázalo, že za dobré spolupráce zúčastněných oddílů se nechá zorganizovat zimní fotbalový turnaj i v horských podmínkách. V závěru února se uskutečnil 4. ročník turnaje družstev ve stolním tenisu.

(fv)

221

Rok 1982

Počasí

V lednu 3. až 7. teploty kolem +9°C, dne 19.3. napadlo asi 20 cm sněhu, pluhovaly se silnice. Jaro bez srážek, léto teplotně nízké – v září 5. a 6. +24°C, výjimečný podzim bez srážek, což se projevilo nedostatkem vody. První sníh napadl 17. listopadu – asi 5 cm a ihned sešel. Teplota 8. prosince +11°C.

Činnost KSČ a složek NF

Výbor základní organizace pracoval ve složení z minulého roku. Práce byla během roku zaměřena na práci složek NF, volební program, politicko-výchovné akce.

Nadále zde pracují tyto složky Národní fronty

- Socialistický svaz mládeže – změna předsedy – Mach Jiří;
- Český svaz požární ochrany;
- Český svaz žen;
- Tělovýchovná Jednota Sokol;
- Český červený kříž.

Během roku konány společensko-politické akce:

- veřejná schůze k výročí Února;
- slavnostní schůze k MDŽ v sále;

-celoobecní oslavy „Dne vítězství – 9.V. s průvodem a pokládání věnců k památníku“Obětem fašismu“;

-fotbalové turnaje;

-posvícenská zábava s tanci v krojích - 27 11. – účast asi 300 lidí (Původní

222

termín odložen o týden s ohledem na celostátní smutek k úmrtí L. I. Brežněva).

-„Chození“ Maškar a Lucíí;

-vánoční nadílka dětí; akce TJ Sokol pro mládež – zimní fotbalový turnaj, lyžařské závody pro mládež – soutěž ve stolním tenise.

Budovatelská část

Závazek našich občanů na odpracování hodin při akcích MNV byl vysoko překročen

-dokončení kanalizace pod parkovištěm u prodejny Jednoty k silnici na Bošice; MNV;

-provozně a montážně dokončen nový lyžařský vlek; MNV;

-TJ Sokol . dokončena výstavba kabin na hřišti;

-místní mládežníci prováděli vnitřní úpravy klubovny v budově Nár. výboru;

-u Javoriny postavena NV čekárna ČSAD, dřevěnou konstrukci dodal Dřevopodnik – provozovna Zdíkovec – úprava podloží, nátěry a pod. – brigádně našimi občany;

-pokračuje výstavba pionýrského tábora n. p. TOS Praha Hostivař;

-u rozhledny postavena zděná budova pro účely Min. vnitra, včetně kabeláže elektro;

-rozšíření automatické telefonní sítě z našich stanic dalšími předčísly –prakticky se přímo volá i Praha a ostatní kraje.

Soukromí stavebníci

Vintr Josef čp. 41 – přístavba u rodin. domku;

Voldřich Lad. čp. 44 – pokračuje v adaptaci;

v Tejmlově se pokračuje na stavbě 2 chat;

Mašek Václav z Bošic – postavení kovového pařníku na zeleninu.

223

Zemědělství, lesy, myslivost

V tomto roce sklízely z pozemků Státní statky – farma Benešova Hora i JZD Vacov většinou traviny zejména na senáži i suchou pící. V Tejmlově a pod Bošicemi sklizeny ovsy kombajny.

V okolních lesích zpracovávají mechanizační četou Státních lesů jednak polomy a odvážena poměrně velká těžba užitkového dřeva – kulatiny. Místo nemocného lesníka Miloslava Václavíka pracuje na úseku Javorníka – polesí Zdíkov – technik Frant. Adámek, bytem Zdíkov.

Po stránce myslivosti se projevuje i u nás úbytek veškeré užitkové zvěře, zvyšují se stavy „škodné“ zejména káňat, která jsou celostátně ve volné přírodě hájena. Káňata působí škody na domácích holubech a slepicích. V srpnu byla u domku manž. Kužníkových střelena liška a po kontrole veterináři zjištěna vzteklna. Obdobné případy byly i v okolních obcích a následně zde byla ONV vyhlášena oblast vztekliny u lišek, včetně kontumace psů a koček volně pobíhajících a informování veřejnosti vyhláškami.

Turistický ruch

Výstavbou rekreačního zařízení v okolí Javorníku v sousedních osadách projevuje se v letní i zimní době vysoká návštěvnost, což má i negativní dopad na přírodu, klid v lesích. Usilujeme o zvýšenou ochranu

224

přírody v Národním výborem i okresními orgány.

Návštěvnost rozhledny poněkud poklesla z důvodu omezeného výhledu přes lesní porosty. Funkcionáři tělovýchovné jednoty Sokol Javorník usilují o návstavbu rozhledny ve spolupráci s Národním výborem, okresními orgány tělovýchovy a ČSTV Praha.

Při dobrých sněhových podmínkách byl v provozu původní lyžařský vlek nejen o sobotách a nedělích, ale i během týdne, což využívaly školy v přírodě z pohostinství a okolí.

Školství a kultura

Mateřskou školu navštěvovali:

Michal Appelt, Josef Appelt

Základní školu ve Vacově ukončili:

Bejček Miroslav, Procházka Jaroslav, Markéta Sufčáková

Střední školy ukončili s maturitou:

Václavíková Alena – střední zdrav. škola v Písku, Lopatka Zdeněk – stř. prům. školu elektro v Písku.

Vysoké školy – Pavla Rathauská – nástup na farmac. Fakultu Hradec Králové.

Relace v Čs. rozhlasu

Začátkem měsíce prosince přijela do ozdravovny redaktorka Českosl. Rozhlasu České Budějovice s. Honsová se záměrem natočit pásmo o pobytu dětí a o historii Javorníku. S dětmi a zaměstnanci byla natočena beseda o pobytu dětí, včetně denního programu, učení a vycházek.

225

Při návštěvě pracovníků Čs. rozhlasu byl požádán kronikář, aby následně zadal některé údaje o vzniku a historii Javorníku – asi 1 stránka psacím strojem.

Po dohodě s ředit. školy Janou Allmerovou z ozdravovny. Která zpracovávala historii místní, i okolních škol pro odbor školství ONV v Prachaticích, byla zaslána na Čs. rozhlas v Čes. Budějovicích následná stručná zpráva o historii.

Vznik osady Javorník se klade do doby osidlování šumavských hvozdů v 17. a 18. století. Jako první jsou uváděny v r. 1654 dva samostatné dvorce, jeden v Tejmlově, jeden v Javorníku. Tyto první samoty, vybudované lesními dělníky, kteří obdělávali horská políčka, dali vznik základů dnešního osídlení. Jméno obce je odvozeno od jména hory, na jejímž východním svahu se rozkládá. K obci patřila i osada Tejmlov, položená na svahu Javorníku směrem k jihu. Její název je patrně odvozen od jména prvních osadníků.

Obec byla v době svého vzniku i později závislá hlavně na těžbě a zpracování dřeva. Málo úrodná, kamenitá půda a drsné povětrnostní podmínky způsobovaly, že zemědělství mohlo být pouze doplňkem, nikoli hlavním zdrojem obživy obyvatel. Stejně jako z okolních obcí, tak i z Javorníku odcházeli obyvatelé za prací do světa. Odchod mužů za

226

prací ovlivňovat další rozvoj oblasti v kladném i záporném smyslu. Nedostatek mužských pracovních sil vedl k tomu, že zatímco místní zedníci stavěli Vídeň, Prahu i ostatní světové metropole, jejich vlastní dřevěné domky chátraly, výstavba cest a silnic zůstávala také pozadu za vnitrozemskými oblastmi. Naproti tomu kladným přínosem nebyl jen příliv peněz, jež většinou pomohly rodinám pouze zaplatit dluhy a přežít zimu. Bylo to i sociální a politické uvědomění, zvyšování kvalifikace, pokrokový názor na svět i na život, který sezónní dělníci přenášeli do rodných obcí. Obyvatelstvo v této oblasti bylo vždy české s pěkným, uvědomělým vztahem k rodnému kraji, jeho národním i kulturním tradicím. Vše co poznamenalo historii našeho státu, promítalo se i do těchto malých horských obcí a mělo zde své kladné i záporné důsledky.

V roce 1933 – na 25. června zorganizovala Komunistická strana tábor lidu na protest proti nesnesitelným životním podmínkám. Sešlo se zde asi 300 účastníků z celého okolí. Tábor lidu byl zakázán, důvěrná schůze podle shromažďovacího zákona rozpuštěna za

přítomnosti četnické asistence. Po vyklizení schůzové místnosti se sešla většina účastníků na pastvinách pod lesem, kde se tábor lisu konal do doby, než se podařilo četníkům přítomné rozehnat. Vystoupení nespokojeného lidu mělo soudní dohru v Kašperských Horách a Klatovech, zejména pro organizátory tábora lidu.

227

Z okolních starých obecních kronik a z vyprávění starých občanů je známo, že o výstavbu rozhledny bylo usilováno od dob c. k. Rakouska. Dne 26. července 1914 měl na Javorník přijet spisovatel K. Klostermann spolu s představiteli Sušicka za účelem projednání záměrů výstavby rozhledny na hoře Javorník. Při jízdě na Javorník v kočáře, taženým koňmi začaly vyzvánět zvony – vypukla první světová válka. Samotná výstavba rozhledny byla zahájena v r. 1937 a 28. srpna byla slavnostně zpřístupněna veřejnosti

Mnichovská dohoda a její důsledky se projeví v Javorníku stejně jako na ostatním území, které nebylo připojeno k Německu. Hora Javorník se stala nejvyšším vrcholem okleštěného území státu. Nastal zde mocný rozmach turistiky a lyžařství. Podíl na tom měla samozřejmě i nově vybudovaná rozhledna. Strakonický okres, ke kterému byl Javorník později připojen, se ujal plánovitého řešení turistiky. Zahájila se výstavba velké turistické chaty, která měla zajistit dostatečnou ubytovací kapacitu. Hlavní budova byla dokončena v r. 1940 a následně byla zahájena přístavba. Chata byla uvolněna pro německé děti, později pro uprchlíky. Po skončení II. světové války budovu převzalo Ministerstvo zdravotnictví a po vnitřních úpravách a vybavení slouží od r. 1947 našim nejdražším – dětem – do dnešní doby.

Historie osad na úbočí Javorníka není jen zajímavá, ale i velmi poučná. V chudém horském kraji měli místní obyvatelé v minulosti pouze

228

jednu jistotu – vlastní tvrdou práci. Obživa rodiny byla zde obtížnější než ve vnitrozemí a k vytrvání v těchto podmínkách bylo třeba velké lásky k rodnému kraji, houževnatosti a usilovné zvelebující práce. Mnohem později než do níže položených oblastí sem pronikaly vymoženosti techniky, které postupně i místním usedlíkům ulehčovaly život. Teprve po osvobození v roce 1945 a hlavně po vítězství socialismu v naší vlasti se tato oblast vyvíjí stejně, jako ostatní části našeho státu.

To, co dříve bylo brzdou jejího rozvoje, chladné, drsné podnebí, horská příroda a husté lesy, stává se zdrojem krásy, radosti a odpočinku pro tisíce turistů, kteří tuto oblast každoročně navštěvují.

Záleží teď na nás, jak dokážeme pokračovat v práci minulých generací, plně využít toho, co nám zanechaly a dále jejich odkaz rozvíjet ku prospěchu všech.

P. S. „Žádaná perlička“:

„Co provedl chalupník, chtěl-li se alespoň na čas zbavit vlastní ženy?!“

Při svážení sena z lesních louček, tehdy většinou malým selským vozem, taženým 1 nebo 2 kravkami, poslal ženu na vůz, aby „rovnala „ seno po návidlích! Sám seno sbíral vidlemi z kopo a podával ne vůz.

Říká ženě „dvakrát sem nepojedeme, zakládej to pořádně a utáhneme to pauzou!“ Po naložení fůry sena podal ženě konec pavuzy, na předku vozu zajistil řetízkem a praví, „Dobrá a teď“

229

mačkej shora, ať to můžu vzadu pořádně utáhnout a nepadá nám seno!“ Žena se položila na druhý konec pavuzy vzadu vozu – ta se prohýbá jako luk – chalupník táhne ještě provazem „seňákem“ dolů a – prásk – rána – létají třísky a žena mrštěná pavuzou letí přes fůru sena i kravky jak holubička! Pověst praví, že ji děti hledaly 3 dny, než-li přišli všichni společně domů.

Jak dnes?! – Souprava značky „HORAL“

„PAVUZA“ – slabší kmen stromu, zbavený kůry, delší než-li vůz; po naložení sena se dává středem vozu a stahuje silným provazem – „seňákem“ – k zamezení ztráty sena z vozu.

Upravená relace byla vysílána Čs. rozhlasem dne 26. prosince od 13.00 – 14.00 hod. Naši občané, kteří zde hovořili – MUDr. Rathauská Jiřina, Allmerová Jana, Kůsová Zdena, Daňha Josef.

Narození

Voldřichová Petra – 19.2. ve Vimperku, bydliště Javorník 50 (u Vlčků).

otec: Ing. Milan Voldřich z Bošico

matka: Jaroslava, rozená Vlčková.

Úmrtí

Mašková Marie – zemřela 28.11.82 v Bošicích, věk 80 let; občanský obřad ve Vacově.

Svatby

-Machová Alena z Javorníku – provdána dne 12.6.82 na MNV Vacov za Františka Hodinu z Vacova.

Václavík Jiří – oženil se dne 18.8.82 na MNV

230

ve Vacově s Olgou Novákovou z Nezdic.

-Kůs Jiří ml. – oženil se dne 19.12.1981 na MěNV ve Vimperku.

-Václavíková Alena provdána dne 18.9.82 na MěNV v Sušici za Františka Reindla ze Sušice.

Přistěhování

Reindl František, nar. 30.9.1958 ze Sušice na Javorník čp. 8 – pracuje u Státních lesů.

Odstěhování

Vintr Miloslav z Javorníka č. 41 do prahy 8, Služská 1004 – dne 24.2.82

Kůs Jiří ml. z Javorníka č. 73 do Vimperka Čelakovského 400 – dne 24.3.82.

Václavík Jiří z Javorníku č. 8 do Nezdic č. 91, okr. Klatovy.

Obchod – služby:

V prodejně Jednoty pracuje Bejčková Hedvika – ved. prodejny a Štruncová Anežka.

V pohostinství Jednoty – změna vedoucího – odešel J. Hajný s manželkou do Husince; nový vedoucí Sláma Karel (rodák z Úbislavi od Koubců), dříve pracoval v Blatné.

Přílohu kroniky tvoří soubor fotografií získaných od místních občanů – fotoamatérů, uložených do pořadače ze slídy a tyto jsou uspořádány v časovém sledu. S uzavřením kroniky tohoto roku je 60 stránek fotografií.

231

Výstřižek novinového článku:

RÁDKY Z HISTORIE

Karel Klostermann a Javorník

V letošním roce uplyne již šedesát let od smrti významného šumavského spisovatele Karla Klostermanna, který zemřel ve Štěkni 16. července 1923. Ve svých románech podal Klostermann obraz života šumavských obyvatel v povídce Odyssea soudního sluhy vylíčil i poměry na Stašsku, které často navštěvoval. Zatím nejstarší písemný doklad o jeho cestách na Stašsko pochází z roku 1898. Tehdy se vedla v hotelu U lva ve Stachách kniha hostů, v níž byl i tento zápis:

„Dne 1. září 1898 dostali jsme se po třídní túře po lesích šumavských do Stachů; večer strávený ve středu rozmilých zdejších pánů zůstane nám v paměti vděčné a věrné. Jdeme na Javorník, odkud je vyhlídka, které není rovno na Šumavě nikdo z příchozích by neměl omeškat se na ni podívat. Mladý svět nás doprovází, pan hostinský, jehož

kuchyně je výborná, slibuje se uvázat v úřad markytána. Nazdar všem Tu! Na zdar památce po starém zvěčnělém vlastenci Matěji Štroblovi.“ Potom následovaly podpisy Karla Klostermanna, Betty Klostermannové, Růženy Juránkové, Zdeňky Juránkové a Bedřišky Klostermannové. Bohužel originál knihy je v současné době neznámý a v Okresním archívu v Prachaticích je uložena pouze fotokopie tohoto zápisu.

Karel Klostermann opět navštívil Javorník v předvečer první světové války. Chtěl zde promluvit k široké veřejnosti o potřebě výstavby rozhledny na Javorníku. Avšak 26. července 1914 kolem 12. hod. dopolední přijeli na Javorník úředníci tehdejšího okresního hejtmantství ze Sušice a přivedli mobilizační vyhlášky, které oznamovaly vypuknutí světové války.

Ve své knize Prázdniny na Šumavě Karel Klostermann popsal výhlídku z Javorníku takto:

„Kdo zná vrchol Javorníku? Zajisté málo lidí, kteří nejsou z blízka. A přece odtud se otvírá nejskvělejší vyhlídka po celé Šumavě, imposantnější než ze světoznámé Kleti u Krumlova. Celé centrální i jižní horstvo leží před námi, hřbet na hřbetu, kupa na kupě, ustrnulé vlny mohutného moře zahalené modrým vzduchem, oblévané barevnými parami, houpající se ve svitu slunečním. Nádherné a vznešené, že srdce v těle skáče. Lze tu zřítí všechny hory šumavské, holé i zdobené zeleným diadémem, blízké i daleké, zřetelné i jemně nadýchnuté, oblých i klikatých obrysů. Slunce a stíny na nich tančí, šedé mraky i bílé obláčky plují nad nimi, čistý modrý vzduch je měkce obestírá a voní...“

Myšlenka na postavení rozhledny na Javorníku smrtí Karla Klostermanna nezanikla. Zůstala stále živá a posléze došlo k postavení rozhledny, která byla předána svému užívání v roce 1938. V roce 1968 byl postaven ve Javorníku i Klostermannův pomník. Tak alespoň tímto způsobem byl naplněn odkaz Karla Klostermanna na Stašsku. (vs)

Výstřižek novinového článku:

Ocenění celoživotní práce

Třicet let za pultem

V roce 1949 nastoupila za pult v prodejně SD Jednota vyučená prodavačka Hedvika Bejčková. Po celou dobu – více než třicet roků – zůstala věrná svému povolání, Jednotě a od roku 1951 i vesnické prodejně na Javorníku, kde působí jako vedoucí. Za celé toto dlouhé období byla vždy hodnocena jako jedna z nejlepších pracovnic a vedoucích prodejen SD Jednota na okrese. Její pracovní úsilí, poctivost a dobré výsledky byla vždy

vzorem dalším pracovníkům našeho družstevního maloobchodu. Je zcela samozřejmé, že a prodejně, kterou vede, nebyly nikdy shledány žádné nesrovnalosti a kontrolní orgány vždy odcházely s pozitivním zjištěním, že tam, kde si váží své práce, kde si váží zákazníků, je výsledkem oboustranná spokojenost. Náročná práce i pracovní doba nebyly nikdy pro soudružku Bejčkovou překážkou v angažovanosti ve veřejné práci. Aktivně se zapojila ve společenských organizacích Národní fronty, zejména v Revolučním odborovém hnutí, v Českém svazu žen a v Českém červeném kříži. Další svůj čas věnovala i výkonu různých funkcí v SD Jednota. Za zdůraznění stojí i ta skutečnost, že řádně vychovala své čtyři děti.

V této době odchází soudružka Hedvika Bejčková na zasloužený odpočinek. Při této příležitosti ji v úterý 27. září přijal na ústředí SD Jednota ve Vimperku tajemník OV KSČ Eliáš Kubiš, v přítomnosti předsedy ZO KSČ Karla Ladýře, předsedy ZO SSM a člena výboru ROH Zdeňka Filipa, místopředsedy SD Jednota Václava Martana a dalších vedoucích pracovníků družstva poděkoval soudružce Bejčkové jménem okresních orgánů za dlouholetou poctivou práci. Připomněl vysoký stupeň společenské důležitosti práce v obchodě, která bezprostředně zabezpečuje hospodářskou politiku KSČ mezi občany a do značné míry působí ke spokojenosti všech obyvatel. Zdůraznili současně, že naši pracující mají za svou dobrou práci nárok na nejlepší služby a ocenil, že náš obchod disponuje takovými pracovníky, jako je soudružka Bejčková. Poděkoval rovněž za vzorné plnění dobrovolně převzatých povinností ve veřejné práci a v organizacích NF.

Předal pak Hedvice Bejčkové vyznamenání Za obětavou práci pro socialismus, propůjčené prezidentem republiky a blahopřejný dopis okresního výboru KSČ. Jménem vedení SD Jednota poděkoval soudruh Martan. Společně popřáli soudružce Bejčkové hodně zdraví a spokojenosti do dalších let života.

(zh)

Článek je doplněn fotografií s portrétem Hedviky Bejčkové.

232

Rok 1983

Počasí

Začátkem roku – leden byl teplotně nad normálem. Denní teploty až +10°C do 13.1. Začínají rašit keře, u zdrojů vody se zelená jarní tráva. Dne 30.ledna byla sněhová bouře s blesky, odpolední teplota 5°C. Ještě březen byl teplotně vysoko nad 0oC během dne.

Sníh padal až 15.4. – asi 15 cm, což si vyžádalo pluhování silnic. Květem teplotně až 22°C, v červnu teploty od 13. – až 17.6. ráno jen 3-4°C, v červenci od 18. až 22.7. ráno +18°C a během odpoledne až +30°C. V tomto období prakticky žádné deště, letní nejvyšší teplota dne 31.7. – ve stínu +33°C. Letní srážky až 1.8., kdy se přehnala větrná smršť s bouří a trvala asi 30 minut. Byly způsobeny polomy v lesích i na ojedinělých stromech u domků. Do konce roku minimálně srážek, prakticky nebyla trvalá sněhová pokrývka, což způsobilo nedostatek pitné vody i vysychání dříve vydatných pramenů.

Činnost KSČ a složek NF

Dne 26.2. se konala výroční schůze ZO KSČ. Kde byl zvolen i nový výbor ve

složení: s. Dvořáková Jiřina

s. Kouba Václav

s. Kůs Jiří

s. Sufčák Václav

s. Trojan Václav

s. Venclík Stanislav, s. Voldřich Karel

233

Předsedou Základní organizace KSČ byl zvolen Trojan Václav, dosavadní dlouholetý předseda JZD Vacov. Tuto funkci skončil v únoru odchodem do důchodu a novým předsedou JZD Vacov byl zvolen Ing. Zloch z Vacova.

Dne 12.3. byla místní konference KSČ ve Vacově, kde bylo delegováno z Javorníku 8 členů. Do místního výboru – okresního orgánu byl zvolen V. Trojan, revizní komise Hana Mašková, Kůs Jiří, Daňha Josef.

Práce KSČ, Občanského výboru a ostatních složek NF byla orientována zejména na politicko-výchovnou činnost a plnění volebního programu pro osadu Javorník.

V tomto roce pracovaly tyto organizace:

-Socialistický svaz mládeže – předseda Mach Jiří

-Česká svaz žen – předs. Sufčáková Růžena

-Český svaz požární ochrany . předs. Kortus Jos.

-Tělovýchovná jednota Sokol – zde došlo ke změně předsedy. Za V. Trojana převzal funkci předsedy Ondráček Václav.

-Český červený kříž – předs. Bejčková Hedvika

v průběhu roku pořádány společensko-politické akce:

- veřejná schůze KSČ k výročí Února,
- oslava MDŽ, kde byla účast asi 50ti občanů, včetně mládeže,
- celoobecní oslavy „Dne vítězství“ – 9.5. za účasti školní mládeže zVacova, funkcionářů i občanů u památníku „Obětem

234

fašismu.“

- fotbalové turnaje sportovního oddílu TJ Sokol
- tradiční posvícenská zábava Svazu žen s tanci v krojích, tombolu a hnětynkami.
- průvod „Maškar“ a chození „Lucií“.

Budovatelská část

Závazek našich občanů na odpracování hodin při akcích MNV byl splněn. Práce byly zaměřeny na:

- úklid a úpravu veř. prostranství,
- oprava komínů v budově MNV,
- TJ Sokol – úpravy hřiště a brankoviště,
- pokračuje výstavba pionýrského tábora TOS Hraha – Hostivař.

Soukromí stavebníci:

- Vintr Josef – Appeltovi – pokračování v přístavbě u rodin. domku čp. 41,
- Voldřich Ladislav – pokračuje v adaptaci a přístavbě rodin. domku – čp. 44,
- Dvořák Václav – Bošice – postavení kovového pařníku na zeleninu,
- Albechtová Jiřina – pokračuje ve stavebních úpravách na původním sarém domku,
- Kužník Jindřich – rozšíření verandy u domku a oplocení parcely,
- Kraml Josef, Tejmlov – staveb. opravy rekreační chalupy

Zemědělství, lesnictví, myslivost

Z pozemků v Bošicích, Javorníku a Tejmlově sklízely Státní statky žito

135

kombajny a JZD Vacov travina strojním pokosem na senáž a suchou píci.

V lesních porostech prováděna těžba kulatiny, včetně polomů a vývrátů, přesto značná část užitkového dřeva zůstává v lesích bez užitku a znehodnocuje se tlením.

Členové mysliveckého sdružení „Benešova Hora“ ulovili v katastru Javorníku, Tejmlova 2 ks. Jelení zvěře a 1 bachyňku o váze asi 50 kg. Oproti minulým létům zaznamenali určitý vzestup stavu zajíců, hony na zajíce ani v tomto roce nebyly. V rámci okresu byla ukončena integrace honiteb. Zůstává nadále myslivecké sdružení Benešova Hora a byla uzavřena smlouva o pronájmu honitby se Státními statky, Šumava, závod Vimperk na 10 let. Hranice honitby doznaly určitých změn a nyní tato společnost obhospodařuje asi 1.550 ha.

Nadřízenými orgány státní správy bylo vyhlášeno chráněné území pod Smětem (Vrtilkou) směrem k Závírce. Pracovníci Státní ochrany přírody (ONV Prachatice) značili tabulkami 2 parcely „Chráněné území“. Jedná se převážně o květenu a porosty.

Turistický ruch

Návštěvnost Javorníku má vzrůstající tendenci i vlivem výstavby – budovaného pionýrského tábora TOS – Praha Hostivař a také více letních hostů v rodin. domcích, zejména z NDR.

Pokračovalo jednání zástupců TJ Sokol

236

Javorník s nadřízenými institucemi ohledně nástavby rozhledny.

Nový lyžařský vlek je koncem roku před dokončením. Vzhledem ke špatným sněhovým podmínkám lyžařské vleky ve IV. Čtvrtletí prakticky nebyly v provozu.

Obchod a služby

Z místního pohostinství odešel před koncem roku K. Sláma, funkci vedoucího převzala Jitka Cibulková dočasně do příchodu nového vedoucího Ouřady Josefa. V prodejně Jednota vedoucí Hedvika Bejčková, místo nemocné A. Štruncové vypomáhá na poloviční úvazek M. Blahoutová (Šafářů).

Školství

Mateřskou školu ve Vacově navštěvovali:

Appelt Michal, Appelt Josef

Základní školu ve Vacově ukončili:

Ondráčková Vladěna

Střední školy navštěvují:

Kordík Pavel – Strojní prům. škola Strakonice, Sufčáková Markéta – Gymnázium Prachatice, Bejček Miroslav – Střední lesnická škola Písek, Ondráčková Vladěna – Střední ekonom. škola Č. Budějovice, Mašek Václav z Bošic – střední prům. škola Písek, Lopatka Václav – Střední prům. škola Volyně, Vaňková Dana – Střední zdravot. škola Písek, Sládková Lenka – Střední prům. škola Volyně.

Učební poměr ukončili: Kůs Duša, Vlčková Dana.

V základní vojenské službě – Mach Stanislav – II. rok, Paul Josef – I. rok, Kužník Jindřich I. r.

237

Narození:

9.1. Sufčáková Vendula v Prachaticích

30.9. Grabmüller Jan ve Vimperku, bydliště Javorník 40 (matka Hana, rozená Albrechtová)

Úmrtí:

22.1. Potužník František z Bošic 11 – zemřel ve Vimperku (občanský pohřeb ve Vacově),

13.3. Kužníková Milada z Javorníku 71 – zamřela ve Vyšším Brodě (občanský pohřeb ve Stachách),

9.4. Vintr Adolf z Bošic 15 (Krankoťák) – zemřel ve Vimperku,

6.6. Vrtilková Anastázie z Tejmlova 38, (stará škola) – zemřela ve Vimperku – občanský pohřeb.

Svatby:

žádné

Přistěhování:

žádné

Odstěhování:

31.1. Milena Veselá, rozená Lopatková z Bošic do Stašína 116, okr. Klatovy,

14.6. Ing. Voldřich Milan a Jaroslava a dcerou Petrou z Javorníku 50 (od Vlčků) do Strakonic, Stavbařů 208,

5.8. Marie Hadová z Bošic 45 do Přerova I. – město, Jeremenkova 32,

6.10. František Staněk a Irena z Javorníku 50 (od Vlčků) do Vimperka II., Palackého 375,

3.11. Ing. Hana Voldřichová z Bošic 43, do Volyně, Palackého 107.

238

Rok 1984

Počasí

Sníh napadl až po polovině ledna, kdy klesly teploty až na -12°C a sněhu bylo v průměru 50 cm. Sněhová pokrývka se udržela asi do 25. března a do této doby byl v provozu lyžařský vlek. Dne 30.3. napadlo asi 30 cm nového sněhu, ráno byla teplota kolem 0°C . Poslední sněhový poprašek byl ještě 12. května a ranní venkovní teplota se pohybovala kolem 0°C . Letní období bylo srážkově chudé s malými dešťovými srážkami a MNV byl vyhlášen zákaz stříkání zahrádek a mytí autovezidel ze státního vodovodu. Poslední čtvrtletí roku teplotně nad normál, prakticky do konce prosince nebyl sníh. Dne 7. listopadu v poledne naměřeno ve stínu $+14^{\circ}\text{C}$.

Lesní požár – místní název „Štouralů les“

V odpoledních hodinách dne 3. září jel ze Stachů zaměstnanec státních lesů František Solus a pod silnicí před výjezdem z lesa k Tejmlovu zpozoroval vznícení lesa, kde tohoto dne pálily pracovnice Lesů klest. Ve vesnici upozornil požárníky i sirénou a telefonicky MNV Vacov. Zásluhou rychlého požárního zásahu, zejména příjezdem cisterny požárního sboru Vacov byl požár zlikvidován a následně se na místo požáru dostavily i požární sbory ze Stach, Zdíkova a další. Požární cisterny jezdily pro vodu do vodárny ozdravovny. Škodu na lesních porostech nevznikly velké.

239

Činnost KSČ a složek NF

Výbor ZO KSČ pracoval ve složení z minulého roku. Změna nastala ve funkci jednatele. Na vlastní žádost byla uvolněna J. Dvořáková a tuto funkci vykonává H. Mašková z Bošic.

Činnost místní organizace KSČ, Občanského výboru a složek Národní fronty byly zaměřena na splnění daných záměrů volebního programu pro tento rok:

Nadále jsou v Javorníku tyto organizace:

- Občanský výbor – předseda Jiří Kůs;
- Socialistický svaz mládeže – předs. Jiří Mach;
- Český svaz žen – předs, Růžena Sufčáková;
- Český svaz požární ochrany – předs. Josef Kortus
- Tělovýchovná jednota Sokol – předs. Václav Ondráček;
- Český červený kříž – předs. Hedvika Bejčková.

Během roku byly pořádány tradiční akce za spolupráce všech složek –

-veřejná schůze KSČ k výročí Února;

-oslavy MDŽ v sále pohostinství;

-oslavy Dne vítězství u památníku „Obětem fašismu“ – 9.5. V tomto roce byla zaznamenána velká účast občanů z Vacova a mládeže;

-fotbalový oddíl TJ Sokol pokračuje v okresní soutěži;

-posvícenská zábava Svazu žen s tanci v krojích, dále maškarní průvod a opětné chození „Lucii“.

-TJ Sokol pořádal akce pro mládež a školní děti.

V I. čtvrtletí Svaz žen ve spolupráci se Sokolem každé úterý cvičily v sále – instruktor V. Ondráček.

240

Budovatelská část

Závazky složek a občanů byly orientovány na úpravy a úklid veřejných prostranství, mládežníci si opravovali klubovnu v budově národního výboru. Během roku jednali zástupci Sokola o nástavbě rozhledny s nadřízenými orgány a MNV Vacov usiluje o rekonstrukci budovy nár. výboru čp. 58, kde je společenská místnost a kancelář, místní knihovna a bydlí zde rodina Kordíkova, Vintrova a odstěhoval se Kopecký Karel s rodinou do Benešovy Hory – pionýrský tábor Fezko Strakonice, kde pracuje jako údržbář. Dřevěné stropy – stropní dřevěné trámy dle zjištění zástupců MNV jsou narušeny hnilobou a u obvodních zdí byly stropy podsloupkovány v přízemí.

V měs. červnu byla provedena kolaudace pionýrského tábora TOS – Praha – Hostivař a od začátku prázdnin je toto zařízení v provozu. Z místních občanů zde pracují – Mašková Anna z Bošic, Vlčková Jaroslava, Lopatka Václav z Bošic; vedoucím je Škopek Jaroslav z Vacova.

Stavební úpravy prováděl na jřišti TJ Sokol a dokončovaly se práce – terénní úpravy na lyžařském vleku. V Javorině (rekr. střed. KÚNZ) předěláno topení – místo nafty na elektrické vytápění.

Soukromí stavebníci:

-Voldřich Ladislav – rozšíření rodin domku čp. 44;

-Voldřich Václav čp. 10 – nový dřevěný štít na obytné budově;

-Bejčková Hedvika – rozšíření verandy a oplocení parcely, naproti domku postavení

241

- dřevěné kůlny pro hospodářské účely;
- Daňha Josef – oplocení parcely od silnice a rekr. střediska TOS;
- Uhlíř Jiří čp. 6 – adaptace kůlny ve dvoře a rekreační objekt;
- JUDr. Karel Skříček – zahájení výstavby domku v Bošicích na místě vyhořelého stavení Rybkových;
- Půbal Václav a Jirouš Vilém – dostavba dvou rekreačních chalup v Tejmlově.
- v Tejmlově další úpravy rekreačních chalup – Josef Kraml, J. Uhlíř, k. Stach.

Zaměstlavství – lesnictví – myslivost

Na Bošicích, Javorníku a Tejmlově sklízely Státní statky kombajny ječmen. Pozemky JZD Vacov sklizeny na senáž během 2 dnů při pěkném počasí.

Ze strany občanů se rozšiřuje chov domácího zvířectva, zejména vepřů a ovcí. Soukromě dosud hospodaří Vrtilka Jaroslav ze Smětu.

Sklízené seno a otavy ze zahrad a luk našich občanů se prodává JZD Vacov – t. zv. Metrákové seno za 1 q Kčs 120,-. Ročně vykoupí JZD z Bošic, Javorníka i Tejmlova asi 150 – 200 q sena. Domácích porážek vepřů v r. 84 asi 9; (Bošice – Javorník – Tejmlov) chov ovcí u občanů – asi 37.

V okolních lesích prováděna těžba kalamitního dřeva a výsadba stromků pod hřištěm, na Vrchách.

Po několika letech byl proveden odstřel zajíců. "Mysliveckému sdružení Benešova Hora – plán 18; uloveno 15 zajíců. V jarních měsících byl značný úhyn srncí zvěře zvláště v úseku Úbislav – Šebestov. Našlo se asi 20 ks již v rozkladu a příčina

242

úhynu je způsobena chemickými postřiky „Damem“ v nesprávné koncentraci při ošetřování plodin na jaře.

Turistický ruch

Návštěvnost Javorníku se zvýšila oproti minulému roku jednak provozem pionýrského tábora TOS – Hostivař, vyšší kapacitou lyžařského vleku i rozšířením a vybavením nových rekreačních zařízení v okolí Javorníku (Lhota ⁿ/Roh. Pionýrský tábor Benešova Hora a j.). Z hlediska místních občanů se tato přechodná koncentrace lidí projevuje čekáním na nákup v prodejně potravin, u pojízdné prodejny Masny. Dále se projevuje větší spotřebitelnost veřejných cest, silnic a ploch i nerespektování zásad chování v přírodě má vliv na nepořádek v lesích a poškozování přírody. Tyto poznatky jsou řešeny na schůzích za účasti funkcionářů MNV Vacov.

Obchod a služby

V místním pohostinství je vedoucí Josef Ouřada, dále kuchař a servírka. V prodejně Jednoty je Bejčková Hedvika a vypomáhala zde i Zdena Appeltová. Naši funkcionáři usilují o provádění běžných oprav v budově pohostinství s vedením Jednoty Vimperk.

Školství

Mateřskou školku ve Vacově navštěvovali:

Appelt Josef

ve Stachách – 0

V základní škole ve Vacově:

Appeltová Simona, Appelt Michal,

243

Kůs Vilda, Grabmüller Petr, Grabmüllerová Marie, VINTR Milan, Vintrová Jana, Jiří Procházka, Kopecká K., Kopecká M.

V Základní škole ve Stachách:

Solus Radek, Solusová Iveta, Kortusová Eva, Veselý Jiří, Veselá Markéta, Ondráčková Iva.

Střední školy navštěvují:

Bejček Miroslav – lesnická škola Písek,

Kordík Pavel – prům. škola Strakonice

Lopatka Václav - -,- Volyně

Mašek Václav - -,- Písek

Ondráčková Laděna – ekonom. škola Č. Budějovice,

Rathauský Jaromír – gymnasium Strakonice,

Sládková Lenka – prům. škola Volyně,

Sládková Štěpánka - -,- Strakonice,

Sufčáková Markéta – gymnasium Prachatice,

VINTR Jiří – prům. škola Strakonice,

Vaňková Dana – střední zdravot. škola Písek

Základní vojenskou službu nastoupili – Blahout Miroslav, Daňha Miroslav, Kůs Dušan, ukončili – Mach Stanislav, Paul Josef, Kužník Jindřich.

Narození:

23.2. Housková Kateřina ve Strakonících, bydl. čp. 6 (u Kašperů),

11.3. – hodina Martin ve Vimperku, čp. 24 (Machů ml.),

25.7. – Reindlová Daniela ve Vimperku – čp. 8 – (hájenka).

Úmrtí

14.1. – Vintrová Růžena z Tejmlova – u Horejšů

3.4. Bejčková Josefa – čp. 7 – u Bejčků

244

28.4. – Voldřich Ladislav – čp. 47

7.11. – Blahout Adolf – čp. 11 (z Balkánu)

Svatby:

Bejček Jiří – 22.6. – v Praze 1 – stará radnice – sňatek s Lenkou Urbanovou z Prahy.

Přistěhování:

Uhlíř Václav – Javorník 35 – Tejmlov z Prahy 6 – Převnov, Brunclíkova 1625/1.

Odstěhování:

Šefčíková Františka z Bošic čp. 19 – do Domova důchodců – Stachy – Kůsov; 25.1.

Kordík Stanislav ml., Javorník 58. Psáry – Dolní Jirčany, Štědřík 152; 9. dubna,

Grabmüllerová Hana z Javorníka čp. 24 (od Machů) se synem Martinem – do Strakonice II. Dimitrova ul. č. 73 – 1. října.

Výstřižek článku z novin:

Vzorná učitelka

Celostátní konference pedagogů se zúčastnila také početná delegace učitelů z našeho okresu. Mezi nimi i Vzorná učitelka, ředitelka mateřské školy ve Stachách, Jaroslava Vodřichová, která v diskusi hovořila o plnění pedagogické funkce předškolních zařízení v okrese Prachatice, o zkušenostech a námětech.

A svoji třicetiletou práci v mateřské škole jich soudružka Voldřichová získala nepřeborné množství. Přesto, že po celou dobu je ředitelkou, její vlídný přístup jak k dětem, tak i spolupracovníkům se nezměnila a přinesla ji úspěchy. Například i ten, že její dvě žákyně se na školku vrátily jako učitelky. Na stašskou MŠ dojíždějí děti ze Zadova, Nicova, Úbislavi, Kůsova, Zdíkovce, Jaroškova a Michalova. Dohromady jich je šedesát a v jeslích devatenáct dětí. Je samozřejmé, že těmto dojíždějícím mrňatům museli ve školce přizpůsobit denní režim. Ale zvykli si všichni, takže tu vládne pohoda a spokojenost

Kromě této náročné funkce plní Jaroslava Voldřichová úkoly ve výboru ZO KSČ, sboru pro občanské záležitosti, v občanské výboru a aktivně se zapojuje do činnosti Svazu žen. S elánem sobě vlastním dokáže zvládnout vše na výbornou. Její největší spokojenost však pramení z překrásného prostředí a okolí. Mateřskou školu postavili staší občané v akci Z. Za 15 měsíců byla hotova a k 30. výročí osvobození naší vlasti otevřena. To, že má pod jednou střechou školku, jesle, kuchyni a další potřebná zařízení, si soudružka Voldřichová nesmírně cení. Vždyť do roku 1974 byla třída MŠ umístěna v základní škole. Děti od dvou let do šesti let chodily na obědy do jiné budovy. Nespočítaně se každý den musely oblékat a přezouvat. Ti starší pomáhaly mladším, aby se vše zvládlo včas. Na konci školního roku by se šikovnější děti v oblékání snad jinde nenašly. „Moc jsme si pohověli“, říká soudružka Voldřichová, „naše práce je teď jiná a zábavnější.“ Přispívá k tomu i spolupráce se ZŠ, BSP Dřevopodniku, ČSŽ, PO SSM a také obvodní lékařkou. Spokojeni jsou všichni, včetně rodičů.

(bv)

U článku je fotografie s portrétem Jaroslavy Voldřichové